

889.59
AMT

ΤΙΜ. ΔΡΑΜΜΑΤΩΝ
ΔΕΩΝ ΚΑΛΟΕΡΓΗΣ

ΛΕΩΝ ΚΑΛΛΕΡΓΗΣ

ΔΡΑΜΑ

ΔΙΑΓΩΝΙΣΘΕΝ ΕΙΣ ΤΟΝ Α΄.

ΠΟΙΗΤ. ΑΓΩΝΑ ΤΩΝ ΟΛΥΜΠΙΩΝ

Ἑποὶ

ΤΙΜ. Δ. ΑΜΡΕΛΑ.

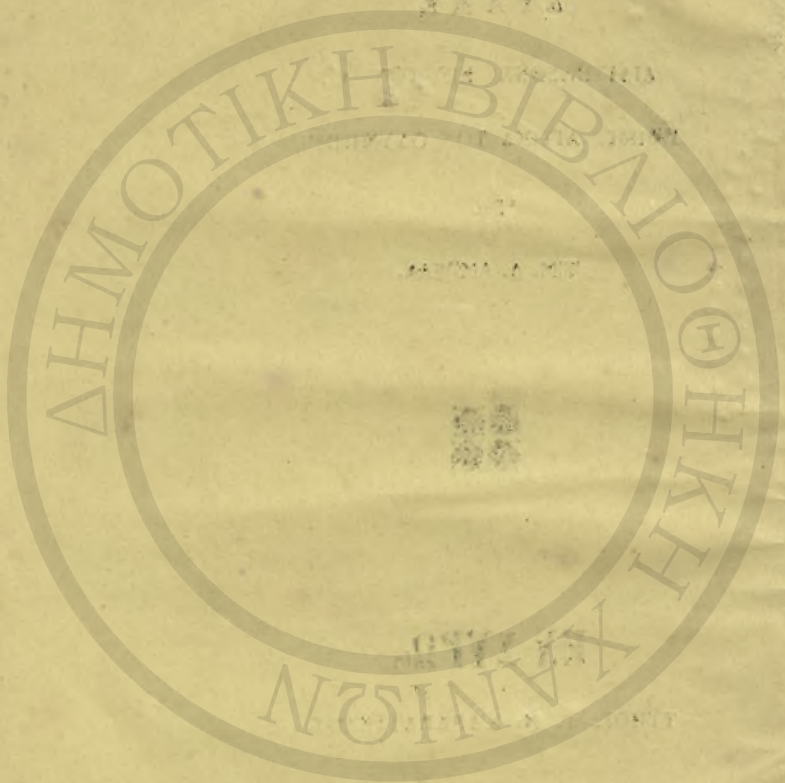
ΕΝ ΣΥΡῶ,

ΤΥΠΟΣ Α. Η. ΚΑΡΑΒΑΤΣΕΛΟΥ.

—••••—
1871.

ΑΕΘΝ ΚΑΜΠΕΛΛΗΣ

5 X 2 1/2

1783

ΛΕΩΝ ΚΑΛΛΕΡΓΗΣ

ΔΡΑΜΑ

ΔΙΑΓΩΝΙΣΘΕΝ ΕΙΣ ΤΟΝ Α΄.

ΠΟΙΗΤ. ΑΓΩΝΑ ΤΩΝ ΟΛΥΜΠΙΩΝ

Ἑπὶ

ΤΙΜ. Δ. ΑΜΠΕΛΑ.

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
— ΚΑΛΙΔΩΝ —

Ἰσ. Ἀριθ. 19395

Χρονολ. Πραγ. 8.3.1963

Ποσότης 0,000 6/100

Ἀριθ. 889.99/1919

Ἐκδίδεται:

ΤΗΣ Ι. Κ. ΧΟΥΜΗ

ΕΝ ΣΥΡΩ,

ΤΥΠΟΣ Α. Η. ΚΑΡΑΒΑΤΣΕΛΟΥ.

1871.

ΑΕΙΟΝ ΚΑΛΩΣ ΕΡΧΕΤΕΣ

ΑΡΧΗ

1871

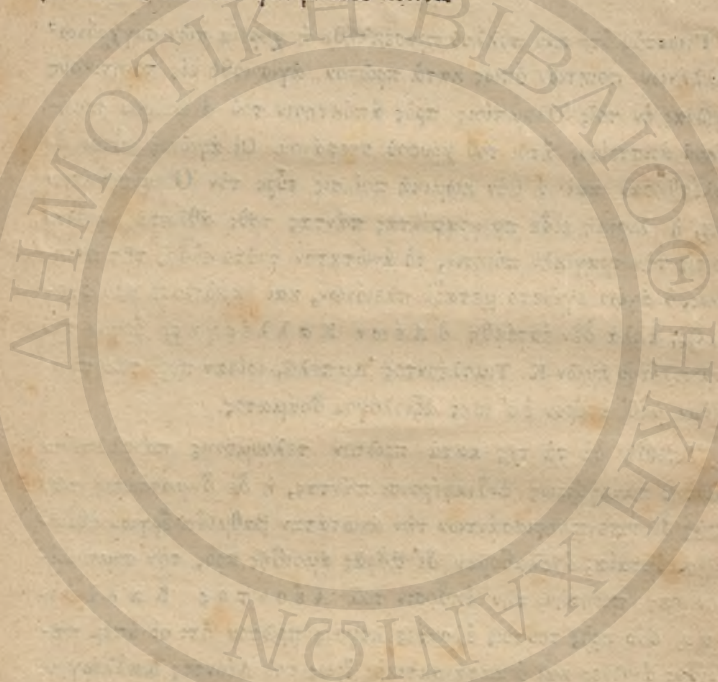
ΑΓΓΕΛΙΑ ΤΟΥ ΕΚΔΟΣΤΟΥ.

Γνωστόν ὅτι πρὸ πολλοῦ προσεκλήθη ἡ χορεία τῶν συγχρόνων Ἑλλήνων ποιητῶν ὅπως κατὰ πρῶτον ἀγωνισθῇ εἰς ποιητικούς ἀγῶνας ἐν τοῖς Ὀλυμπίοις πρὸς ἀπόκτησιν τοῦ ἀνωτέρου ποιητικοῦ ἀριστείου, ἧτοι τοῦ χρυσοῦ στεφάνου. Οἱ ἀγῶνες οὗτοι ἐτελέσθησαν καὶ ἡ μὲν κωμικὴ ποίησις εὔρε τὸν Ὀλυμπιονίκην τῆς, ἡ λυρική εἶδε προγραφέντας πάντας τοὺς ἀθλητάς, μόνον δὲ εἰς τὴν τραγικὴν ποίησιν, τὸ ἀνώτατον τούτου εἶδος τῆς ποιήσεως, ὃ ἀγὼν ἐγένετο μεταξύ πλειόνων, καὶ ἐπρώτευσε μὲν σχετικῶς, ἀλλὰ δὲν ἐστέφθη ὁ Λέων Καλλέργης, ἔργον τοῦ συμπολίτου ἡμῶν Κ. Τιμολέοντος Ἀμπελά, ἐρίσαν περὶ τῶν πρώτων μεθ' ἑτέρου ἐπ' ἴσος ἀξιολόγου δούρατος.

Ἐπειδὴ δὲ τὰ τῆς κατὰ πρῶτον τελουμένης πανελληνίου ταύτης πανηγύρεως ἐνδιαφέρουσι πάντας, ἡ δὲ δημοσίευσίς τῶν ὅπως δήποτε πλησιασάντων τὴν ἀνωτάτην βαθμίδα ἔργων ἐθεωρήθη εὐκαταία, ἀνελάβομεν δι' ἀδράς ἀμοιβῆς πρὸς τὸν συμπολίτην μας ποιητὴν, τὴν ἐκδοσιν τοῦ Λέοντος Καλλέργου, δύο πρὸς τούτοις ἔχοντες λόγους πρῶτον ὅτι οἱ ὑπὲρ πατρίδος ἀγῶνες καὶ ὁ κατασκευτικὸς ἔρος τοῦ Λέοντος Καλλέργου, τοῦ προσφιλεστάτου τούτου μάρτυρος τῆς μεσαιωνικῆς Ἑλλάδος

θέλουν συγκινή αιώνιας μέχρι βύθους ψυχῆς πάντα Ἑλληνας καὶ γενικῶς πάντα ἄνθρωπον, καὶ δεύτερον, διότι ὁ δραματουργὸς τὸ ἀπόσπασμα τοῦτο τοῦ ἑλληνικοῦ δειρολογίου Κ. Τιμολέων Ἀμπελάς, ἐνωρὶς καταθέσας τὰ θεμέλια καλλίστου μέλλοντος, διακρίνεται πρὸ πολλοῦ ἐν τῇ δημοσιότητι καὶ ἐν τοῖς ποιητ. διαγωνισμοῖς τοῦ Πανεπιστημίου, ὁσήμεραι γινόμενος θερμότερον δεκτὴς ὑπὸ τοῦ φιλομουσοῦ κοινού.

ΑΦΙΕΡΩΣΙΣ

Ψάλλετε Ἀντώνιε Πετρίκη!

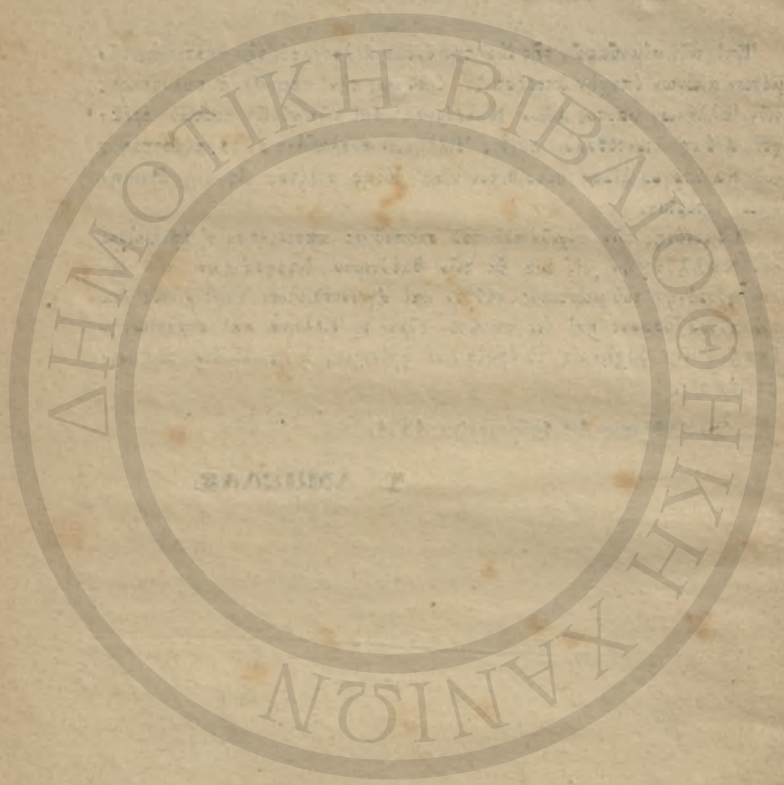
Ἐπὶ τῶν αἰμοδαφῶν τῆς Κρήτης ὄρεων ἄλλοτε, εἰς τὴν σκοτεινὴν τῶν μέσων αἰώνων ἐποχὴν ὑπερήσπιζε, ἐκθύμως τὴν πατρίδα ὁ πολυδάκρυς τῶν Ἑλλήνων μάρτυς Λέων Καλλέργης· ἐπὶ τῶν αὐτῶν τούτων ὄρεων χθὲς ἀκόμη λεοντόθυμοι παῖδες Ἑλλήνων ἀναλαβόντες τὸ αἰμοσταγὲς τοῦ Καλλέργου ξίφος πρασιθιτον νείας θύξης σελίδας εἰς τὴν ἔθνικὴν ἡμῶν ἱστορίαν.

Ἡ ὁμοιότης τῶν τυχιῶν καὶ τοῦ σκοποῦ με παρεκίνησε ν' ἀφιερῶμαι τὴν Καλλέργην εἰς ἓνα ἐκ τῶν βαθύτερον ἐννοησάντων τὴν ἑλληνοφροσύνην τοῦ μάρτυρος τούτου καὶ ἀγωνισθέντων καρτερικῶς ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἑδάφους καὶ ὡς τοιοῦτον εὔρον σὲ Ἑλληνα καὶ στρατιώτην ὄμα διὰ τὴν ψυχὴν καὶ τὸ ἀρρήριλον φρόνημα, φίλον δὲ διὰ τὰς λοιπὰς ἀρετάς.

Ἐν Ἀθήναις 40 Φεβρουαρίου 1874.

Τ. ΑΜΠΕΛΑΣ.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝ

ΔΥΟ ΛΕΞΕΙΣ ΤΟΙΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΑΙΣ.

Αἱ κατὰ τὸ θέρος τοῦ παρελθόντος ἔτους ἀρὰ πᾶν τὸ πα-
τελλήριον διαδοθεῖσαι προκηρύξεις τῆς ἐπιτροπῆς τῶν Ὀλυμ-
πιῶν πρὸς ἐναρξιν ποιητικῶν ἀγῶνων τῶν Ὀλυμπιῶν παρή-
γαγον μικτήν τινα ἐντύπωσιν εἰς πάντα γνωρίζοντά πως ἐκ
τοῦ π.ληστον τὰ τῆς φιλολογίας καὶ ποιήσεως ἐν τῇ καθ' ἡμᾶς
Ἑλλάδι. Οὐδεὶς τῶν Ἑλλήνων ἠγνόει τὴν σημασίαν καὶ ἐξ-
ρότητα, ἢ ἡ ἀρχαιότη, ἀπέδιδεν εἰς τοὺς ἀγῶνας τῶν Ὀ-
λυμπιῶν, τῆς μεγίστης ταύτης τῶν Ἑλλήνων παρηγύρεως,
εἰς ἣν καὶ ἡμεθεοὶ καὶ ἐστεμμένοι ἠγωνίζοντο περὶ ἀρετῆς,
καθ' Ἡρόδοτον ἱπομένως τὴν ἐπαράληψιν αὐτῶν, καίτοι
χίμαιραν, ἐχαιρέτησαν οἱ πολλοὶ μετ' ἐνδοιάζοντος τινὸς
ἐρθουσιασμοῦ, ἐπιλλόντες τοῦλάχιστον εἰς τὴν ἐδραίωσιν τινος
ὅπως δήποτε ἀμφολήπτου ποιητικοῦ δικαστηρίου μέλλοντος
τὰ διαδεχθῆ τὸν οἰκτρῶς πρὸ χρόνων παραχμάλοντα ἐρι-
αύσιον ποιητικὸν ἀγῶνα. Ἀφ' ἑτέρον ὅμως ἀπελιτισμὸς κα-
τέληξε πάντας περὶ τὴν εὔρεσιν καταλλέλων ἀφειοπαγεῶν

τῆς ποιήσεως, οἵτινες ἐμελλόν τὰ ἀπορρίμωσι τὸ διασημώτατον ἄλλοτε ἀριστεῖον τῶν Ὀλυμπιακῶν εἰς τοὺς νικησάρτας ἀθλητάς.

Εἰς τῶν καταληθέρτων ὑπὸ ἐνθουσιασμοῦ ἅμα καὶ ἀπειπισμοῦ τυχῶν καὶ γὰρ ἅτα δὴ ἀγωνισθεῖς οὐχὶ ἄπαξ ἐν τῷ ἐριανιστῶ ποιητικῷ διαγωνισμῷ, ἐπρωτίμων μέχρι τινὸς μᾶλλον γὰρ στερηθῶ τῆς ἐλπίδος τῆς Ὀλυμπιακῆς στέφσεως, ἢ τὰ κριθῶ ὑπὸ Ἑλληροδικῶν, ὧν κάλλιστον πρότυπον δύναιται τὰ προτάσσηται ἐκάστοτε ἢ διαγωγή ἐν τῷ ἥττορι ἀγῶνι, τῷ Βουτζιρατῶ. Οὐχ ἥττορ ἐλπίσας ὅτι ὅπωςδῆποτε ἤθελεν ἐπικρατήσῃ ἀλιγωτέρᾳ μεροληψίᾳ καὶ ὅτι δὲρ ἤθελε καταλάβει ἔδραν Ἑλληροδικῶν ὁ διαβόητος βοταρικὸς εἰσηγητὴς τῆς περυσινῆς κρίσεως, διηγωνισθῆν διὰ τοῦ Λέοντος Καλλέργου εἰς τὸν διὰ τοσοῦτου πατάγου καθιδρυθέντα πρῶτον παρηγορικῶν ἀγῶνα τῶν Ὀλυμπίων μετὰ τῆς πεποιθήσεως ὅτι ἡ σχετικὴ ἀξία τῶν ἀγωνιζομένων ἤθελεν εἶσθαι ὁ γνῶμων τῆς νίκης.

Καὶ τὸ μὲν δρᾶμά μου διαγωνισθὲν μετὰ πολλῶν ἐπρωτευσε μεταξὺ τῶν τραγωδιῶν, ἐκτὸς ἐκείνης, ὑπὲρ ἧς βραβεύων ἐβλήθησαν ὁ μειωθησῶν κριτικῆς, οἱ δὲ Ἑλληροδικαὶ ἐναντίον τῶν πασιφανῶν καὶ ἐπισήμων ὑποσχέσεων, ἐναντίον τῆς θελήσεως τοῦ ἀθλοθέτου, ὀρίσαντος ῥητῶς τὰ στερεθῆ τὸ σχετικῶς πρωτεῦσαν δρᾶμα, ἠρνήθησαν τὸ γέρας, ἐν ᾧ ἐν τῷ συγκρότῳ κομικῷ ἀγῶνι ἀπέριμωτο στέφανον εἰς κομωδίαν συναγωνισθεῖσαν μόνον μετὰ δύο.

Ἐξομολογοῦμαι ὅτι ἔχωρ συναρθεῖσαν τῆς μετριότητος τοῦ

ἔργον μου, ἀπέρατι μάλιστα ἀγῶνις ἀγαπολυόρτος τοσοῦ-
 τον μεγαλείον καὶ κλέος ἀρχαῖον, καὶ γρωβίλων τὴν ποιό-
 τητα τῶν κριτῶν, ὑπόπτενον ὅτι ἔμελλε τὰ συμβῆναι οὐδέλωσ
 ὅμως ἤθελον φαντασθῆναι ὅτι οἱ διάδοχοι τῶν ἀρχαίων Ἑλλη-
 νοδικῶν ἤθελον δικτατορικῶς ἀρνηθῆναι ὅτι ὑπεσχέθησαν καὶ
 χάμει τοιαύτην κατάληψιν τοῦ δικαιώματός των. Ἐάν-
 τις ζητήσῃ τὰ μάθη κατὰ βάθος τὰ ἐλατήρια τὰ κινήσαντα
 τοὺς Κ. κριτὰς τὰ στέψουσι μόνον τὸν κομωδὸν καὶ ἰ-
 γήσωσιν ἀβράβετον τὴν τραγικὴν πολήσιν ἐναντίον τῶν
 διαγραφειῶν ὑποχέσεων, ἐκτός τοῦ ὅτι θέλει κινδυνεύουσι
 τὰ μὴ πιστευσθῆναι ἐπὶ τῶν, θέλει ἀγαχασθῆναι τὰ ἐκθέσει γι-
 γονότα, ἄτιμι κάλλιον τὰ χρίπτωται ὑπὸ τὰς πολιὰς τῶν
 Κ. κριτῶν τριγὰς. Τοσοῦτον εἶχον παραβιάσει τὰς συνειδή-
 σεις των ὅπως μὴ στέψωσιν ἀπὸ θεάτρον ἀβλητὴν ἀνήκοτα
 εἰς τὴν νέαν ἰσχυρομένην γενεάν, ὥστε ἡ γλώσσα αὐτῶν ἀμυρ-
 τήσασα τ' ἀληθῆ εἶπεν, ὡς τοῦτο ἀποδείκνυται ἐξ ὑποβολιμαίας
 σημειώσεως, ἦν ὁ κορυφαῖος αὐτῶν καὶ καθηγητὴς τῆς Βοτα-
 ρικῆς ἐξήμεσε ἐν τῇ Πανδώρα (φυ.λ.λ. 441) ἐν ἣ ὑποδεικνύει
 ὅτι ὁ γράφας τὸν Ἀέοντα Καλλιέργην εἶναι αὐτὸς ὁ γράφας
 Βιργιλίαν τὴν Ῥωμαίαν καὶ ἐπομένως δύσκολον τὰ ἀ-
 ριστεῦσιν νέος, ὅστις δὲν κατώρθωσε τὰ δειχθῆναι μεγαλοφυέστε-
 ρος τοῦ γέγοντος Ἀλφίερη (διὰ τῆς Βιργιλίας) ἀρχαίων τὸν
 στέφανον τῆς πειητικῆς ἀθανάσιας !! (1)

Οἱ Κ. κριταὶ θέλοντες τὰ δικαιολογήσωσιν τὴν παρα-
 πορνίαν ταύτην προσεπλάθησαν διὰ μυρίων τετρασμά-

(1) Ἡ καὶ τὰς περὶ Βιργιλίας κρίσεις ἐν τῇ ἐκδόσει τοῦ 1870.

των τὰ παραστήσωσιν ὅτι ἡ μεταξὺ τῶν δραμάτων ἐνυπό-
 χουσα διηγορὰ καὶ σχετικὴ ὑπεροχὴ ἐνός ἢ δύο ἐξ αὐτῶν δὲν
 ἦτο ἀποχρῶν λόγος ὅπως ἀπορέμωσι τὸν χρυσοῦν στεφάνου,
 ἐπομένως ἐχρειάζετο ἀπόλυτος ὑπεροχὴ ὅπως ἀξιοθῆ τῆς Ὀ-
 λυμπιακῆς στέφews. Οὕτω δὲ διεδήλου ὅτι τοιαύτην ὑπερ-
 χρῆν ἀπόλυτον εὐρισκόν μόνον εἰς δύο ἐκ τῶν διαγωνισθεῖσων
 κομωδιδῶν τοῦ αὐτοῦ ποιητοῦ οὗτε ἐμετρίασε τὴν ἀφηλιασίν
 των ἢ ἔρτορος καὶ ἔγκαιρος διαμαρτύρησις τοῦ ἀποχωρήσαν-
 τος κριτοῦ κατὰ τῆς στεφῆσεως τοῦ στεφάνου εἰς τὴν τραγι-
 κὴν ποιήσιν καὶ τῆς μοιρομεροῦς στέφews τοῦ κομικοῦ ποιητοῦ.
 Οἱ κύριοι κριταὶ πικρέτατον τὸ ἀπολύτως ἄριστον, καί-
 τοι ἐν τέλει τῆς κρίσεως των ἀήρεσαν τοῦτο δίσχυρισθέτεες
 ὅτι Ἐπὶ ποιήσεως καὶ μάλιστα δραματικῆς, τὸ ἀπολύτως
 ἄριστον εἶναι ἄλλος κομῆτης ἀρατέλων μετὰ κύκλου; αἰώ-
 νων εἰς τῆς φιλολογίας τὸν ὀρίλλοντα, δικαίόμενον δὲ οὐχὲ
 ὑπὸ περταμελοῦς ἐπιτροπῆς, ἀλλ' ὑπὸ τῆς παγκοσμίου ἐπι-
 δοκμασίας «τῶν πολλῶν κρινόντων καὶ κατ' Ἀριστοτέλη,
 ἄμεινον καὶ τὰ τῆς μουσικῆς ἔργα καὶ τὰ τῶν ποιητῶν.»
 (Πρῶτος ἀγὼν ὁ Ὀλυμπ. σελ. Παρθ. 349.)

Ἄλλὰ δὲν παρῆμεινον ἕως ἐδῶ οἱ Κ. κριταὶ ἐστέπ-
 πωσαν τὰ ὄτα κατὰ τῶν ἐξεγερθεῖσων ἐφημερίδων καὶ ὅπως
 κολλακιδῶσι τὸν κορυφαῖόν των ἀφ' ἐνός, πλερώσωσι δὲ ἐν
 μέρει τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ ἀθλοθέτου, παραγγελλαντος τὰ
 παρασταθῆ ἑ.λ.ληνικὸν δράμα κατὰ τὴν ἐθνικὴν ταύτην πα-
 ρήγυριν, ἐνόθευσαν αὐτὴν, ἀποφασίσαντες ὅπως ἀντὶ τῆς πρω-
 τευσίας τραγωδίας μεταφρασθῆ καὶ παρασταθῆ ὁ Leonida;

τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ Pichat. Διὰ τοῦ δικτατορικοῦ δὲ τούτου το.ληήματος ἤθε.λορ ἡ ἀποδείξωσιν ὅτι μετὰ τὴν δύσιν τῶν ποιητῶν τῆς γενεᾶς τοῦ 1830 καὶ ἐφεξῆς, ὧρ ἕστατον Δελ.ψαρον ἀπέμεινεν ὁ Κ. Θ. Ὁρφαρίδης, πρόεδρος τῶν Ἑ.λ.λα.ροδικῶν, δὲν ὑπάρχει σοβαρὰ ἐν Ἑ.λ.λάδι πλῆσις καὶ παρ.σταται ἀνάγκη ὅπως εἰς πᾶσαν Ὀ.λυμπιάδα καταρθεύωμεν εἰς τὴν Γα.λ.λικὴν ἢ ἄ.λ.λην τιὰ φι.λο.λο.για.ν πρὸς τιμὴν τῆς ἐθνικῆς τῶν Ἑ.λ.λήρων ἐορτῆς. Οὕτω δὲ ἠκο.λοῦθησαν τὴν ἐξῆς λο.για.κὴν, ἣτις θὰ ἦραὶ ἐν χρῆσει παρ' ἀνθρώποις ἀγνώστου ἔτι κόσμου καὶ αἰῶρος καὶ κατασκευῆς. Ἐπειδὴ ἐν τῇ ἐκθέσει τῶν Ἑ.λ.λήρων μεταξὺ τῶν ἐκτεθέτων διαφόρων σίτων δὲν ὑπάρ.χει ἀπο.λύτως τις ἄριστος, ἀν καὶ μεταξὺ των ὑπάρχει σχετικὴ ἀξία καὶ ὑπεροχὴ, ἀνάγκη τὰ παραγγε.λωμεν τὰ γυτευθῆ. εἰς Ῥωσ.λια.ν ἢ ἄ.λ.λα.χοῦ οὗτος, τὰ μεταφέρωμεν τιὰς κόκ.κους ἐνταῦθα καὶ στέψωμεν τὸν Γρο.ε.λα.ρδὸν ἐκεῖνον, ἢ τὸν Ῥωσ.σον ὡς ἐκθέτην Ἑ.λ.λη.ρα ἐ.λ.λη.ρικ.οῦ προ.ϊό.ρτος, γυτευθέρ.τις ἐπὶ ἐ.λ.λη.ρικ.οῦ ἐδά.φους.

Ὁ ἀγων.θέτης τῶν Ὀ.λυπ.των ἐπιθυμῆσαι καθ' ἐκάστην Ὀ.λυμπιάδα τὰ στέγηται ἐν δρᾶμα καὶ μιᾷ κωμωδία, ἀπέ.β.λε.ψε μὲν εἰς μεγα.λητέρους σκοποὺς, ἀ.λ.τ' ἐπόθησε πρὸ πάντων διὰ τοῦ ἀγῶρος τούτου ἡ ἀπομεινωσι ἔργα τιὰ, ἄ.τι.να ἤθε.λορ ἐν τῷ μέ.λλ.λο.τι δεικνύει τὴν βα.θ.μια.ια.ν πρό.σο.δορ τῆρ νεωτέρας τῶν Ἑ.λ.λήρων π.λῆ.σε.ως καὶ βε.βα.ί.ως ὑ.π.ώ.π.τε.νε.ν ὅτι τὰ τῆς πρώτης Ὀ.λυμπιάδος θὰ ἦσαν κατώτερα τῶν τῆς ἐπομένης, ἀ.λ.λὰ διὰ τοῦτο πρὸ πάντων ἐπεθ.ζ.μησε τὴν σχετικὴν βρά.βε.υ.σ.τ. Ἄ.λ.ως, ἀν οἱ Κ. κρι.ται ἀ.γ.γ.ρω.π.

ζωσιν ὄντως ὅτι ἡ δραματικὴ ποιησις ἔκαμιν ὀλίγας ἔτι προ-
 ὄδους ἐν Ἑλλάδι ἕνεκα ἐλλείψεως θεάτρων καὶ πολλῶν ἀλ-
 λων, πῶς ἀπήτεν παρὰ τῶν οἰονεὶ Θεσπίδων τῆς καθ' ἡμῶς
 ἐποχῆς ἔργα ἐράμματα τῶν τοῦ Σοφοκλέους ἐν τῇ ἀρχαϊότη-
 τι, ἢ τοῦ Σαικοπίηρου ἐν τῇ καθ' ἡμῶς ἐποχῇ;

Μετὰ τὰ ὀλίγα ταῦτα περιττὸν ὑπελαμβάνω γὰρ παραθέσω
 ἀνάλυσιν τῆς ἐπὶ τοῦ Ἀέοντος Καλλέργου κρίσεως, διότι τὸ
 πρόζυγρωμένον καὶ ἐμπαθὲς πολλαχού τῆς ὅλης κρίσεως εἶναι
 ἢ εὐγνωστότερα ἀνασκευῇ, ἢ διαφανεστέρα σκέπῃ, δι' ἧς ἠθέ-
 λησεν γὰρ καλύψασαι τὰς ἀδέκους ἀπογῶσεις τῶν. (Α) Ἄλλως
 τε μετὰ τῶν κυρίων τούτων ἠδὲνάτο τις μόνον ἐν τῷ κενῷ δι-
 καστηρίῳ γὰρ ἔβη εἰς συνάγειαν καὶ παρῶδων τὴν ἀρχαίαν πε-
 ςὶ στεράνον δίκην αἰτίση δι' αὐτῶ ὅτι τὸ καθῆκον ἐπέβαλ-
 λε τ. ἰς Κ. κριταῖς, οὔτινες δὲν ἔπρεπε γὰρ ἠσημορήσωσιν ὅτι
 αἱ ἐπ' αὐτῶν δοθεῖσαι δι' ἐγκυκλίων προκηρύξεων ὑποσχέσεις
 εἰς τοὺς ἀθλητὰς ἐπέχουσι τόσον συμβολαίου μεταξὺ ἀγω-
 γυόμενων καὶ Κριτῶν καὶ εἶναι ισχυρότεραι τῶν συνήθων
 συμβολαιογραφικῶν συμβίσεων.

Τῆν ἀραγκαίαν ταύτην σημειώσιν προτάξας τοῦ δράμα-
 τος δι' ἰκέτους περὶ πάντων, οὔτινες μακρόθεν βλέπουσι τὰ

(Α) Εἰς ἀπόδειξιν τῶν λεγομένων ἠθέλον παραθέσει λογικὰς τινὰς
 ἀκρίβεις τῶν, ἀλλὰ βουνομένοσ παραπέμπω τοὺς περιέργους τῶν ἀνα-
 γωγῶν μου εἰς τὸ μέρος ἐκεῖνο τῆς κριτικῆς, ἐν ἧ θέλει γὰρ ἀποδείξῃ
 ὁ Βισηγητῆς ὅτι μόνον ἡ λέξις «ἀλλ' ἐπρόταλλος» ἢ ἀποδιδόμενη ὡς ὕβρις
 τῶν Λέοντι ὑπὸ τοῦ Δευκὸς ἀνατρέπει α τὴν κυριωτάτην τῶν ἀρετῶν, τὸ
 εὐσταθὲς καὶ ἐμπαθὲς τοῦ φρονήματος, δι' ἧς ἐπινοομεῖ δι' ἔλου τοῦ δρά-
 ματος ὁ ποιητῆς τὸ «ἦρωα ἀίτοσ.» (Σελ. Π. 344.)

πράγματα ἅλλα χαράσσω μίαν γραμμὴν περὶ τῆς ἐπι-
θέσεως τοῦ δράματος, δημοσιευομένου ἤδη μετὰ τινὰς μεταρ-
ρυθμίσεις γενομένας χάριν ἰδίᾳ τῆς σκηρικῆς εἰκολλας.

Οἱ Καλλιέργαι, μίᾳ τῶν διασημοτέρων ἑλληνικῶν οἰκο-
γενειῶν τῶν μέσων αἰώνων, ἐγένησαν πρωταγωνισταὶ ἐπι-
τῆς αἰμοσταγοῦς Κρητικῆς σκηρῆς ἐν σκοτεινῇ ἐποχῇ μαρ-
τυρῶν συγκινητικῶν καὶ ἀγῶνων, οὗς ὑπεδαύλιεν ἡ τότε
δεσπόσασα τῆς Ἀνατολῆς παράφορος καὶ ἐκδειδητημένη
Ἑρετία. Οἱ Καλλιέργαι οὗτοι ἀνήκοντες εἰς τοὺς ἐπισημοὺς
ἐκείνου Βυζαντινοῦς, οἵτινες μετηγάστεισαν εἰς Κρήτην
κατὰ τὸ 1172 Μ. Χ, ἔχοντες τὸν εὐγενῆ ἐν τῇ κεφαλῇ
τίτλον ὅτι κατήγορο ἀπὸ τοῦ αὐτοκράτορος Φωκά, ἀπόστο-
τες εἴτι τῶν μύρων, μεθ' ὧν ἠλείφето ἡ ἀβροδίατος ἐκείνου
ἀδελφ., διατηροῦντες πλήρη τὰ θυλάκια θησαυρῶν καὶ πλήρεις
τὰς καρδίαις πάθων, εὗρον τὴν Κρήτην εὐρὸ στάδιον τῶν ἀρ-
τιθετικῶν αὐτῶν σκοπῶν.

Ἡ Ἑρετία δὲ δόξα εἰς τὴν γενεάν τῶν Καλλιερῶν δι-
αρκῆ καὶ ἰσχυρὰν προστασίαν ἀπέειπε ἀφειδῶς τιμάρια καὶ
τίτλους. Τινὲς τῶν Καλλιερῶν ἠμάρτησαν τὰ τιμάρια τῶν
Ἑρετῶν ἦσαν τὰ ἀργύρια τοῦ Ἰούδα. Ἄλλοι δὲ τούτων ἐ-
ξαιαστάρτες κατὰ τῶν προδωτῶν ἐτιμώρησαν τὴν Ἑρετίαν.
Ἄλλ' εἰς ἕνα πρὸ πάντων ἀπέκειτο ἡ ἐξέγερσις τοῦ ἐθρι-
κοῦ φροήματος, εἰς ἕνα ἐπροσωποποιήθη αὐτόχρημα ἡ Ἑλ-
ληνοφροσύνη, ἀξιοπρεπῆς καὶ ἀρρενωπῆ, εἰς τὸν Αἰῶνα
Καλλιερῆν. Ὁ νεαρὸς οὗτος Ἑλληὴν συνεχίλων τὸ ἔργον
τῶν τυραννομάχων ἀρχαίων Ἑλλήνων, ἀφῆκεν ἡμῖν τὸ

κάλλιστον τὴν κληροδοτημάτων, σελίδας δακρυσταγείς μαρ-
τυρίων καὶ δόξης, ἃς περθίμως ἐστόλισεν ἔρωσ θεσπέ-
σιος ἀλλὰ δυστυχῆς πρὸς κόρη τῶν δυσχεστῶν τῆς πατρί-
δος του.

Ἡ σπαρακτικὴ τελευτὴ τῶν Λέοντος, τὸ ἐπεισόδιον τῶν
συγκινητικῶν αὐτοῦ ἐρώτων ἀφῆκαν δυσεξήληπτα ἔγγραφα ἐπὶ
τῆς μνήμης τῶν συμπολιτῶν του ὅτινες διὰ τῶν νεκρω-
σίων κατόπι ἀγμάτων καὶ παρθήμων μνημοσύνων παρέ-
τεικον διὰ μακροῦ τὴν ἀνάμνησιν τῆς ἱπποτικῆς καὶ ποιη-
τικῆς ἡμᾶ ἐκείνης ὑπάρξεως καὶ τῶς ἀγῶν ἐρώτων της.

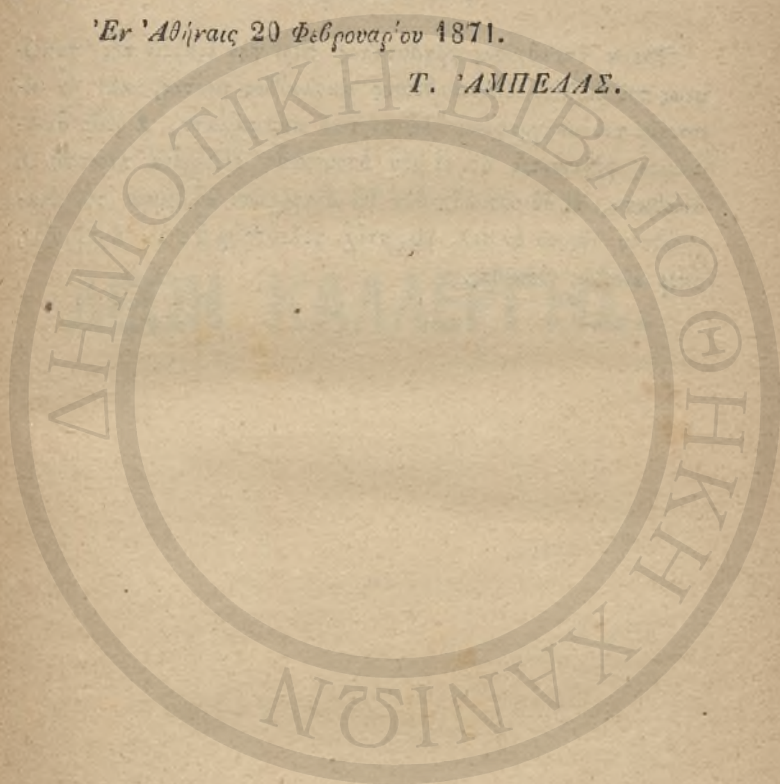
Τῶν Καλλιερῶν εἰκόνα ζωγράν ἀπὸ σκηρῆς ἔδωκε πρότε-
ρος ἢ πατριωτικωτάτη καὶ νεκρωδεστάτη γραφὴ τοῦ περιπα-
θοῦς καὶ φιλότατου μοι ποιητοῦ Σ. Ν. Βασιλειάδη. Πρὸ αὐτοῦ
δὲ ἐν πελῶ μὲν ἀλλὰ πλήρει πυρὸς καὶ κάλλους λίγῳ ἐξέθη-
κεν εἰς τοὺς ἰημοιοῦσαντας τοὺς Καλλιέρῃας τῆς μεσαιωνικῆς
Ἑλλάδος συγγρόνου, γλαφυρὰν ἐλέγῳ ἱστορίαν ἐν τοῖς
ἱστορικοῖς αὐτοῦ Σκηρογραφήμασιν ὁ Κύρ. Σ. Ζαμ-
πέλιος.

Ἐκ τῶν Καλλιερῶν τὸν Λέοντα ἀγαπήσας πλειότερον
ἐδξιαματούργησα μετ' ἐλλήδων τὴν ὑπόθεσιν ταύτην, ἥτις, ὡς
ἐπὶ τέλος ἐνόησαν οἱ Κύριοι Ἑλληνοδοίκαί ἀεὶ βῆθρων
ἀνασειεὶ τὰς ἑλληνικὰς καρδίας, διότι σπαρῶς ἤρωσ μάρ-
τις ὑπέστη ἀξιοπρεπέστερον ἐν μὲν τῷ στήθει τὴν πάλην
τῶν ὑψηλῶν αἰσθημάτων, ἃ δύναται γὰρ παρέξει ἢ οἰχο-
γένεια, ὃ ἔρωσ καὶ ἡ πατρίς, περὶ δὲ αὐτοῦ τὰς φοβερὰς ἐκεί-
νας ἐξινάσας, ἃς γνωρίζομεν ὑπὸ τὰ ὄρηματα πρὸς οὐσία, ἐπι-

βουλή και τυραννία, αίτινες αφήρεσαν έρωτες μίαν ύπαρξιν εκ
 τής Κρήτης όπως προσθέσωσιν ένα ακέμη ήρωα εις τὸ μαρτυ-
 ρολόγιον τῶν Ἑλλήνων.

Ἐν Ἀθήναις 20 Φεβρουαρίου 1871.

Τ. ἈΜΠΕΛΑΣ.

Σ Η Μ Ε Ϊ Ω Σ Ι Σ .

Ἔνεκα ἐπελήουσας βραδύτητος περί τὴν ἑναρξίν τῆς τυπώσεως τοῦ βιβλίου ἐπισπευθείσας ἀκολούθως ταύτης, καὶ ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ συγγραφέως ἔμειναν τινὰ παρρηάματα, ἃ οὐδὲ διορθώμεν, φρονούντες ὅτι εἰ μὲν ἐπουσιώδη εἰσὶ εἶνε περιττὴ ἢ διόρθωσις, εἰ δὲ οὐσιώδη δὲν θὰ διαρύγῃσι τὸ ὄμμα τοῦ ἀναγνώστου ὡς τὸ ἐν σελ. 46, στίχ. τελευταίῳ θεὸν ἀντὶ υἱόν, ὅπερ ἄληθῶς οὐσιώδες.

ΛΕΩΝ ΚΑΛΛΕΡΓΗΣ.

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΧΑΝΙΩΝ

АННОТИРОВАНИЕ

КАВЕРЛ

707

ИСТОРИЯ

ΠΡΟΞΩΠΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ.

~~ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ~~

ΕΙΣ

ΛΕΩΝ ΚΑΛΑΜΕΡΓΗΣ ἀρχηγός τῶν Κρητῶν ἀποστατῶν.

ΑΛΕΞΙΟΣ ΚΑΛΑΜΕΡΓΗΣ Ἐρετόβρωτος θεῖος αὐτοῦ.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΟΡΝΗΛΙΟΣ Ἐπίσκοπος Δαδὺ τῆς Κρήτης.

ΓΟΥΔΑΜΕΛΛΟΣ εὐπατρίδης ἀπεσταλμένος ἐκ Ἐρέας.

ΦΙΛΩΡΕΝΤΙΑ θυγάτηρ τοῦ Δουκῆ.

ΣΜΥΡΝΙΟΣ

ΚΑΥΟΚΑΛΙΒΗΣ

} Κρητες ὀπλιτάρχῃοι.

ΜΑΡΙΑ σύζυγος τοῦ Μάρκων Κυλλέργου καὶ μητέρα τοῦ
Λέοντος.

ΦΡΑΓΚΙΣΚΗ θεράπειρα τῆς Φιλωρεντίας.

ΓΟΝΖΑΓΟΣ εἷς τῶν ὑποδεεστέρων ἀξιωματικῶν τοῦ
Δουκῆ.

ΔΕΣΜΟΦΥΛΑΞ τῆς φυλακῆς ἐν τῷ δουκικῷ μεγάρῳ.

Διάφοροι Κρητες ὀπλιτάρχῃοι, Ἐρετοὶ, Κρητες Ἐρετόβρωτοι,
θεράποντες, καὶ ἄλλα πρόσωπα.

Ἡ Σκηρὴ ἐν Χάνδακι καὶ Ἰδη τῆς Κρήτης

ἐν ἔτει 1314.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ.

ΕΚΚΗΝΗ Δ.'

Αΐθουσα τοῦ Δουκικοῦ μεγάρου ἐν Χάνδακι. Ὁ Δοῦξ Κορνήλιος βε-
δυθισμένος εἰς σκέψεις κρατεῖ ἔγγραφον ἀρτίως ἀποσφραγισθὲν ἐν
τῇ τραπέζῃ φαίνονταί τινα ἔγγραφα καὶ μελανοδοχεῖον. Ὁ Γουλ-
λιέλμος φαίνεται ἐπίσης σκεπτικός.

ΔΟΥΞ, ΓΟΥΛΙΕΛΜΟΣ.

ΔΟΥΞ

Ἡρέμει, Γουλλιέλμ: θὰ κατορθωθῇ
ὁ τιζητεῖ ἡ Ἐνετία διὰ σοῦ.

Πρὸ ἡμερῶν ἀπῆλθεν ὁ Ἀλέξιος
πρὸς σύλληψιν τοῦ ἀποστάτου Λέοντος
ὡς ὁδηγόντου ἔχων τὸν Γοδδελεᾶν.

Τί; Ἐπιμένεις λεγεῶνας ἵπποτῶν
να πέμψω εἰς τὰ ὄρη τὰ δυσπρόσιτα

κατὰ ὄρεσιβίων, κατ' ἀποστατιῶν
 ἐχόντων ἀρχηγὸν τὸν περιάλκτον
 τοῦ Ἀλεξίου συγγενῆ, τὸν Λέοντα;
 Εἰς τοῦτο δὲν θά ἐπιμένῃς, ἂν καλῶς
 τῶν Καλλεργῶν ἐν Κρήτῃ ἴδῃς τὴν ἰσχύν.

ΓΟΥΛΑΙΕΛΜΟΣ

Λοιπὸν τριούτους ὄντας δὲν θά δυνηθῆ
 νὰ τιμωρῆσ' ἡ Ἑνετία; Φύλαγγες
 τσοσούτων νέων ἐν τῇ Κρήτῃ Ἑνετῶν
 μ' ἐσταυρωμένας χεῖρας θά ἀνέχωνται
 τῆς Ἑνετίας ταύτων πῖν' ταπεινώσει;
 Οἱ Σύμβουλοι, ὧν εἶμαι ἀντιπρόσωπος,
 ἐπὶ τοῦ Ἀλεξίου τὰς ἐλπίδας τῶν
 ἐστήριζον, ἐκ τῶν προτέρων κρίνοντες.
 Κ' ἰδοὺ! καιρὸς παρήλθε τόσοσ καὶ οὐδεὶς
 ἐτιμωρήθη ἐκ τῶν ἰσορῶν τῶν μας.
 Ἡ Ἑνετία ἐπὶ πίνακος ζητεῖ
 τὴν κεφαλὴν τοῦ πολεμίου τῆς Γραικοῦ,
 ἀλλὰ εἰς μάτην!

ΔΟΞΕ

*Υστάτος τῶν Καλλεργῶν

ὁ Λέων εἶνε. Ἦνε ὁ θετὸς υἱὸς
 τοῦ Ἀλεξίου· ἂν τὸν καταστρέψωμεν
 βιαίως, ἴσως θλάσωμεν τὴν ἄλυσιν
 ἧς οὐδέσσι τῆς Καλλέργας μὲ ἡμᾶς.

ΓΟΥΛΛΙΕΛΜΟΣ.

Τυφλὴν, ὡς βλέπω, ἔχομεν πεπηθήσκειν
εἰς τὴν λυκοφιλίαν καὶ τὴν δύναμιν
τοῦ Ἀλεξίου.

ΔΟΥΞ

Γουλλιέλμ.

ΓΟΥΛΛΙΕΛΜΟΣ.

Ὁ Ἀλέξιος

Εἶν' ἐνετόρρων τώρα, πλὴν μὴ λησιμονῆς
ὅτι Καλλέργης εἶνε, ὅτι ἐν αὐτῷ
δὲν σφύζει αἷμα Ἐνετοῦ, ἀλλὰ Γραικοῦ.
«Φυβοῦ», ἐβόα ὁ Λατίνος ποιητής,
«αὐτὸς Ἕλληνας φοβοῦ καὶ δῶρα φέροντας».

ΔΟΥΞ.

Μὴ τὸν καταδικάζης πρὶν τὴν ἔκβασιν
τῆς ἐκδρομῆς του ἴδης. Μ' ἐβεβαίωσεν
ὅτι τὴν νύκτα ταύτην ἀλυσίδετον
τὸν Λέοντα ὅα σύρη εἰς τὴν Χάνδακα.
Αἰ! Γουλλιέλμ. . . ἔχομεν ὑπὲρ ἡμῶν
καὶ ἄλλον φίλον εἰς τὴν Κρήτην, τὸν χρυσόν.
Ἄν εἰς ἐλώδη στήθη διασκορπισθῆ,
παράγει προδοσίαν! — Ὁ Γοβδελεᾶς
προέδωκε τὰ πάντα. Πίπτουν σήμερον
ἐντὸς δικτύου πάντες καὶ ὁ ἄλιεὺς
Ἀλέξιος Καλλέργης ὀνομάζεται.

ΓΟΥΛΛΙΕΑΜΟΣ.

Δὲν ἀντιτείνω· ἀλλ' ἐν καὶ σήμερον
κενὸν τὸ δίκτυ ἀνασύρη;

ΔΟΥΞ.

Πρόσμεινον·

πρὸ τῶν πυλῶν οἱ δορυφόροι ἴστανται
νά μοι ἀγγείλουν ἔτοίμη τὴν ἔλευσιν
τοῦ Ἀλεξίου. Ἄς προσμείνωμεν μικρόν.
— Ὡ εἶθε βλέπων ἤρεμοῦσαν σήμερον
τὴν Κρήτην, λάβω, Γουλλιέλιμ, τὴν χαρὰν
φιηρόν νά ἴδω τὸ σιγῆσαν μέγαρον,
τὴν Φλωρεντίαν, ὡς ποθῶ, . . εὐδαίμονα!

ΓΟΥΛΛΙΕΑΜΟΣ.

Ὡ! διατί νά λείπη ἐκ τῶν αἰθουσῶν
τῆς Ἑνετίας τῶν κορῶν ἢ βασιλῆς;

ΔΟΥΞ. (περιλύπως).

Διὰ νά ἔλθῃ εἰς τὴν Κρήτην καὶ ὠχρὰν
τὴν παρειὰν νά ἴδω ὅπου ἄλλοτε
τῶν ῥόδων μόνον τὴν χροιάν διέκρινον.

ΓΟΥΛΛΙΕΑΜΟΣ.

Ἀλλὰ . . . τί ἐννοεῖ ὁ Ἰψηλότατος;

ΔΟΥΞ.

Ὡ! Γουλλιέλιμ πόσον εἶνε ἀλγεινὸν
νά ἔχη τις ἐν μόνον τέκνον καὶ ἐν ᾧ

ὠχρόν τὸ βλέπει οὐδὲ τὴν ἀσθένειαν
να διακρίνη, οὐδὲ φάρμακον οὐδεὶς
να τῷ ὑποδεικνύη.

ΓΟΥΛΔΙΕΛΜΟΣ.

Ἵψηλότατε,
τὴν δεσποσύνην εἶδον . . .

ΔΟΥΞ.

Δὲν διέκρινες
βεβαίως, ὡς ἐγὼ, τὴν ἀθυμίαν τῆς.
Ἄλλὰ, σὺ ξένος τῆς οἰκογενείας μας
δὲν εἶσαι, Γουλλιέλμε, ὥστε δύναμαι
να σοὶ λαλήσω ἄνευ προφυλάξεων.
Ἡ Φλωρεντία εἶνε πρό τινος καιροῦ
μελαγχολίας ἔρμαιον καὶ ἀγνοεῖ,
ἢ μᾶλλον κρύπτει ἀπ' ἐμοῦ τὸ αἶτιον.

ΓΟΥΛΔΙΕΛΜΟΣ.

Τίς οἶδεν; Ἴσως νοσταλγεῖ, τὰς ἐορτὰς
ἐνθουμουμένη τῆς παιδρᾶς πατρίδος μας.

ΔΟΥΞ.

Μετὰ δακρύων ὄντως παρητήσαμεν
τὴν Ἐνετίαν. Ἐνθουμοῦμαι ζωρῶς
τὰ πάντα τοῦ πατρός σου μὲ καθήδυνεν
ἢ σχέσις τὸν ἠγάπων. Μ' ἔλεγε ποτέ.
— ἄχεις ὠραίαν κόρην, ὦ Κορνήλια,
καὶ ἔχω τέκνον μέλλον εἰς τῶν ἱπποῦτων.

τῆς λεγόμενης ἂν ἀπὸκρίσεως εὐλαΐαν.
"Ἄν νέος δρέψῃ δάφνας, εἰς τὴν κόρην σου.
ἀ; τῆς προσφέρει ἀραβῶνα ἔνδοξον»
κ' ἐδάκρυεν. . . .

ΓΟΥΛΛΙΕΛΜΟΣ.

Ὁ τὸν καλὸν πατέρα μου!
ὄνειροπόλον ἢ στοργῇ τὸν ἔλαμνεν.

ΔΟΥΞ.

Ὁ σιροπόλον; λέγων ἄλλοτε αὐτὰ
κ' ἐμοῦ τὴν πόθον εἶχε δῦδῃ — Κ' ἰδοῦ!
(δεικνύει εἰς αὐτὸν τὸ ἔγγραφο ὃ κρατεῖ καὶ τινὰ ἕτερα ἐκ τῶν ἐπὶ τῆς
τραπέζης κειμένων).

Τὸν χαρακτῆρα διακρίεις τοῦ πατρὸς;
Ἐν ᾧ ἢ Ἐνετία μοι ἀπέστειλε
τὰς προσταγὰς τῆς ταύτας, ὁ πατὴρ
τοῦ Γουλλιέλμου καὶ ἀγαπητὸς μοι Δούξ
τὴν πόθον τοῦ ἐκ νέου μοι διακοινοῖ.
Ὁ πόθος τοῦ θερμῆς κατέστη πόθος μου.
Ἴδὲ τί ν' ἀπαντήσω προητοιμαζὼν.

(δεικνύει αὐτῷ ἡμιτελῆ ἐπιτολὴν.)

Τῷ γράφω ὅτι θέλω ἀσπασθῆ θερμοῦς,
μῆλις σθεσθῆ ἢ ἀνταρσία τῶν Γραικῶν,
τὸν Γουλλιέλμον ὡς υἱόν μου.

ΓΟΥΛΛΙΕΛΜΟΣ (ὀποκλινῶν.)

Σύγγνωτε,

ἀν ἡ εὐγνωμοσύνη διὰ τῆς σιγῆς

μὴ ἐπιβάλλει καὶ ἀπαρτίσω . . . ἀσθενὲς . . .
ὅτι ἂν εἶπω!

ΔΟΥΞ.

Εἰς ἐπίκαιρον στιγμήν

σοὶ τὸ ποιεῖπαγ' ὅταν ἀλυσίδετος
παισθῆ ὁ Λέων εἰς τῶν Δείκων τὴν εἰρατὴν,
ὁ Δούξ τῆς Κράτης ἤξευρος τῆς κόρης του
θὰ ἐσφατῆ τὴν φαιδρὰν παύγουριν.

ΓΟΥΛΛΙΕΛΜΟΣ.

Ἄλλὰ ἡ δεσποσύνη

ΔΟΥΞ.

Γουλλιέλμε μου,

ἐσκέφθην ὅτι οὕτω θὰ διαλυθῆ
ὅτι σκιαζει τὸ γλυκὺ τῆς προσώπου.
(Ἀκούονται μακροφθὲν εὐρημαίαι.)

Ἄλλὰ . . . σὺ δὲν ἀκούεις ; . . . Ἀπατῶμαι, ἦ . . .

(Βλέπει ἔξω διὰ τοῦ παραθύρου, ἐν ᾧ ὁ Γουλλιέλμος ἐλόηλοι σήματα
μεγάλης χειρᾶς.)

ΓΟΥΛΛΙΕΛΜΟΣ (καθ' ἑαυτὸν).

᾿Ω Ἐνετία ἐνθους σοὶ εὐγνωμονῶ.

Ἐνταῦθα πέμπουσά με πρὸς κατάσβεσιν
ἀποστασίας ὀχληρᾶς δὲν ἤξευρες
ποιᾶν ἐντός μου ἀνερρίπισας πυρᾶν.

Λοιπὸν θὰ ἐπιστρέψω νικητὴς διπλοῦς,
ἐν τῇ μιᾷ χεὶρὶ μου ὅτι εἶδε χθὲς

κρατῶν, τὴν γαῦρον κεφαλὴν τοῦ Λέοντος,
καὶ ἐν τῇ ἄλλῃ ὅ τι θεῖον καὶ σεμνόν,
ὅ τι περικαλλές, τὴν Φλωρεντίαν μου.

ΔΟΥΞ (ἐπανερχόμενος.)

Ἄνεστατόν τ' ἡ πόλις ἐκ χαροπῆς
εἰδήσεως. Ὁ Λέων . . .

ΛΕΙΩΜΑΤΙΚΟΣ (δρομαίως εἰσελθών.)

Ἵψηλότατε
τοῦ μακρυνοῦ θορύβου τὴν ἐξήγητιν
σὰς φέρω· ταύτην τὴν στιγμήν εἰσέρχεται
μετὰ τῶν δορυφόρων ὁ Ἀλέξιος
τὸν Λέοντα Καλλέργην φέρων δέσμιον.
Ἡ πόλις, οἱ ἵπποταί, ἅπας ὁ στρατὸς
διὰ ζητωκραυγῶν τὸν ὑποδέχονται.

ΔΟΥΞ.

Ὦ Γουλλιέλμζε, χαίρε!

ΓΟΥΛΛΙΕΛΜΟΣ.

Χαίρει μεθ' ἡμῶν
ἡ Κρήτη καὶ ἡ Ἐνετία σύμπασα.

ΔΟΥΞ.

Ἄς τὸν ὑποδεχθῶμεν! Παραγγείλατε
εἰς τῶν Κρητῶν τοὺς προὔχοντας, εἰς τοῦ στρατοῦ
τοὺς ἀρχηγέτας καὶ εἰς πάντα εὐγενῆ,
ἐνταῦθα ν' ἀθροισθῶσι πανηγυρικῆ
ἢ καταδίκη ἄς γενῆ τοῦ τολμηροῦ

ἐχθροῦ τῆς Ἑνετίας. — Ἦδη σπεύσωμεν!

(Ἐξέρχονται, ἐν ᾧ δ' ἔτι ἀκούονται μακρόθεν αἱ εὐφημῖαι, εἰσέρχονται δι' ἀντιθέτωσ' πεπρακτηνίων ἡ Φλωρεντία καὶ ἡ Φραγκίσκη, ἡ Φλωρεντία ἐν μεγάλῃ συγκινήσει.)

ΦΛΩΡΕΝΤΙΑ.

Τί εἶνε;

ΦΡΑΓΚΙΣΚΗ.

Δεσποσύνη . . .

ΦΛΩΡΕΝΤΙΑ.

Κρότον ἤκουσα

ὀργάνων κ' εὐφημίας . . .

ΦΡΑΓΚΙΣΚΗ.

Δὲν ἐμάθατε; . . .

ΦΛΩΡΕΝΤΙΑ. (ἀνυπομόνως.)

Ἦ λάλει!

ΦΡΑΓΚΙΣΚΗ.

Ἐπιστρέφει ὁ Ἀλέξιος
καὶ εὐρημοῦντες πρὸ τῆς πύλης ἴστανται
οἱ στρατιῶται . . . Ζωγρηθέντα φέρουσι
τὸν Δέοντα Καλλέργην!

ΦΛΩΡΕΝΤΙΑ. (ὑποστᾶτα ἐκπλήξιν τινα)

Ἦ γύψιστε θεε!

Τετέλεστα!... Φραγκίσκη! (πίπτει ὄχρᾳ ἐπὶ τῆς ἔδρας.)

ΦΡΑΓΚΙΣΚΗ.

Δεσποσύνη . . . ἦ!

δὲν ὁμιλεῖτε ; Δεσποσύνη, πρὸς Θεοῦ ! . . .

ΦΛΩΡΕΝΤΙΑ.

Μὴ με ταράττεις ! Ἄν τὰ ὠτά σου ποτε
ἐρώτων διεγείρεις ἐκερσύνωσαν,
τὴν θέσιν μου εὐὰ ἐννοήσῃς ! Ἄπορρεις
ἀκόμη, ὦ Φραγκίσκη ;

ΦΡΑΓΚΙΣΚΗ.

Ἰπιτρέψατε,
Ἵψηλοτάτῃς

ΦΛΩΡΕΝΤΙΑ.

Μὴ με εἰδωνεύεσαι
διὰ τοῦ τίτλου τούτου. Ταύτην τὴν στιγμήν
εἰμι ἀπλὴ πάρθενος, ὦ Φραγκίσκη μου,
εἰμι ἡ Φλωρεντία . . . ἥτις ἔκρυπτε
ἡφαίστειον ἐπὶ τοῦ στῆθους ἑρώτος,
ἥτις ἠπάτα σὲ καὶ τὸν πατέρα της . . .

ΦΡΑΓΚΙΣΚΗ.

εἰς τὴν πιστὴν Φραγκίσκην ἐμπιστεύθητι,
μετάγγισον τὴν ταραχὴν σου καὶ εἰς ἐμέ.

ΦΛΩΡΕΝΤΙΑ.

ὦ ! δὲν σ' ἀρκεῖ αὐτὴ μου ἡ κατὰστασις
καὶ θέλεις ἔσθως λόγουεαι. Μάθε . . . ἀγκιπῶ,
πυρέσσω ὅλη . . . Δὲν ἀγτέχω . . .

(Ἀνούονται ἐκ κείνου αἱ ζητωκραυγαί.)

Εἰθάσασ,

ἐχθρῶν!

ΦΡΑΓΚΙΣΚΗ.

Δεσπούνη!

ΦΛΩΡΕΝΤΙΑ.

Μάθε φρίττουσα

ὅτι ἐρῶμαι . . . (διακόπτεται περίτρομος.)

ΦΡΑΓΚΙΣΚΗ.

Τίνος, Φλωρεντία μου;

Τίπέ! τίνο; ἐράσαι; Εἰς τὴ στήθη μου
κρυπτόν θά μείνη μέχρι τελευτῆς.

ΦΛΩΡΕΝΤΙΑ (στρέψατα περίε τὴν προσηγν.)

Λοιπὸν νὰ μείνης θέλεις ἐκπληκτος; θεέ! . . .

Τοῦ Λέοντος ἐρῶμαι!

ΦΡΑΓΚΙΣΚΗ.

Προεμάντευσα

τὸ πάθος τῆς δυσμοίρου Φλωρεντίας μου!

ΦΛΩΡΕΝΤΙΑ.

ὦ! πὸς εἰς τὸ πυρέσσον ταῦτο στήθος μου
ἐπνίγησαν παλμοὶ καὶ στόνοι . . . Ψαῦσόν με,

θ' ἀλούσης ἔτι τῆς καρδίας τοῦς σεισμούς! . . .

ὦ! ἂν δὲν ἤμην κόρη Ἰνετοῦ Δουκῆς,

ἂν εἶχον τῆς ἐσχάτης Κρήσσης τ' ὄνομα,

ὁ Λέων θά μ' ἠγάπα ἔτι κ' εὐτυχῆς

ζωὴν θά ἤντλουν ἀπὸ τῶν χειλέων του

ἀπὸ βραρυλγίας! Ἦτο δι' ἐμὲ

ὁ ἔρωσ, ἀλγους σύνθημα καὶ ἐνωρὶς

τὸ κλμυρόν του δάκρυ κατὸν ἔπεσε

ἐπὶ τοῦ παλλομένου τούτου στίθου μου.

ΦΡΑΓΚΙΣΚΗ.

Κ' ἐκεῖνος, Φλωρεντία ;

ΦΛΩΡΕΝΤΙΑ.

Ὡ ἀνάμνησις !

Εἰς Ἑνετίαν πρῶτον ἐγνωρίσθημεν
καὶ ἔπειτα εἰς Κρήτην — Ἐψίστε θεε,
πῶς με ἠγάπα, πόσον ἠγαπώμεθα !
Ἄλλὰ μίαν ἡμέραν μ' ἐπλησίασε
βρυθυμῶν ὁ Δέων — « Τὴν πατρίδα σου,
βθελύσσομαι » μοὶ λέγει « ἀλλὰ σέ,
ἀλλὰ τὴν Φλωρεντίαν πόσον ἀγαπῶ
εἰς τὸ γνωρίζει μόνος » . . . Ἐκτοτε φυγὼν
δὲν ἐπανήλθεν. Ἀμαζὼν ἀντίζηλος
τὸν ἤρπασεν ἡ Κρήτη καὶ μοὶ ἄρρησε
νὰ βλέπω, ὦ Φραγκίσκη, τὴν εἰκόνα του
εἰς πᾶν μου ὄναρ καὶ εἰς πάντα λογισμὸν.

ΦΡΑΓΚΙΣΚΗ.

Ταλαίπωρε καρδιά ! . .

ΦΛΩΡΕΝΤΙΑ.

Κἄτι προσπαθεῖς
νὰ κρύψῃς ἀπ' ἐμοῦ . . .

ΦΡΑΓΚΙΣΚΗ.

Δὲν δύνασαι λοιπὸν
νὰ κατασθέσῃς τούτῳ σου τὸν ἔρωτα ;

ΦΛΩΡΕΝΤΙΑ.

Παράτρην ! ἀλλ' ἠσθάνθης σὺ τοῦ ἔρωτος
ποτὲ τὰς τρικυμίας ; Χεῖρα τρέμουσαν
ἐπὶ μετώπου κρύου ἔθυσάς ποτε ;
Νὰ λησμονήσω ; Τίνα ; τὸν κατακτητὴν
τῶν λογισμῶν μου ; . . . Πκῦσαι !

ΦΡΑΓΚΙΣΚΗ.

Δὲν ἐψεύσθησαν
ὄσοι τυφλὸν τὸν ἔρωτα ὠνόμασαν !

ΦΛΩΡΕΝΤΙΑ.

Εὐρήμει ! Ἄν τυφλὸς ὁ ἔρωτος λέγεται,
πῶς κατορθοῖ ν' ἀνοίγῃ τ' ὄμμα τῆς ψυχῆς,
νὰ δίδ' εἰς ταύτην ἀοράτους πτέρυγας,
δι' ὧν εἰς ὕψη μεταφέρει τὸν βάρυν θνητὸν ;

ΦΡΑΓΚΙΣΚΗ.

Τὸ στιθιδόρον πάθος σβέσον ἔνωρίς,
ἀλλέως, ὦ ! . .

ΦΛΩΡΕΝΤΙΑ.

Τοιοῦτον διδεις βάλσαμον
εἰς τὸ αἰμάσσον στήθος ; Γύναϊ, ἀπ' ἐμοῦ
πρὸς τί τοσοῦτον ἀποτόμως ἀποσπᾶς
τὸν πόθον ; τὴν ἐλπίδα ;

ΦΡΑΓΚΙΣΚΗ.

Μὲ παρεννοεῖς !

Ἄλλ' ἂν σοι εἶπῃ ὁ πατήρ σου αὔριον

τὴν χεῖρά σου νὰ τείνης εἰς περίβλεπτον
ἰππότην ; . . Ἄν τὸν Γουλλιέλμιν, δηλαδὴ
νυμφίον σοι προτείνῃ ; . . .

ΦΛΩΡΕΝΤΙΑ (ἀνησυχῶς).

Μήπως ; ὦ ! εἰπέ.

Ἄντ' ἵνα καταστείλῃς νέαν ἡγείρας
ἐντὸς μου τρικυμίαν . . .

(Ἀκούονται βηματισμοί.)

Δυστυχία μου,
ἐδῶ τὸν φέρρον ! — Τί μοὶ ἐπεφύλαξες
ὦ μαύρη Μοῖρα ! . .

ΦΡΑΓΚΙΣΚΗ.

Παῦσαι . . Σύνελθε
ἐμβαίνει ὁ πατήρ σου — Κόρη ἀτυχής ! . .
(Ἐμβαίνει ὁ Δοῦξ εὐθύμως).

ΔΟΥΞ.

Φιλτάτη κόρη ! Χαῖρε μετὰ τοῦ πατρὸς,
ὁ Λέων συνελήφθη !
(Ἡ Φλωρεντία φαίνεται βαθίως συγκινηθεῖσα).

Φλωρεντία μου,
πρὸς τί δὲν πορφυροῦται καθὼς πάντοτε
ἡ παρσία σου ;

ΦΛΩΡΕΝΤΙΑ.

Πάτερ . . .

ΦΡΑΓΚΙΣΚΗ (προλαμβάνουσα αὐτήν).

Ἐψηλότατε

μοὶ διηγείτο λυπηρὸν τι ὄνειρον
κ' ὑπὸ τὸ κράτος εἶνε συγκινήσεων.

ΔΟΥΞ.

Ἄλλὰ, παιδίον εἶσαι, Φλωρεντία μου,
καὶ σημασίαν δίδεις εἰς τὰ ὄνειρα ;
Τῆς Ἐνετίας νύμφη ἐπιζήτητος,
τοῦ Κορηλίου μόνον τέκνον, τί ποθεῖς
καὶ πρᾶγμα, Φλωρεντία μου, δὲν γίνεται ;
Μειδιάσόν μοι . . .

ΦΛΩΡΕΝΤΙΑ.

Πάτερ μου θ' ἀποσυρθεῖ.
δὲν εἶνε ὥρα ;

ΔΟΥΞ.

Σήμερον ὁ ἥλιος
τοῦ οἴκου μου νὰ δύσῃ τόσοσ ἐνωρίς ;
Μετὰ στιγμὰς ὀλίγας θὰ καλλύνης σὺ
τῶν Ἐνετῶν τὸν κύκλον ὅστις ἐν χαρᾷ
τὸν Λέοντα κρατῶν σιδηροδέσιμον
θὰ ἐορτάσῃ ἐορτὴν πανύχιον.
Μὴ διακόψῃς ἤδη σκυθρωπάζουσα
τὴν παιδροτάτην ὄψιν τοῦ μεγάρου μου.

(Εἰσέρχεται εἰς ἀξιομακτικὸς.).

ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΟΣ.

Ὁ μέγας Ἄρχων ἦλθεν, ὑψηλότατε!

(Ὁ Δούξ προβαίνει μέχρι τοῦ εἰς ὑποδοχὴν τοῦ Ἀλεξίου).

ΦΛΩΡΕΝΤΙΑ (καθ' ἑαυτήν).

Ποῖον θὰ γίνω μάρτυς πράξεων φρικτῶν!

Βορὰ ὁ Λέων γίνεται τῶν Ἐνετῶν;

Τῆς Κρήτης τῆς πτωχῆς τὸ ἐγκαλλώπισμα
εἰς μαιφόνους χεῖρας παραδίδεται!

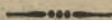
Τετέλεσται! . . Τοῦ Λέοντος τὸν θάνατον

ἂν ὑπογράψῃς κ' ἐπιστεύσῃς, πάτερ, σὺ,

τὰ κλειθρα τῶν ὀμμάτων σου διάνοιξον

διὰ νὰ κλαύσῃς καὶ τὴν θυγατέρα σου,

διὰ νὰ ἀπομείνῃς ἄπαιε καὶ πτωχός!

(Ἐμβαίνει ὁ Ἄλ. Καλλέργης ἀκολουθούμενος ὑπὸ τοῦ Γουλλιέλμου, πολλῶν Ἐνετῶν καὶ δορυφόρων Κρητῶν. Εἰς τὴν λαβὴν τοῦ ξίφους τοῦ Ἀλεξίου γρέμαται διπλωμένη ἡ σημαία τῶν ἀποστατῶν. Ὁ Ἀλέξιος εἰσιθλὼν χαιρετᾷ ὑποκλίνων τὴν Φλωρεντίαν).

ΔΟΥΞ.

Ὡς τῆς Δημοκρατίας ἀντιπρόσωπος,

σε δεξιούμαι ἔνθους, γενναιότατε.

ΑΛΕΞΙΟΣ.

Τὸν Λέοντα Καλλέργην, ὑψηλότατε,

σοὶ παραδίδω ζῶντα. Εἰς τὸν γάλκινον

τῆς Ἑνετίας Λέοντα παράδος τον.
Ἴδου καὶ ἡ συ.θήκη τῆς ὑποταγῆς.
(Ἀποθέτει ἐπὶ τινος ἔδρας τὴν ἐπὶ τῆς λαβῆς σημαίνον.)
Σοὶ εἶμ' εὐγνώμων!

ΑΛΕΞΙΟΣ.

Τιμωρήσατε αὐτὸν
ὅπως θὰ ἐτιμώρει τὸ Συμβούλιον
τῶν Δέκα.

ΔΟΥΞ.

Ἄρχον ἤδη σὲ χειροκροτεῖ
ἡ Ἑνετία πᾶσα ἀναγράφουσα
τὸ ὄνομά σου εἰς τὴν Βίβλον τὴν Χρυστῆν.
Ἐπιθυμοῦμεν ὁμῶς, πρὶν ἀρπάξωμεν
ἓνα Καλλέργην ἀπὸ τῆς ὑπάρξεως
βιαίως, νὰ σκεφθῶμεν, ἄρχον, πρότερον.

ΑΛΕΞΙΟΣ.

Ἐπιεικοῦς ἀνθρώπου γείλη ὁμιλοῦν
τὴν ὄραν ταύτην ἢ Δουκὸς καὶ Ἑνετοῦ;

ΔΟΥΞ.

Ἄγαπητὲ Καλλέργη, μόνον Ἑνετὸς
δὲν εἶμαι. Κρῆς ἐάν δὲν εἶμαι, ἀλλὰ Δουξ
εἶμι τῆς Κρήτης· τὸ συμφέρον τοῦ Δουκὸς
εἶνε συμφέρον τῆς δημοκρατίας μας.

Ἄς δικάσῃ· πρὶν κύψῃ τὸν ἀύχένα του

εἰς τοῦ δημίου τὸ φρικῶδες ὄργανον,
τὰς φρένας του ἅς ὑποβάλλῃ σήμερον
ὑπὸ τὰς συμβουλὰς καὶ ἀπαιτήσεις μας.

ΑΛΕΞΙΟΣ.

*Ἐστω! ἀλλὰ τὰς χεῖρας νίπτω τοῦ λοιποῦ!

ΔΟΥΞ.

Εἰς τὴν μεγάλην αἴθουσαν ἐκάλεσα
τοὺς τῶν Κρητῶν προκρίτους καὶ τῶν Ἑνετῶν
ὅπως ἐν παρουσίᾳ πάντων δικασθῇ
ὁ φέρων ἔτι τ' ὄνομα τῶν Καλλεργῶν.
*Ἄν γίνῃ ἐνετόφρων, εὐτυχία του,
ἂν ἐπιμείνῃ ὅμως . . . θὰ ἀνταμειθῇ!
Προσέλθωμεν! οἱ κεκλημένοι ἔφθασαν.

ΑΛΕΞΙΟΣ (πρὸς τοὺς δορυφόρους)

*Ἄς φέρουν τὸν δεσμώτην!

ΔΟΥΞ (πρὸς τοὺς περὶ αὐτόν)

Εἰς τὴν αἴθουσαν

(Ὁ Ἄλέξιος μετὰ τοῦ Γουλλιέλμου κλπ. ἐξέρχονται διὰ τῆς δεξιόθεν
θύρας ἐν ᾧ ἐξ οἱ δορυφόροι φέρουσι τὸν Λέοντα, ὁ Δούξ τοῖς λέγει
ἀπερχόμενος.)

*Ἐδῶ αὐτὸς νὰ παραμείνῃ μέχρις οὔ
ἐκ τῆς αἰθούσης προσταγὴν ἅς πέμψωμεν.

(Ὁ Δούξ ἐξέρχεται ἐν ᾧ δὲ διὰ τῆς κυρίας θύρας εἰσέρχεται ὁ Λέων
σκυθρωπός, ἡ Φλωρεντία ἀπερχομένη διὰ τῆς δεξιόθεν θύρας ἀφί-
νει κραυγῆν.)

ΦΛΩΡΕΝΤΙΑ (στηριζομένη ἐπὶ τῆς Φραγκίσκης)

Θεέ . . . (ἀπίρχεται.)

ΛΕΩΝ. (μόνος)

(Ὁ Λέων προβαίνει καὶ ἀρίνεται μόνος εἰς τὴν σκηνήν, τῶν φρουρῶν
μεινάντων παρὰ τὰς θύρας.)

Ὦ! σὲ ἐπαναβλέπω, οἶκε μουσάρξ,
καὶ τὴν βαρεῖαν πνέου ἀτμοσφαιραν σου.
Πατῶ καὶ πάλιν ἔδαρος ἐνετικὸν
κ' εἰς τὴν προτέραν θέσιν ἐπανερχομαι
τοῦ δούλου! Πάλιν σισυρότα θὰ ἰδῶ
τῶν Ἐνετῶν τὰ χεῖλη, τῆς πατρίδος μου
τῶν λυμεῶνων!

(μετὰ στιγμὴν.) Πεπρωμένης ἔρμια
θὰ εἴμεθα, ὦ Πλάστα· ἡμαρτήσαμεν
καὶ παῖζ' ἡ Μοῖρα πλέον μὲ τὸν ἀνθρώπων
ὦ; μὲ πλαγγῶνα . . . Ἄλλως τότε διατί
τινὲς μὲν τῶν ἀνθρώπων βίον ὄλιβιον
ἀπολαμβάνουν, ἄλλοι δὲ ἐγκλείντες
ψυχὴν γενναίαν, φλογερὰ αἰσθήματα
τὸν στόνον ἔχουν γέρας καὶ τὰ δάκρυα;
Μὴ μ' αἰτιῶ, θεέ μου· ἀλλ' ἀμαρτωλὸς
ἂν ἦναι ὁ τὰ πάντα θύων εὐγενῶς
ὑπὲρ τῶν ἄλλων καὶ ὑπὲρ τῆς ἑαυτοῦ
ἐλευθερίας, τότε τίς ὁ ἀγαθός;

ὦ φρονῶσαι σκέψεις! Ὀνειροπολήματα
καὶ πόντοι τόσοι, τόσοι ἀρσιώσεις

πρὸς τὴν πατρίδα ἤδη ποῦ ἀπέληξεν;
 Ἐγὼ δεσμώτης καὶ ἡ Κρήτη; . . . Ἐνετῶν
 καὶ αἰμοθύρων ἱπποτῶν θεραπαινίς! . . .
 ἢ δὲ σεπτὴ σημαία; . . .

(στραφείς αἴφνης βλέπει τὴν ἐπὶ τῆς ἔδρας ἀφθεῖταν σημαίαν.)

Ῥάκος! Ὀρφανὴ
 τῶν στηρικτῶν τῆς ἡ στερθεῖσα ἄλλοτε
 τροπαιοσύρης εἰς τῶν Ἰνδιῶν τὴν γῆν,
 καὶ ἡ ποτὲ βραχεῖσα εἰς τὴν θάλασσαν
 τῆς Σαλαμίνος . . . Εἰς τί ἔπταισε, Χριστὲ
 καὶ πάσχει ταῦτα ἡ Ἑλλὰς; . . . Φεῦ! πταίουσιν
 τὰ τέκνα τῆς, ναί, πταίουν οἱ προδόται τῆς,
 οὗς ἀνεχθέντες καὶ ἡμεῖς γινόμεθα,
 πατρὶς φιλότατη, ἄξιαι τῆς τύχῆς μας.
 Οὐαί σοι, Λέων' εἶσαι ὁ ἀνεψιὸς
 τοῦ πρώτου Ἐβριάλτου τῆς καὶ ὁ θεὸς
 σὲ τιμωρεῖ διὰ τὰς ἀμαρτίας του!

.
 Ἄλλὰ ποῦ εἶμαι; λεία τίνων θὰ γενῶ;
 Ἦ ἀπὸ τούδε εἶμαι εἰς τὸν τάφον μου!
 Καὶ ὄμως μεταξὺ τῆς συμμορίας των,
 εἰς ταῦτα τὰ μεστὰ δημίων μέγαρα,
 ὑπάρχει δι' ἐμέ τι θεῖον καὶ σεμνόν·
 ἀκούεται τις ἀρμονία ἔνθεος,
 ἐν τῇ παραφῶ ἰα φράγγων μισιτῶν . . .

εἶνε ἡ κόρη τοῦ Δουκὸς, τῶν πύθων μου
ὁ πολικὸς ἀστὴρ, ἡ Φλωρεντία μου!
Ἴε τίς εἰξεύρει πόσον εἶ; τὰ στήθη της
ἐγκλείει ληθην; τίς εἰξεύρει ἂν φειδρά
δὲν μειδιᾷ πρὸς ἄλλους; ὦ! ἰδὲ . . . ἰδὲ
τὸ μέρος ὅπου ὄμωσε τὸν ὑστάτον
ἐκεῖνον ὄρκον αἰωνίου ἔρωτος! . . .
Δὲν θὰ τὴν ἰδῶ πλέον! Πιθανὸν αὐτὴ
τὴν κεφαλὴν μου ἐκ τοῦ παραθύρου της
νά διακρίνῃ πίπτουσαν . . . Ἀλλὰ ποτὲ
δὲν θ' ἀνταλλάξω πλέον βλέμμα πρὸς αὐτήν.

(Ἀκούεται τις θόρυβος ἐξῴστου.)

Ἰδὲ! θεομισήτωι μὲ καλεῖ ὄμας
νά μὲ δικάσῃ! Πόσον ἠπατήθησαν
τοῦ σώματός μου ἐλαβόντες τὰ δεσμὰ
δεσμὰ καὶ τῆς ψυχῆς μου. Περιμείνατε.

(Ὁ Δούξ μετὰ τοῦ Ἀλεξίου φθάντες εἰς τὸν αὐδὸν τῆς αἰθούσης διὰ
νύματος προσκαλεῦσι τὸν δεσμώτην. Οἱ φρουροὶ περικυκλοῦσιν αὐ-
τόν. Τοῦ Δουκὸς ἀπελθόντος ἕσταται παρὰ τὴν θύραν ὁ Ἀλεξίος.)

ΛΕΩΝ.

Καὶ πάλιν ὁ καλὴ μου δαίμων ἐμπροσθεν,
πάλιν . . .

ΛΑΒΕ ΟΣ (δια. ὅπων αὐτόν.)

Τὴν γλῶσσαν ἀπὸ τῶδε ἀύστειλον,

τὸ βλέμμα μου ἰδὲ καὶ ὑπολόγισον
πῶς σοὶ συμφέρει νὰ μετρήσ τούς λόγους σου.

ΛΕΩΝ.

Ἄλέξιε Καλλέργη, γόνε τοῦ Φωκᾶ,
ἀνεψιὲ τοῦ Βάρδα, ἐνθυμοῦ καλῶς
τὴν ὥραν ταύτην!

ΑΛΕΞΙΟΣ. (πρὸς τοὺς φρουροὺς.)

Εἰς τὴν αἴθουσαν! (ἀπέρχεται.)

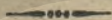
ΛΕΩΝ.

Λεῶν

ἀπολογία θέλετε; . . - Σ' εὐχαριστῶ,
θεέ μου. Εἰς τὰς τελεταίας μου στιγμὰς
θὰ σὲ ὑπερετίσω πάλιν, ὦ πατρίς.
Ἦ γαίρ μου ξίφους ὄσφανθ' ἂν ἔμεινεν,
ἀλλ' ἔχει πανοπλίαν ἄλλην ἢ ψυχὴν,
ἔχει τὸν λόγον, τοῦ Δικαίου τὴν φωνήν!

(Ἐν ᾧ ἀπέρχεται ὑπὸ τῶν φρουρῶν, πίπτει ἢ ἀναίμα.)

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Ἡ σκηνὴ παρυστῆ τὴν μεγάλην αἰθουσαν τοῦ Δουκὸς. Ἐν αὐτῇ: Θῦρας εἰκοσιζοῦται τὰ σήματα τοῦ Δουκὸς καὶ ὁ Πρωτοὺς λέων τῆς Ἑνετικῆς Δημοκρατίας. Ἐν αὐτῇ τοῦ Δουκικοῦ θρόνου ἡ σημαία τοῦ Ἁγίου Μάρκου. Ἐπὶ τῶν κύκλωθεν ἐδρῶν κάθηνται διάφοροι ἐπίσημοι Ἑνετοὶ καὶ Κρήτες Ἑνετόφρονες διαλεγόμενοι κατ' ἰδίαν. Δεξιόθεν τοῦ Δουκὸς κάθηνται ὁ ΑΛΕΞΙΟΣ, ἡ ΦΛΩΡΕΝΤΙΑ, παρ' αὐτὴν ἡ ΦΡΑΓΚΙΣΚΗ. Ἀριστερόθεν ὁ ΓΟΥΛΛΙΕΛΜΟΣ κλπ.

ΑΛΕΞΙΟΣ, ΓΟΥΛΛΙΕΛΜΟΣ, ΔΟΥΞ,
ΦΛΩΡΕΝΤΙΑ, κ. λ. π.

ΔΟΥΞ.

Ἐπίτηδες ἐνταῦθα συνεκάλεσα
τῶν Ἑνετῶν τοὺς πρώτους, ἵνα πρὸς αὐτοὺς
παρουσιάσω τὸν θρασὺν καὶ ἄρρονα
τῆς Κρήτης ἀποστάτην. Εἶδος ἐστῆς
βεβηλῶς εἶνε αὕτη ἡ ἐσπερινὴ
συνάθροισίς μας. Βλέπω μεταξὺ ἡμῶν

τὴν εὐθ' ἰάν, ἢν ἡ Φλωρεντία μου
διὰ τῆς παρ' οὐσίας τις ἐπευξήσεν.
'Εάν δὲν ᾔτ' ὁ Λέων γόνος Καλλιέργων,
β' θαίως τὴν τιμὴν δὲν θὰ ἐλάβηνα
κὰ πρόσωπα νὰ ᾔδῃ τὰ περὶ ἐμῆ
ἀλλὰ ἐκ τῶν ὁρίων θὰ ἐούρετο
ὅπου ἡ 'Ενετία πέμπει τοὺς ἐχθρούς.

(Οἱ θαυμάριοι φέρουσι τὸν Λέοντα. Γενικὴ τις συγκίνησις ἐπιφαίνεται
ἐπὶ πάντων ἡ Φλωρεντία προσποιημένη ὅτι συνομιλεῖ μετὰ τῆς
φραγκίσκας ζητεῖ νὰ κράβῃ τὴν ταραχὴν τῆς. Ὁ Λέων ἰδὼν τὴν
Φλωρεντίαν ἐκπλήσσεται.)

ΛΕΩΝ (καθ' ἑαυτῷ.)

Εἰς τὴν φρικώδη καύτην συμμορίαν των
τί ἔσπερον κ' ἐσείνη;

ΑΛΕΞΟΣ (ἀσπρобоύμενος.)

Λέων!

ΛΕΩΝ (πρὸς τὴν Λουκᾶν)

Δίστε

τὴν ἔδραν τοῦ πριέδρου εἰς τὸν πρώτιστον
τῶν 'Ενετῶν, τὸν γέροντα 'Αλέξιον.
Οὐδεὶς θὰ μὲ διακίβῃ αὐστηρότερ κ!

ΑΛΕΞΙΟΣ.

Δὲν ἠρωτῶθες ἄλλως δύναμαι ἐγὼ
νὰ εὐρω τὴν ποιήν τὴν πρέπουσαν.

ΛΕΩΝ.

Πρὸς τί

ἢ δίκη αὐτή; ἡ ἀπολογία μου
βραχέα. εἶμαι Κρῆς καὶ τοῦτο μού ἀρκεῖ
ὅπως μὲ δείξῃ ἔνοχον. Διότι τίς
εἰς Ἑνετούς δουλεύων εἶνε πλέον Κρῆς;

ΔΟΥΞ.

Δεσμώτα! πρὶν εἰς θάλασσαν ἔπη ἐκτραπῆς
τὰς ἐπιρριμένας καταβίβασον ὄφρυς
κ' ἰδὲ ἐνώπιόν σου ποῖα ἴστανται.

ΛΕΩΝ.

Φρονῶ πρὸ τῶν δολιγῶν οἱ κατὰδικοι
ὅτι ὀφείλουν σεβασμὸν πλείωτερον
πρὸς πρὸ μυριάδων Φράγκων πειρατῶν.

ΑΛΕΞΙΟΣ.

Ποῦ ἐδιδάχθη, ἀπαρῶ, μὰ τὸν θεόν,
ποῦ ἐδιδάχθη ταύτην τὴν θρασύτητα.

ΛΕΩΝ.

Ἦμιν θετὸς υἱός σου κ' ἐδυστύχησά
παῖς ὢν τὴν Ἑνετίαν νὰ ἐπισκερθῶ.

ΑΛΕΞΙΟΣ.

Τὴν χαλιὸν τοῦ λόγου πόσον ἀπῶθε!

ΛΙΩΝ.

Τὸ σῆμα τῆς δουλείας πῶς ἀνέχεται;

ΛΛΕΞΙΟΣ.

Νήπιε . . . πτώμα μετ' ὀλίγον θά γενῆς!

ΛΕΩΝ.

Πρὶν γίνω ὅμως πτώμα, κόραξ ἔγεινες.

ΛΛΕΞΙΟΣ.

Τὴν πείραν καὶ τὴν σκέψιν πῶς δὲν ἐκτιμᾷς;

ΛΕΩΝ.

Ἄκουω τὴν τιμὴν καὶ τὴν συνειδήσιν.

ΛΛΕΞΙΟΣ.

Οἱ ὄυχες αὐτοῖ σου, Λέων, θ' ἀμβλυνοῦν.

ΛΕΩΝ.

Ἄλλὰ θά ἀπομείνουν εἰς τὰς σάρκας σας.

ΔΟΥΣ. (ἀνεγειρόμενος.)

Ἡρώων λόγους βλέπω εἰς τὸ στόμα σου

συχρότερον συστρέφεις τοῦ σιέλου σου.

Τὸ γρακικόν σου θράσος, ὁ λακωνισμὸς
τῶν βροντωδῶν σου λόγων, τὸ ἀγέρωχον
τῶν ὀφθαλμῶν σου καὶ ἡ ἀπειλοῦσα χεὶρ
εἰξεύρεις εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς πῶς φαίνονται
τῶν εὐγενῶν τῆς Ἐνετίας ἵπποτων;
Χειρονομίαὶ κωμικοῦ ὑποκριτοῦ.

Ἰμεῖς ἀπολογίαὶν μόνον θέλομεν.

ΛΙΩΝ.

Ἄπολογία, δότε τεῖς εἰς τὸν θεὸν

δι' ὅσα κακοεργεῖτε καθ' ὁμοίων σας,
ἱεροδύλωσ ξένην γῆν ἀρπάζοντες.

ΔΟΥΞ.

Προχώρει, νέε !

ΛΑΒΕΙΟΣ.

Τὸν καλὸν διδάσκαλον !

Νὰ μᾶς διδάξῃ ἔργεται τὸ δίκαιον,
τὴν μεταξὺ ἀνθρώπων ἠθικὴν. — Ἐμπρός !

ΛΕΩΝ.

Νὰ σᾶς διδάξω, συνειδήσεις σκοτειναί ;
Δηλητηρίων καὶ ἀγχόνης ἄθροιστοι,
ὑπὸ τῶν σταυροφόρων τὴν σερμνὴν στολὴν
ἐμπαίζοντες τοῦ Ἰησοῦ τὸ ὄνομα . . .

ΛΑΒΕΙΟΣ. (ἀνατιναστόμενος ἀπὸ τῆς ἔδρας.)

"Ἢ οὗτος πλέον ἢ ἡμεῖς παρεφρονήσαμεν
τὰς ἀνοσίους ὑβρεῖς τῶν ἀκούοντες.

ΔΟΥΞ.

Ἀφήσατέ τον ! εἶνε νεροσύλεκτος
τοῦ τάγματος τῶν παραφρόνων.

ΛΕΩΝ.

Εἶμαι, ναί,

παράρων ν' ἀποδείξω προσπιθῶν
τὸν ἥλιον στρογγύλον, τὴν πετρίδα σας

ιερουσολικῶν τέκνων χαύνην μητρικάν,
καὶ τὴν Ἑλλάδα τὴν μεγίστην ἄλλοτε . . .

ΔΟΥΞ (διακόπτων αὐτὸν μετὰ καγχασμῶν)

Ποῖαν Ἑλλάδα; Ποῖα μοιρολόγια,
παιδίον, ψάλλεις πρὸς ἀπολογία σου; . . .

Οἱ Ἑνετοὶ ἱππῆσαι δὲν ἐφρόντισαν,
οὔτε φροντίζουσιν, οὔτε θὰ φροντίσωσι
περὶ Ἑλλάδος τίποτε νὰ μάθωσι.

Ποῦ εἶνε ἡ Ἑλλάς σου, δὲν γνωρίζομεν.
ἡμεῖς τῆς Κρήτης, τοῦ Μωριάως καὶ τινῶν
μερῶν κυριαρχοῦμεν τῆς Ἀνατολῆς.

"Ὅσα εἰς βίβλους καὶ μεμβράνας παλαιὰς
ἀνέγραψας νημίζεις ἔτι σήμερον
δυνάμενα νὰ γίνουσιν; ἢ φανταζέσαι
ὅτι ὑπάρχουν Θερμοπύλαι, Πλαταιαὶ
καὶ Σπάρτη καὶ Ἀθῆναι; Ἄγε πανταχῶς!
τὴν τραγικὴν σημαίαν κυματίζουσαν
θὰ ἴδῃς καὶ εἰς τὴν Πύκκα τῶν Δημοσθενῶν
θ' ἀκούσῃς γλαυκῆς, σαύρας μόνον θὰ ἴδῃς.

ΔΕΩΝ.

Μὲ προκαλεῖς; ὑπὲρ τῆς ἔθνομίχτορος
ἀντὶ κυκνίου θέλεις πανηγυρικὸν
νὰ ψιθυρίσω;

ΓΟΥΛΑΓΓΕΛΜΟΣ (ἐπὶ πλῆθ. παραθετός)

Στάθι! . . . Ἰψήθησθε . . .

(Ο Δούξ διὰ νεύματος καθητοχάζει τὸν Γουλλιέλμον.)

ΛΕΩΝ.

Μὴ περιφρόνει τὴν Ἑλλάδα, Ἑνετὲ,
 διότι τὴν Εὐρώπην γαλουχήσασα
 δι' ἑαυτὴν ἀφῆκε τὸν μαστὸν κενόν,
 εἰς τοὺς πεινῶντας δοῦσα δεῖπνα καὶ ζῶην.
 Ἄν ἑσταυρώθ' εἰς μαρτυρίου Γολγοθα,
 τὴν παλιγγενεσίαν εἰς τὰ ἔθνη ἔδωκε,
 κ' ἔλθσμονήθη τώρα. Εἰς τὰς Πλαταιάς
 ὅταν ἐνίκα, ἔσωζε τὸν ἄνθρωπον . . .
 Εἰς τὰς Ἀθήνας ὅταν κατεβίβαζε
 τὸν Ὀλυμπον ἐδημιούργει τὸν θεὸν
 ἰσάνθρωπον καὶ τὸν θνητὸν ἰσόθεον.
 Ἐκείνης τῆς Ἑλλάδος, φράγχε, λείψανα
 ἀκόμη μένουσ' ῥέει εἰς τὰς φλέβας μας
 τοῦ Λεωνίδου αἷμα, αἰσθανόμεθα
 παλμούς τοῦ Ἀλεξάνδρου καὶ τὰς χεῖράς μας
 ἀφιερῶμεν ὅπως ὁ Κυναίγειρος.

(Ὁ Ἀλέξιος μένει σῆνους. Ἡ Φλωρεντία μέχρι τέλους τῆς σικηνῆς ταύτης διατελεῖ ὑπὸ μεγάλης συγκινήσεως.)

ΔΟΥΞ (ὑπομειδιῶν.)

Λοιπὸν, ὦ Ἕλλην, πότμος ἤδη δύνασαι
 βανίδας νὰ προσφέρῃς ἐκ τοῦ αἵματος
 αὐτοῦ σου τοῦ ἐνδ' ἔξου; Πόσας στρατιάς

νά παρατάξης Ἀλεξάνδρου δύνασαι ;
Εἰς τί θά χρησιμεύσουν οἱ Κυναίγειροι,
ὅταν δὲν φεύγουν οἱ ἐχθροὶ ἠττώμενοι ;

ΛΕΩΝ.

Ὅχι σὺ, γέρον, ἀλλ' ὁ τόπος μ' ἀπειλεῖ.

ΑΛΕΞΙΟΣ.

Ῥωμανοὺς ἂν εἴχομεν ὑπομονῆς
θά ἐξηντλοῦντο πρὸ τοῦ κηλιδώσαντος
τῆς γενεᾶς τῶν Καλλεργῶν τὸ ὄνομα.

ΛΕΩΝ.

Καὶ σὺ νά φέρω θέλῃς εἰς τὴν μνήμην σου
Κρητῶν συγχρόνων Κυναίγειρων τρόπαια ;
Τὸν Βάρδαν μόνον τὸν Καλλέργην ἐνθυμοῦ,
εἴν τούς Ξυροπούλους ἐλησμώνησας.

ΔΟΥΞ.

Τὴν ἀνοχὴν μου πλέον ἢ θρασύτης σου
κατέβαλεν. Ὅρείλεις νά ἀποκριθῆς
εἰς τὰς ὑστάτας καύτας ἐρωτήσεις μου.
Ἐκ προμελέτης ὤπλισας τὴν χεῖρά σου
κατὰ τῆς Ἑνετίας, ἢ σ' ἐξώθησεν
ὁ αὐτοκράτωρ τῶν Βυζαντινῶν ; — Εἶπέ.

ΛΕΩΝ.

Ἐκ προμελέτης μόνον ἔτρεφον σκοπὸν
τὴν Κρήτην ἐλευθέρην νά ἰδῶ ποτε.
Ἀπελογεῖσθαι.

ΔΟΥΞ.

"Ας λαλήσω ὡς πατήρ.

"Αν ἡ Δημοκρατία ἢ Ἑνετικὴ
ἀπὸ ἐπισεικείας ἤδη αἰσθημα
τὸν βίον σοι χαρίσῃ, Λέων, δύναται
νά σ' ἀναγράψῃ μεταξὺ τῶν ἰππευτῶν;

ΛΕΩΝ.

Τοῦ δούλου ἀποπτύω πλέον τὴν ζωὴν.
Ἄφροῦ ἡ Πεπρωμένη ἐμκαίωσε
τὰ σχέδιά μου . . . σπεύτατε! Τὸ αἷμά μου
εἰς τὴν ἐλευθερίαν σπένδω πρόθυμος.

ΔΟΥΞ.

'Αλέξιε Καλλέργη, τίς ἡ ψῆφός σου;

ΑΛΕΞΙΟΣ.

Διπλῆ! ὁ θεὸς θεωρεῖ ὡς ἔνοχον
ἀγνωμοσύνης τὸν ἀνεψιὸν αὐτοῦ,
ὁ δὲ Καλλέργης τιμωρεῖ μὲ θάνατον
τὸν ἀποστάτην Λέοντα.

ΦΛΩΡΕΝΤΙΑ (καθ' ἑαυτὴν κἀτωχρος.)

'Ανίεροι!

ΛΕΩΝ.

Ὁ Λέων ὁμως συγχωρεῖ τὸν θεῖόν του
διὰ τὸν θάνατόν του, ἀλλὰ εὐχεται
κωλύσεις τοῦ Ταντάλου εἰς τὸν ἄθλιον

Ἰούδαν τῆς Ἑλλάδος, τὸν Ἀλέξιον.

ΑΛΕΞΙΟΣ (ἐν ὀργῇ.)

Μακρόνατέ τον, φύλακες, πρὶν εἰς αὐτὸν
τὸ ξίφος ἀπαντήσῃ.

ΔΟΥΞ.

Ἄρχον! . . .

ΛΕΩΝ (ἀπαγόμενος.)

Ἐνθυμοῦ,

Ἀλέξιε Καλλέργη, ταύτην τὴν στιγμήν!

ΔΟΥΞ (πρὸς τοὺς ἀπάγοντας τὸν δεσμώτην.)

Εἰς τοῦ μεγάρου ἴ ἀπαχθῆ τὴν φυλακὴν,
τὴν δὲ πρῶϊάν νὰ τὸν μεταφέρῃτε
μετ' ἀσφαλείας εἰς τὴν σιδηρᾶν εἰρκτὴν
μετὰ τῶν συλληφθέντων συνενόχων του!

(Οἱ φρουροὶ ἀπάγουσι τὸν δεσμώτην.)

ΓΟΥΛΑΙΒΑΜΟΣ.

Χειροκροτεῖ μακρόθεν τὸ Συμβούλιον
τῆς Ἐνετίας ταύτην τὴν ἀπόφασιν.

ΔΟΥΞ

Ἰππόται φίλοι καὶ οἱ παριστάμενοι
ἐνώπιόν σας μεθ' ὑπομονῆς πολλῆς
τὸν Λέοντα ἠνέχθη κ' ἐσυμβούλευσα.
Τὴν καταδίκην ἂν αὐτὸς ἐπέσπευσεν,

αὐτὸς ἄς δώσῃ λόγον εἰς τὴν Ἱψίστην.

(Οἱ Ἐνετοὶ καὶ Ἐσφόρρονες Κοῦτες ἀποσύρονται ὑποκλίνοντες. Ὁ Ἀλέξιος μένει ἐπὶ ἔδρας σκυθριωπός. Ἐν ᾧ ὁ Δοῦξ ἀσχολεῖται προπέμπων τοὺς ἀπερχομένους, ὁ Γουλλιέλμος πλησιάζει πρὸς τὴν Φλωρεντίαν.)

ΓΟΥΔΑΙΕΑΜΟΣ.

Διὰ τοὺς ὀφθαλμοὺς σας τοὺς ἔρατεινοὺς
δὲν ἦτο, δεσποσύνη, ἴσως θέαμα
τερπνὸν ἢ καταδίκη τούτου τοῦ Γραικοῦ.
Ἄντὶ τραχέων λόγων φθόγγου ἔπρεπε
ἐναρμονίου μουσικῆς νὰ θίγωσι
τὰ ὠτά σας. Ἄλλ' ἡ μελαγχολία σας
— περίεργον — ὠραιότεραν καθιστᾷ
τὴν ἔνθεον μορφήν σας.

ΦΛΩΡΕΝΤΙΑ (μετὰ πολλῆς στενοχωρίας.)

Εὐγενέστατε ! . . .

ΓΟΥΔΑΙΕΑΜΟΣ.

Εἰς τὰς λαμπρὰς αἰθούσας τῆς πατρίδος μας
ἢ καλλονή σας, δεσποσύνη, ἄλλοτε
ἠμαύρου τὰς λαμπάδας ἀπαστρέπτουσα.
Μὲ ἐνθυμεῖσθε ὅταν εἰς χορὸν δειλῶς
τὴν χεῖρά σας ἐγγίσατε . . .

ΦΛΩΡΕΝΤΙΑ (προλαμβάνουσα αὐτόν.)

Ἔχετε πολλήν,

ὡς βλέπω, μνήμην.

ΓΟΥΛΑΙΕΛΜΟΣ.

Ὅσον λησμοσύνην σεῖς
Ἄλλὰ ἢ Κρήτη δι' ὑμᾶς τί θέλγητρον
προσφέρει, δεσποσύνη; εἶνε φυλακὴ
ἀπέναντι τῆς Ἑνετίας.

ΦΑΩΡΕΝΤΙΑ.

Εὐκόλον
ἀν' οὕτως ἔχῃ, νὰ ἐπιταχύνηται
τὴν ἀναχώρησίν σου, εὐγενέστατε.

ΓΟΥΛΑΙΕΛΜΟΣ (καθ' ἑαυτόν.)

Ἢ ἔχιδνα ποτε δὲν θὰ ἐκέντησε
τὸν διαδύτην ὡς αὐτὴ πιερότερον.
(Συγκεχυμέως) — Ναι, θὰ ἀπέλθω, δεσποσύνη, προσεχῶς
κομίζων εἰς τὴν Ἑνετίαν ἄξιον
τοῦ ἀποτόμου τούτου τόπου δώρημα,
τὴν κεφαλὴν τοῦ Λέοντος τὴν μισαρὰν!
(Ὁ Δούξ ἐπανέρχεται: ὁ Ἀλέξιος ἀνακινεῖται ὡς ἐκ ληθ' ὄργου ἐγερθείς.)

ΑΛΕΞΙΟΣ.

Ἢ νῦξ πολὺ πρόεβη.

ΔΟΥΞ.

Γενναϊότατε!

ΑΛΕΞΙΟΣ.

Πρὶν εἰς τὴν σιδηρᾶν τὸν Λέοντα εἰοκτῆν
οἱ φυλακῆς σου τὴν πρῶταν σύρῃσι,

Θὰ ἔλθω ὅπως τοῦ ἐξημολογητοῦ
Τὰ χρέη ἐκτελέσω. Πρὶν τοῦ λυκαυγοῦς
νὰ ἴδω ἀπαξ πρέπει τὸν κατάδικον.

Ἄς σὲ ἀφήσω!

(ἀποχαιρετῶν αὐτοῦς.)

Γουλλιέλμω — χαίρετε!

ΔΟΥΕ.

Θὰ ἀναγγείλω εἰς τὸν δεσμοφύλακα
τὰ περὶ τούτου Μετὰ τὴν ἐπίσκεψιν
σὲ περιμένω. (ἀπέρχεται ὁ Ἀλέξιος.)

πρὸς τὸν Γουλλ.) Καὶ ἡ φροντίς μας πλέον αὕτη ἔλκει.

Καιρὸς τὸ μέσον ἤδη τῆς καταστροφῆς
τῆς ταχυτάτης νὰ σκεφθῶμεν. Τὸν Γραικὸν
εἰς δεσμοφύλαξ ἄς φρουρῇ, ὁ θάνατος,
μία εἰρκτὴ, ὁ τάφος ἄλλως σώζεται.

Ἄς συσκεφθῶμεν.

ΓΟΥΛΛΙΕΛΜΟΣ (ἐν ᾧ ἀποχωροῦσι.)

Δεσποσύνη, χαίρετε! (ἀπέρχεται.)

(Ἡ Φλωρεντία εἰς διαρκῆ τυχάνησιν.)

ΦΛΩΡΕΝΤΙΑ.

Τετέλεσται! ἡ σιγήν πρέπει νὰ ῥιφθῇ.

Τῶν αἰθουσῶν ἡ κόρη ἢ περιδείλος
πρέπει νὰ δεῖξῃ ὅτι ἔχει φλογερὴν
ἐντὸς τοῦ στήθους μύδρον, τὴν καρδίαν τῆς.

Πρὸς τί λοιπὸν καλοῦμαι θρέμμα Ἐνετῶν
τσαῦτα διδασκόντων θεομίσητα ;
Λοιπὸν ὦ πάτερ τῆς φιλοστοργίας σου
τὰς ἀπαρχὰς νὰ δρέψῃς θέλεις ; Πρόσμεινον !
ἐλθέ Φραγκίσκη . . .

(Εἰσέρχεται Ἰταλιῶς ὁ Γονζάγος.)

ΓΟΝΖΑΓΟΣ.

Ποῦ τὸν Ἵψιλότατον,
Φραγκίσκη, νὰ ζητήσω ; Θέλει ν' ἀναβῆ
τοῦ Λέοντος ἢ μήτηρ μετ' ἐπιμονῆς.

ΦΛΩΡΕΝΤΙΑ (συγκεκριμένως.)

Ἄς περιμένῃ . . . ὄχι, ἀς ἀποταθῆ,
Γονζάγε, εἰς ἐμέ !

ΓΟΝΖΑΓΟΣ.

Ἄ ! ἐφθασεν . . . ἰδοῦ !

(Εἰσέρχεται λυσίκομος καὶ συγκεκριμένη ἡ Μαρία.)

ΜΑΡΙΑ.

Ἰδῶ τὸν ἔχουν ; . . . τὸν υἱόν μου . . .

(στραφεῖσα βλέπει τὴν Φλωρεντίαν.) Σύγγνωτε . . .

Πρὸς τίνα νὰ λαλήσω ; . . . Εἰν' ἐντὸς ὁ Διὸξ ;

Ἄλλὰ ὑμεῖς εὐρίσκω — τίγῃ ἀγαθὴ ! —

Ὅτι νὰ εἶπω εἶχον ἴσως δι' ὑμῶν,

ὦ δεσποσύνη, τελεσφύρον ἀποβῆ.

Τοῦ Λέοντος ἢ μήτηρ ἂν δὲν ἐννοῆ

τὰς ἐθιμοτυπίας συγχωρήσατε . . .

ΦΛΩΡΕΝΤΙΑ.

Τοῦ Μάρκου τοῦ Καλλέργου εἶσαθε σύζυγα,
τοῦ Ἀλεξίου νόμφη ὥστε τοῦ Δουκῆς
τὸ μέγαρον τιμᾶτε.

ΜΑΡΙΑ. (καθ' ἐξουσίαν.)

Ἐ) ησυχάζουσα

ἦτι εἶμαι μήτηρ γὰ εἶπῃ τοῦ Λέοντος.
Δὲν φθάνω μόνη· ἀντιπροσωπεύουσα
πατέρα ἐν κινδύνῳ· οἰκογένειαν
ἐκ παίδων ἀνηλίκων ἔσπευσα ἐδῶ
καὶ τὸν Θεὸν δοξάζω ἀπὸ τοῦ πατρὸς
εὐρίσκαυσα τὴν κόρην.

ΦΛΩΡΕΝΤΙΑ.

Διατάξατε,

κυρία, εἶπον.

ΜΑΡΙΑ.

Νόμφην μ' ὠνομάσατε
τοῦ Ἀλεξίου· τούτην ὁμῶς τὴν στιγμήν
εἶμι ἢ μήτηρ τοῦ δεσμώτου Λέοντος,
εἶμι ἀπλῶς ἢ μήτηρ τέκνου δυστυχῆς! . . .
Λυπήθητε! προσήλθον τὸν πανούστατον
γὰ δώσω εἰς τὸ θάλασον τέκνον ἀσπαρμόν.

Ἐν ἡ πιωτέρα εἶσθε τοῦ πατρὸς
νὰ ἐπιτρέψ' εἰπέτε μίαν κὰν στιγμὴν
τὸν Λέοντα νὰ ἴδω πρὶν εἰς τὴν εἰρητὴν
πεμφθῆ τῆς Ἑνετίας . . .

ΦΛΩΡΕΝΤΙΑ.

(Φαίνεται καταβαλλομένη ὑπὸ βαθυτάτης κέψευος.)

Δίκαιε Θεέ!

ΜΑΡΙΑ.

Πρὸς τί νὰ πῆσῃ ἄδακρυς καὶ στερηθεῖς
τοῦ τελευταίου τῆς μητρὸς χαριτισμοῦ ;
Ἐὰν εἰς μάχην ἀριστεύων ἔπιπτε,
τιμὴ εἰς τὸν Καλλέργην ! Ἡ γεννήσασα
τὸν Λέοντα Καλλέργην προσμάντευσε
τὴν κινδυνώδη τῆς οἰκογενείας της
ἀποστολὴν. Ἄλλ' ἤδη, θὰ ἐξυβρισθῆ
ὁ Δούξ, ἡ Ἑνετία ἂν ἡ μήτηρ του
πρὶν ἀποπνεύσῃ δώσῃ ἕνα ἀσπατημὴ ;

ΦΛΩΡΕΝΤΙΑ.

Κυρία, παῦσαι . . . (καθ' ἑαυτήν) Ἄ! τί πράττω ἡ μωρὰ!

ΜΑΡΙΑ.

Συγγνώμην, δεσποσύνη, σὰς ἠνώχλιπα
ἀλλὰ τίς ἄλλος, τίς τὴν δυστυχίαν μου
ἀναισθητῶν ὀ ἀκούσῃ ; . Ἄν . . φαντάσθητε,
ἂν ἦσθε μᾶλλον . . ἤχι . . ἐν εἴχητε

σεῖς ἀδελφὸν καὶ ἦτον εἰς τὴν θέσιν του
καὶ σὰς ἐστέρουν τοῦ ὑστάτου ἀσπασμοῦ . .
'Ἄλλ' ὠ τί λέγω ; τί παθοῦσα φλυαρῶ ;
θὰ σὰς ἀφῆσω.

ΦΛΩΡΕΝΤΙΑ.

Στῆτε . . .

MARIA (ἐξακολουθοῦσα.)

Σεῖς δὲ πράξατε

ὃ τι παρακαλοῦσα σὰς ὑπέβαλον . . .

— "Ἄχ ! Λέων μου, υἱέ μου πολυφίλητε,
μὴ καταρᾶσαι τὴν πικρὰν στιγμὴν
καθ' ἣν σ' ἐγένων· εἰς τὴν Κρήτην ἔδιδον
ἓνα Καλλέργην, εἰς τοὺς Φρᾶγγικους Ὀῦμα ἐν ! . .

ΦΡΑΓΚΙΣΚΗ.

(ἀκούσασα βηματισμοὺς εἰς τὴν πλησίον αἴθουσαν.)

(Τῇ Φλωρ.) Ὑψηλοτάτη ! . .

MARIA.

Σπεύδω, μεσιτεύσατε

ὅπως τὸν Λέοντά μου ἅπαξ ἴδω κἂν
καὶ ὁ θεὸς ἅς σὰς πληρώσῃ ἀντ' ἐμοῦ
τὴν χάριν διὰ νέων εὐδαμονιῶν !

ΦΛΩΡΕΝΤΙΑ.

Ἐὰν συγκατανεύσῃ ὁ πατήρ, εὐθύς

θὰ σὰς εἰδοποιήσω !

MARIA.

Εἰς αἶὼν μακρὸς
τῆς προσδοκίας θά μοι ἦνε ἡ στιγμή.
Ἄλλ' ἔστω . . . τὸν υἱὸν μου μόνον ἄς ἰδῶ
καὶ ἄς τῷ εἶπω ὅ τι εἰς τὰ θνήσκοντα
αἱ Ἑλληνίδες τέκνα παραγγέλομεν . . .
Ἦ δὲ δεσποσύνη ἀπὸ τοῦδ' εὐγνωμονῶ . . .

(Ἀπέρχεται ἡ Φλωρεντία τὴν προπέμπει καὶ ἐπανέρχεται σύνουα.)

ΦΛΩΡΕΝΤΙΑ.

Εἰς ποίαν ἔφθασα στιγμήν ; . . Δι᾽ ἑξοδὸν
δὲν βλέπω ἄλλην. Ἦ ἀγέρωχος ψυχὴ
τῆς Ἑλληνίδος ταύτης μοι ἐδίδαξε
νὰ ἦμαι θραυτέρα εἰς τὸν κίνδυνον.
Ἦ ν' ἀνταλλάξω δέκα χρόνους ἤθελον
μὲ μίαν μόνην Σπαρτιάτιδος στιγμήν.

(Ἐισέρχεται ὁ Δούξ· ἡ Φλωρεντία ζητεῖ νὰ προσποιηθῇ γαλήνην.)

ΔΟΥΞ.

Ἐδῶ τίς ἦτο ; Ὀμιλίας ἤκουον
ὦ Φλωρεντία.

ΦΛΩΡΕΝΤΙΑ.

Πάτερ, ἔτι μ' ἀγαπᾶς,
ὡς πρότερον ;

ΔΟΥΞ.

Τὴν ἐρωτήσαι, κόρη μου ; . . .

Εἰπέ τι θέλεις ; Ἐπὶ τοῦ προσώπου σου
ἀναγινώσκω κάτι . . .

ΦΛΩΡΕΝΤΙΑ.

Ἐπεθύμησα

νὰ ἀγαθηεργήσω, πᾶτερ, σήμεραν
καὶ μοὶ παρουσιάσθῃ ἡ περίστασις.

Ἡ μήτηρ τοῦ δεσπώτου . . .

ΔΟΥΞ

Πῶς τοῦ Λέοντος

ἔδω ἡ μήτηρ ; Τὶ ἐζήτει ;

ΦΛΩΡΕΝΤΙΑ.

Τὸν υἱόν

νὰ ἴδῃ, πρὶν εἰς Ἑνετίαν πέμψῃτε.

ΔΟΥΞ.

Ἄργα ! ἄς ὑποθέσῃ ὅτι πῶποτε
υἱὸν δὲν εἶχε.

ΦΛΩΡΕΝΤΙΑ.

Μίαν ἐπαιτεῖ στιγμήν . . .

Εἶσαι γονεὺς καὶ δύνασαι νὰ φαντασθῇς

τι ἡ στιγμή σημαίνει αὕτη . . .

(ἐκτετυκῶς)

Πάτερ μου . . .

ΔΟΥΞ.

Ἐστω ! Μόνον πρὸς χάριν, Φλωρεντία, σοῦ,

ἀς ἔλθῃ τὴν πρώτῃν ἀκατευδύον»
ἢ μήτηρ νὰ τῷ εὐχθῆ διὰ παντός!

ΦΛΩΡΕΝΤΙΑ.

Ὡ μετ' ἐκείνης σὲ εὐγνωμονῶ κ' ἐγώ.

(Αποσυρθεῖσα ἐν σπουδῇ εἰς τὸ βάθος τῆς σκηνῆς ἀίδει τινὰς ὁδηγίαν
τῆ Φραγκίσκη, ἣτις ἀπέρχεται ἀμέσως.)

ΔΟΥΞ (καθ' ἐξουσίαν.)

Οὐδέποτε τῆς κόρης μου τὸ πρότωπον
συγκίνησιν τοσαύτην ἐξεδήλωσε
ὑπονοιῶν νὰ γίνω πρέπει ἔρμαιον;
Ὡ πόσον ἀπατάται ὅστις εὐχαρῶς
διακηρύξει ὅτι ἔμαθ' ἐντελῶς
τί αἱ καρδίαι κρύπτουσι τῶν γυναικῶν!

(Πρὸς τὴν Φλωρεντίαν ἐπανερχομένην πλησίον τοῦ*)

— Καίρὸς δὲν εἶνε, Φλωρεντία μου
ν' ἀποσυρθῶμεν; Ἀπὸ τοῦδε ἄρχονται
αἱ ἔορται εἰς τὸ σιγῆσαν μέγαρον.

ΦΛΩΡΕΝΤΙΑ.

Τὶ ἐννοεῖς ὦ πάτερ!

ΔΟΥΞ.

Ὅτι τοῦ λοιποῦ

θὰ βλέπει ἔνθους ὁ πατήρ σου παρὰ σοὶ
θεὸν ὃν πρὶν δὲν εἶχε.

ΦΛΩΡΕΝΤΙΑ.

Μόνη δὲν ἀρκεῖ

ἡ Φλωρεντία τῆς φιλοστοργίας σου
νὰ ἦνε, πάτερ, ἀντικείμενον ;

ΔΟΥΞ.

Πῶς

Εἰς τῆς Δουκίσσης, τὸ λαμπρὸν διαδῆμα
τῶν γάμων σου νὰ προστεθῇ ὁ στέφανος,
ὁ βίος μου πρὶν δύση νὰ εὐρῶ υἱὸν
διάδοχόν μου, τοῦ δουκάτου ἄξιον.

Τῆς Ἐνετίας εἶδες τὸ Συμβούλιον
τὸν νέον Γουλιέλμον πόσον ἐκτιμᾷ.
Ἐάν τοιοῦτος εὐγενὴς τὴν χειρὰ σου
ζητήσῃ, Φλωρεντία ; . . .

Πῶς ; δὲν ἀπαντᾷ ;

ΦΛΩΡΕΝΤΙΑ.

Νὰ ἀπαντήσω, πάτερ ; . . Ἄλλ' ὑπερπερῶν
τὴν πατρικὴν σου ἐξουσίαν πρόθυμος
νὰ διαθέσῃ ; εἶσαι ὅ τι εἰς αὐτὴν
κυρίως δὲν ἀνήκει, τὴν καρδίαν μου . . .

ΔΟΥΞ (ἐκπληγόμενος)

Σὺ μοι λαλεῖ ; . . .

ΦΛΩΡΕΝΤΙΑ.

Συγγνώμη . . . ἀλλὰ σκέθῃτι.

Τὴν κόρην σου δὲν θέλει οὗτος πιθανόν,
 ἀλλὰ τὸν πλοῦτον, τὸ ἀξίωμα ποθεῖ·
 διότι ἂν καρδίαν ἔχει εὐγενοῦς,
 ἂν τὴν ἀξίαν τοῦ ἀνθρώπου ἐννοεῖ,
 ἀντὶ συζύγου πτώμα δὲν θὰ ἀνεχθῆ,
 ἄνευ καρδίας, σύζυγον ἴ' ἀποκαλῆ,
 Ἄλλὰ, ὦ πάτερ . . .

ΔΟΥΞ.

Παῦσαι μοὶ ἀνέτριψαν
 τὰ σπλάγχνα οἱ αὐθάδεις οὗτοι λόγοι σου.
 Ἐγὼ ὠμίλουν πρὸς τὴν Φλωρεντίαν μου,
 ἀλλὰ ἡ ἐρωμένη μοὶ ἀπάντησε.
 Τίνος λοιπὸν ἐράσαι, ἄφρον κεφαλή;
 καὶ εἰς τὴν ἐρωμένην ἐθυσία σεις
 τὴν θυγατέρα; Ὁ μωρὸς ἐνόμιζεν
 ὅτ' εἶχεν κόρην.

ΦΛΩΡΕΝΤΙΑ.

Παῦσαι, πάτερ, πρὸς θεοῦ.
 Τὰ φίλτρα μὴ συγγένης καὶ καθήκοντα.
 Διάταξόν με· οὐδέσον μοὶ τὴν ὑπαρξίαν,
 πλὴν μὴ προστάξτε, σέβου τὴν καρδίαν μου.

ΔΟΥΞ.

Τετέλεσται ταχέως θὰ λησμονηθῶ
 ὁ τλήμων εἰς τριαῦτα στίθη θυγατρός.
 Ὡ· ἂν ἐξιχνιάσω ποθεῖ, ἔρει τὴν πηγὴν

ἢ ἄρνησίς σου αὐτή, ἂν τὸν ἄρπαγα
ἀνακαλύψω τὸν ἀπορροφήσαντα
ὄσπν ἀγάπην δι' ἐμέ ἠθάνεσο . . .

Εἰπέ μοι τίνος ; . . Φλωρεντία μου, εἶπε
τίνος ἐρᾶσαι ;

ΦΛΩΡΕΝΤΙΑ (δικιούστατα κρύπτει τὸ πρόσωπον.)

Πάτερ μου. . . .

ΔΟΥΞ.

Ὡ ἀλλοίμονον !

Τὴν Φλωρεντίαν θ' ἀπολέσω ἔνωρίς !

Ἐπάγω ! Φλωρεντία, ἂν ἐγνώριζες
ποῦον ἐντός μου ῥίγος περιέχυσαν
οἱ λόγοι οὐτ' οἱ τολμηροί σου, οἱ ψυχροὶ
ὡς τοῦ νεκροῦ τὸ μέτωπον, θὰ ἔφερες
ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν σου τῆς καρδίας σου
τάς φλόγας, ἵνα μὲ θερμάνης δι' ἐνός,
φιλιτάτη κόρη, δι' ἐνός σου βλέμματος (ἀπέρχεται.)

ΦΛΩΡΕΝΤΙΑ.

Ὡ διὰ τελευταίαν σήμερον φρᾶν
θὰ κοιμηθῆς ἡσύχως, πάτερ δυστυχῆ.
— Φραγκίσκη !

ΦΡΑΓΚΙΣΚΗ

(ἐρχομένη ἐκ τοῦ βαθοῦς τῆς αἰθούσης.)

Δεσποσύνη !

ΦΛΩΡΕΝΤΙΑ.

Ἀπὸ σήμερον

ἡ θέσις σου ἀλλάσσει ἢ θεράπειαι
τῆς Φλωρεντίας ἀδελφή της γίνεται.
Ὡς θυγατέρα μὴ μὲ βλέπῃς τῷ Δουκῆς,
ἀλλ' ὡς παρθένον, ἐρωμένην δυστυχῆ
τὰ βλέμματά μου, ἡ ἀνατροχίαις
τῆς κεφαλῆς μου ἄς σοὶ ἐξηγήσωτι
τὰ σχέδιά μου. Ἀμφιβάλλεις; Ἄκουσον.
Τὸν Λέοντα θὰ σώσω. τοῦτό σοι ἀρεστὸν
μὴ ἄλλο περιμένῃς ἀστραπὴ γενεῶν
μετὰ τῆς Φλωρεντίας.

ΦΡΑΓΚΙΣΚΗ.

Φλωρεντία μου,
εἰς σὲ ἀνήκω πρόσταζόν με, ὁ θεὸς
θελεῖ συμπράξει ὑπὲρ τοῦ ἀγγέλου σου.

ΦΛΩΡΕΝΤΙΑ.

Τὴν νότα ταύτην σπεύσωμεν! Διαταγὴ
ἐδόθη τὴν προΐαν νὰ μετενεχθῆ
μακρὰν . . . εἰς τῆς θαλάσσης ἴσως τὸν βυθὸν
Ὡστε, Φραγκίτικη . . .

ΦΡΑΓΚΙΣΚΗ,

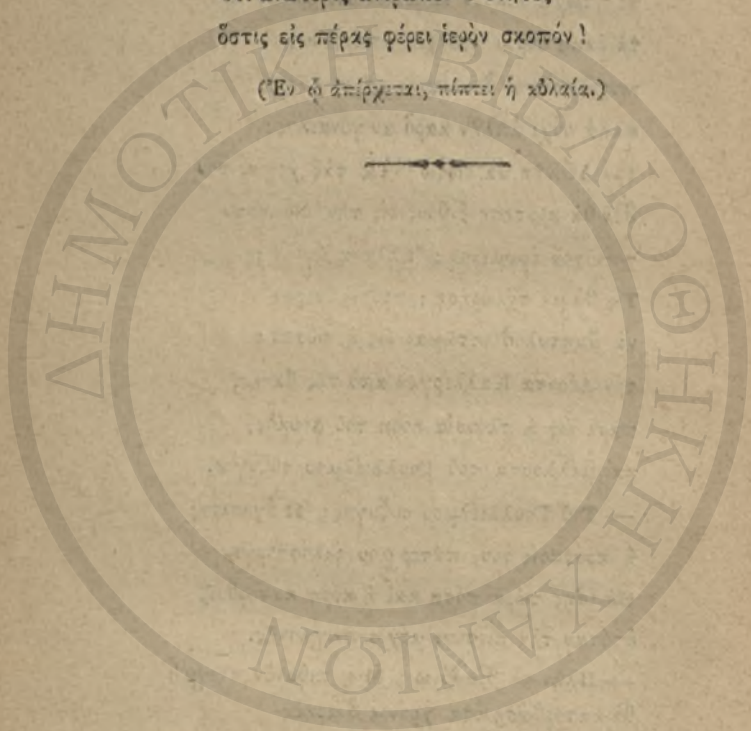
Ἦτα ὄρα μὲ, καὶ ἀπέρχεται

ΦΑΙΡΕΝΤΙΑ (μόνη.)

Ἐκεῖνον ν' φρονεύσουν ; κ' ἐγὼ ἀπρακτος
καὶ ἐπιλήσιμων νὰ γενῶ τῶν δοκῶν μου ;
Τὶ πτώμα θέλουν νὰ μὲ ἰδῶσι βυβῶν
τὰ ῥάκη σύρον νησπρᾶς ὑπάρξεως,
νευρόσπαστον δουκίστης φέρων ὄνομα,
ἀλλὰ οὐχὶ ἀπλὴν καρδίαν γυναικίς ;
Τὸν Λέοντα θὰ σώσω ! Τὶς τὴς χεῖρας του
δὲν θὰ κρατήσῃ ἔθους εἰς τὴν σώταταν
τοιούτον ἐρωμένον ; Ἐλλήνα ἀγνόν ;
Τὶς θὰ μὲ τιμωρήσῃ ; προτιμότερον
νὰ δακτυλοδεικτώμαι ὡς ἡ σώσατα
τὸν Λέοντα Καλλέργην ἀπὸ τῆς θυνῆς,
παρὰ ὡς ἡ πλουσία κόρη τοῦ Δουκῆς,
καὶ μέλλουτα τοῦ Γουλλιέλμου σύζυγος.
— Τοῦ Γουλλιέλμου σύζυγος ; Ὡ ἔγκαιρος
ἡ πρότασις σου, πάτερ μου φιλόστοργε.
Θὰ ἴδῃς τώρα πόσα καὶ ἡ κόρη κατορθῶ,
ὅπουταν τὴν πιέσουν μέγχι πνιγμονῆς.
— Πλὴν τί βραδύω ; Μία πιθανὸν στιγμή
θὰ κατορθώσῃ ὅσα χρόνους διαρκῆς
διὰ μυρίων, μέσων δὲν θὰ δινηθῇ.
Ἡ σώτειρα τοῦ Λέοντος, ἡ κοινωγός

τῆς ὀλεθρίας μοίρας του θ' ἀναδεχθῶ.
Καὶ πάντες εἶμι ὡσὶν καθ' ἡμῶν, οὐδεὶς
κεκυρωμένην θ' ἀρνηθῆ ἀλήθειαν
ὅτι ἀνώτερος ἀνθρώπου ὁ θνητός
ὅστις εἰς πέρας φέρει ἱερὸν σκοπόν!

(Ἐν ᾧ ἀπέρχεται, πίπτει ἡ κλίμα.)

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟΝ.

ΕΚΉΝΗ Α΄

—○—

(Φυλακή ἐν τῷ μεγάρῳ, φωτιζομένη ὑπὸ ἀμυδρᾶς λυχνίας. Ὁ Λέων μόνος.)

ΛΕΩΝ.

Νὰ περιβάλλῃ τὴν ψυχὴν μου ἤρχισεν
ἡ μελανία, ὁ εὐρώς τῆς φυλακῆς.
Ἐν ᾧ τὸ αἷμα σφύζει εἰς τὰς φλέβας μου,
ὡς πτώμα ἐκυλίσθην εἰς τὸ ζοφερὸν
αὐτὸ ταφεῖον, μόνος, κατακαλυφθεὶς
ὑπὸ ἀπελπισίας ἀντὶ χρώματος.
Λοιπὸν ἀφίνω τόσῳ νέος τὴν ζωὴν,
ἀνάρπαστος ἐκ τῆς τραπέζης γίνομαι,
ἐν ᾗ τομπότας πόθους εἶχον καὶ σκοπούς.

Ἄφηνω πάλιν δούλον εἰς τοὺς Ἐνετοὺς
τὴν Κρήτην, τὴν Ἑλλάδα τυχοδιωκτῶν
δουκῶν Λατίνων ἔρμαιον, καὶ ἄπρακτος
Καλλέργης εἷς, χωρὶς νὰ εὕρῃ θάνατον
Λεωνιδεῖου στρατιώτου, γῆς σαπρῆς
θὰ καταστήσῃ ἴχνος μὴ καταλιπών.

Καὶ πῶ αἱ ὑποσχέσεις, Ἦδη μάγισσα,
μεθ' ὧν γελῶσα μ' ἐγαλούργεις ἄλλοτε;
Πῶ ἡ Ἑλλὰς ἦν ἐφαντάσθην; δύσχα
θὰ μείνη ἢ ὡς φτωχινὸν μετέωρον
θὰ λάμψῃ πάλιν εἰς τὴν ἀνθρωπότητα;

(μετὰ στιγμὴν.)

Ἴδού! εἰς τὸ θολόν μου ὄμμα ἡ μορφή
τῆς Φλωρεντίας πάλιν ἐπιφαίνεται.
τὴν ἐπανείδον. . . Εἰς τὰ στήθη θύελλαν
ἐργλείουσα δεσμώτην καὶ κατάδικον
μόλις μὲ εἶδεν ἡ πτωχὴ ἐρρίγησε
καὶ ἐπροδύ' εἰς πάντας ὠχριάσατα.

Ἄθωά κόρη, ἤδη σὶ εὐγνωμονῶ.
ὑπὸ κακόν, ὦ ἀγγελε, ἀστερισμὸν
ἀμψότεροι εἰς τὴν ζωὴν εἰσήλθομεν.
σὺ ἂν ἐρᾷσαι, ἀγωνία; ἔρμαιον
κ' ἐγὼ βορᾷ θανάτῳ νέος ἔτι ὢν.

Ἀπὸ τοῦ λίχνου ἡ γλυκεῖα μήτηρ μου
προεῖδες τὰς μελλούσας δυστυχίας μου

καὶ προαιθήσεις εἰς τὰ βυκαλίματα,
ὡς μ' ἔλεγε, πενθίμους περιέχεν,
ἐν ᾧ ἐκάστην τῆς στροφῆν κατέληγεν
μὲ ἐπωδήν. — «Κοιμήσω, βασιλόπαιδο».

Θά κοιμηθῶ, θά κοιμηθῶ, ᾧ μητέρ μου
ἀκάνθας μαρτυρίου εἰς τὴν κεφαλὴν
φορῶν καὶ ὄξος ποτισθεῖς μετὰ γυλῆς.

— ὦ κύψε, κύψε ἄτνος, ᾧ κεφαλῆ,
καὶ ἄπελπις ἢ τόσους θρέψασα σκοπούς.

(Κλίνει ἐπὶ λιθίνου ἐδωλίου τὴν κεφαλὴν. Τὸ φῶς τῆς λιχνίας καθίσταται ἀμυδρότερον· μετὰ τινα στιγμὴν ἀνοιχθείσης βραδέως τῆς θύρας εἰσέρχεται ἀκροποδητὴ ἢ Φλωρεντία περίτρομος καὶ εἰς ἄκρον συγκεινημένη.)

ΦΛΩΡΕΝΤΙΑ.

ὦ δός μοι θάρρος, δός μοι δύναμιν, θεέ! . . .

Τὸς κλονουμένους πόδας μου σὺ στήριξεν
καὶ σὺ, καρδία, παῦσαι πλέον τοὺς παλμούς
ἵνα μὴ σὲ προδώσιν. — Ἐκλινε λοιπὸν
ὁ Ἑλληνόφρων Λέων μου τὴν κεφαλὴν.

Ἄλλὰ εἰς τ' ὄϊρόν του βλέπει ἄρά γε
τὴν δυστυχεῖ ἐκείνην, ἧς κατέκτησε
νοῦν καὶ καρδίαν; Δέσμιος ὁ Λέων μου;

ὦ μὴ ἀγάλλου, Ἑνετία, δι' αὐτὸ
τὸ νέον τρόπιόν σου μὴ ἐπαίρεσαι

Ἄλλεξίε! μὴ χάρισε, πάτερ ἀγαθέ . . .

Ἴδού! ἢ ἄλλον! Ἑνετὴ τοῦ Λέοντος —

Ὅτι πρὶα δὶξᾶ — σώζει ἤδη τὴν ζώην.

(προχωρεῖ μετὰ δισταγμοῦ.)

Κοιμᾶται . . . ἡ μορφή του δὲν μετέλλαξε . . .

καὶ δέσμιος ὠραίος . . . ἔτι . . . ἄγγελος . . .

Πῶς νὰ τὸν ἐξυπνίσω ; Τόσον ἤρεμον

τὸ πρόσωπόν του εἶνε ὥστε δειλιῶ

ἱερουσύως . . .

(δικιόπτεται νομίσασα ὅτι ἐκινήθη ὁ Λέων.)

Ποῖον ῥίγος μὲ κρατεῖ

κ' ἐμὲ δεσμίαν ; . . . Ἄ ! μὲ ἤκουσεν . . .

ΛΕΩΝ (ἀνεγειρόμενος.)

Ἐλθε,

ὅστις ὡς φάσμα εἰς τὸ σκότος φαίνεται.

Δὲν περιμένω ἄλλον ἢ τὸν δῆμιον,

εἴτε Καλλέργης λέγεται Ἄλεξις,

εἴτ' εὐγενὴς τῆς Ἑνετίας εἶνε Διούξ,

Πηργώσι !

ΦΛΩΡΕΝΤΙΑ (ἀποβάλλουσα τὴν κλιόπτραν.)

Λέων.

ΛΕΩΝ (ἐκπλησσομένος.)

Ὅπτασία μὲ πλανᾷ

ἐν μέσῳ σκότους ;

ΦΛΩΡΕΝΤΙΑ (πλησιάζουσα.)

Μίαν ἔχομεν στιγμὴν . . .

ΛΕΩΝ.

Ἦ φλωρεντία;

ΦΛΩΡΕΝΤΙΑ.

Σιγά . . .

ΛΕΩΝ.

Φλωρεντία μου . . .

(Περιπτύσσονται ἀλλήλους καὶ μένουσιν ἐπὶ στιγμὴν σιωπῶντες.)

Ποῦ σὲ ἐπαναβλέπω; . .

ΦΛΩΡΕΝΤΙΑ (περιφοδός.)

Λέων, πρὸς Θεοῦ,

σιγά θμίλει!

ΛΕΩΝ.

Φλωρεντία δι' ἐμὲ
τροσούτον ἐξετέθης; . . Σὲ εὐχαριστῶ,
ἀπ' οὗ ἀντὶ ὀνειρώου ἢ ἰδία ἔφρασε;
εἰς τὰς πενθιμωτέρας τῆς ζωῆς στιγμῆς.

ΦΛΩΡΕΝΤΙΑ.

Θά ζήσης Λέων . . (διακόπτεται ὑπὸ λυγμῶν καὶ ἐκ νέου
περ. πτύσσονται.) Λέων μου!

ΛΕΩΝ.

Οἶράξ, τὸν ἀγγελὸν σου ἴδε καὶ λυπήθητι! . . .

ΦΛΩΡΕΝΤΙΑ.

Σοὶ ἀποδίδω πάλιν, Λέων, τὴν ζωὴν.

Ἦ μὴ βραδύνης . . . Σπεῦσε !

ΛΕΩΝ. (βλέπων δυσημένω)

Φλωρεντία μου.

ΦΛΩΡΕΝΤΙΑ.

Ἄ ! πῶς μὲ βλέπεις οὕτως ; Εἶμαι Ἐνετή ;
μὲ βλέπεις ὡς τοιαύτην ; Μ' ἔλησάνησας ;
Ὡδέ ! ἡ Φλωρεντία τρέμει διὰ σέ.
Δὲν ἔχουν αἱ καρδίαι ἐθνικότητα.
Ἡ Φλωρεντία ἀγαπᾷ τὸν Λέοντα . . .

ΛΕΩΝ.

Εἰς σὲ ἀφιερῶθῃ ἡ καρδία μου,
ἀλλὰ ὁ νοῦς μου εἰς τὴν Κρήτην καὶ ἡ χεὶρ.

ΦΛΩΡΕΝΤΙΑ.

Ἄντιζήλον τὴν Κρήτην δὲν ἐπιθυμῶ,
κ' ἐγὼ πατρίδα, Λέων μου, τὴν θεωρῶ . . .

ΛΕΩΝ.

Σ' ἐλάτρευσα . . λατρεύ' ὡς Λέων, ἀλλ' ὡς Κρῆς
ἠγάπησα τὴν Κρήτην κ' ἔνεκα αὐτῆς
εἰς τὴν εἰρήτην μὲ βλέπεις ἐπιθάναντα.
Ἡ Κρήτη, Φλωρεντία, σ' ὑπεσκέλισεν
ὁ ἐρωμένος εἰς τὸν Κρητὰ ἐκλίπε
καὶ ἡ καρδία ὑπετάχθη εἰς τὸν νοῦν !

ΦΛΩΡΕΝΤΙΑ (θαυμάσασα)

Ὁ Λέων . . .

ΛΕΩΝ.

"Αν ἀγκάλας μοὶ ἐδώριζε
διπλᾶς ἢ πλάσις καὶ τὴν Φλωρεντίαν μου
θὰ περιπτουσόμην μέχρι τελευτῆς
καὶ τὴν πατρίδα . . .

ΦΛΩΡΕΝΤΙΑ (δεικνύουσα εὐτῷ κλειδιά τινα.)

Λέω, φέρω τὴν ζωὴν . . .

ΛΕΩΝ.

Μὴ μὲ σαρκίης! Ἔγεις ἐπιτάκτων
ἐνώπιόν σου, Φλωρεντία!

ΦΛΩΡΕΝΤΙΑ.

Πτέρωσον

τοὺς πόδας! Σπεύσον· αἱ στιγμαὶ δὲν μένουσιν·
ἔκοίμησα τὴν φύλακά σου . . . Σώθητι
τὴν νύκτα ταύτην . . . Ἀὔριον, τετέλεστο.

ΛΕΩΝ (δισταζών.)

Εὐγνώμων, Φλωρεντία· πλὴν δὲν λησμονῶ
ὅτ' εἶσαι κόρη Ἐνετοῦ . . .

ΦΛΩΡΕΝΤΙΑ (ὠχρῶσα.)

"Ανάγγηται!

ΛΕΩΝ.

Πρὸς τί νὰ θέλω τὴν ζωὴν ἀπ' οὗ πικραὶ
ὅα διακρέουσι πλέον αἱ ἡμέραι μου;
Ἄλλ' ἄνοι τρέφεις.

ΦΛΩΡΕΝΤΙΑ (εἶς ἄκρον τρυφερά νημένη)

Λέων!

ΛΕΩΝ.

Φλωρεντία μου,
λκισμότησόν με! ζήθι τύχης κ' ἐγώ . . .

ΦΛΩΡΕΝΤΙΑ.

Τί μοι προτείνεις; ὦ τοῦ ἐπιλήσιμος!

ΛΕΩΝ.

Δὲν βλέπεις ποία μᾶς χωρίζει ἄστυςος;
λκισμότησόν με! σβέσον ὅ τι πυρπολεῖ
τὰ νεαρά του στίθου ὅπως μὴ ποτὲ
μὲ ὀσμύχης μὲ φρικτὸν ἐπόνυμον.

ΦΛΩΡΕΝΤΙΑ.

Νὰ λκισμότησω; Ἐπιμένεις, Λέων μου;

ΛΕΩΝ.

Ἄν σ' ἀγαπῶ, ἂν ἔκθρων δὲν κατήντησα
διὰ τὴν Φλωρεντίαν, μόνος ὁ θεὸς
ἄς μαρτυρήτῃ . . . Ἄλλ' ἀνάγκη σιδερά
τὸν ἱερὸν δεσμὸν νὰ διαρρήξωμεν,
νὰ ἀποχωρισθῶμεν καὶ διὰ παντὸς
τὸν Λέοντα νὰ σβέσας ἐκ τῆς μνήμης σου!
Σὺ εὐδαιμόνει.

ΦΛΩΡΕΝΤΙΑ.

Πλῆττε, πλῆττέ με, φρονεῖ,

Τὸ θυμὸν μὴ λυπῆσαι· εἶμαι Ἐνετὴ
καὶ μετὰ τῆς πατρίδος μου ἡ δυστυχῆς
μεριζομαι τὸ μῖσος.

ΛΕΩΝ.

Φλωρεντία μου,
Ἐὐν κοινῶς σ' ἠγάπων, ἀλλ' ὁ ἔρωσ μας
οὐράνιος δὲν ἦτο, θὰ σοὶ ἔλεγον
παρὰ μυσθίας . . ἀλλὰ συλλογίσθητι
ὅτι τοιοῦτον ἔρωτα οὐδέποτε
ἠγάθησαν ἐπὶ τῆς γῆς οἱ ἄνθρωποι,
τοιοῦτος ἔρωσ φέρει φθίσιν, μαρμαρῆν.
δὲν ἔχει ἔτερον· θέλει τάφον, θάνατον
διὰ τὰ φθῶσ' εἰς τὴν αἰωνιότητα.

ΦΛΩΡΕΝΤΙΑ.

Καὶ ὅμως ταύτην τὴν ἐπώδυνον στιγμὴν
εἰμι εὐδαίμων — δὲν πιτεύεις, Λέων μου;
Ὅμι! νεκρὰ θὰ κρημασθῶν αἱ χεῖρές μου
αἱ τὰς τρεμούσας χεῖράς σου θωπεύουσαι,
βοῶν τὸ οὐδ' θὰ μείνη τὸ ἀκούον σε,
κλειστὰ τὰ χεῖλη, ἄγκυδα τὰ σίμερην
τὸ ὄνομά σου τὸ γλυκὺ ψαλλίζοντα.

ΦΛΩΡΕΝΤΙΑ (δίδουσα τὰς κλειδας)

Δὲν θ' ἀποθάνῃς, Λέων — ἢ ζωὴ ἰδοῦ!

ΛΕΩΝ.

Τὶ εὔρες θέλητρον, Φλωρεντία, ἐν ἐμοί

καὶ μοὶ ἠγάσθης ; Δὲν σ' ἐδιδάξαν λοιπὸν
τοὺς ὑποδούλους νὰ μισῆς τοὺς φέροντας ;
ἀντὶ καρδίας τετῆμα λίθου παγεροῦ ;
Ἠγήσεις ὅτι ὁ καταδεχόμενος
νὰ ζῆναι, δ' ἄλλος, πρέπει τοῦ κισθήματος
τοῦ θεοῦ νὰ στερῆται ;

ΦΑΩΡΕΝΤΙΑ.

Παύσαι, πρὸς θεοῦ,
καὶ ὁ, δὲν μένει, Αἰῶν . . .

ΑΙΩΝ.

Εὐαπύτητα,

τίς τὴν σαγήνην ἔνετός σοι ἔστησεν
ἵνα συλλάβῃ ἀμφοτέρους ; Τὴν θυγῆν
ἐνταῦθα θα ζῆτήσω. Προτιμότερον
ἐδῶ νὰ πέσω, ἢ δραπέτης νὰ σφαγῶ.

ΦΑΩΡΕΝΤΙΑ.

Δὲν μὲ πιστεύεις, τὸν θεὸν μαρτύρησαι
ὅτι θεὸς σωσῆς φεύγων σὲ αὐτὸν κ' ἐμέ.
Σοὶ τὸ ὀμνῶ. Αἰῶν, ἔτι δυσπιστεῖς ;

ΑΙΩΝ.

Σὺ τοῦ Δουκὸς θυγάτηρ τὴν ζωὴν τολμᾷς
νὰ δώσῃς εἰς τὸν Αἰῶντα ; Ἄλλ' ἀνγνωτῆ ; . .
Ἐξέβρις τίκων τέκνον εἶσαι, δυστυχῆ ;

Τουούτων αισθημάτων δὲν ἠνώσκειαν
τὴν ὕπαρξιν, οὐδὲ θὰ ἐννοήσωσι
θνητοὶ τοιοῦτοι, βράπτοντες τὰ χεῖλη των
εἰς αἴμ' ἀθῶον καὶ εἰς δηλητήριον
καὶ δι' αὐτῶν λαλοῦντες, ἀσπαζόμενοι.

Κούτῃχει, Φλωρεντία· εἶται χρήσιμος
εἰς τοῦ Δουκάτου ἴτους τὰ συμπέροντα.

"Αν ἀπολέσῃ πᾶσιν τοῦ ἐπιρραῖν
ὁ προσριλῆς πατήρ σου θὰ εὐεῖ γαμβρὸν
καὶ θὰ σὲ παραδώσῃ, ἀνταλλάσσων σε
ἀντὶ ἐνὸς εὐνοίας βλέμματος, ἀντὶ . . .
— "Ὡ τί πιέζει, Φλωρεντία, τὴν ψυχὴν
τὸν Δεόντίς σου ἤδη . . .

ΦΛΩΡΕΝΤΙΑ.

Παύσαι· ἔμεινε
βωβὴ ἢ γλῶσσα, Λέων.

ΛΕΩΝ (ὠχμῶν.)

Φλωρεντία μου,
εἰς μίαν λέξιν μόνον, εἰς τοῦ χεῖλους μου
μίαν καὶ μόνον κίνησιν θ' ἀναρκαῆ
ἀγωνιώσῃ ἡ ψυχὴ ψελλίζουσα
τὸ ἄξιον ἐκεῖνο . . .

ΦΛΩΡΕΝΤΙΑ (σπυρίζεται σπυρρινήλιον ἐπ' αὐτοῦ.)

Λέων . . .

ΛΕΩΝ (ἐξακολουθῶν)

Σ' ἀγαπῶ . . .

— Χωρίζετε μας τώρα οἱ νομιζόντες
ὅτι ἐνοῦνται μὲ τὰς χεῖρας οἱ θνητοί.

Τίς τῶν ψυχῶν τολμᾷ νὰ λύῃ τὸν δεσμὸν ;
(Ἀκούεται ἕνα βραμνισμὸς. Ὁ Λέων ἀνατριχίᾳ.)
Τίς φθάνει ; Οἱμοὶ ! Φλωρεντία, σύνελθε !

ΦΛΩΡΕΝΤΙΑ.

Ζήθι, ὦ Λέων . . .

ΛΕΩΝ.

Πρέπει τὴν καταστροφὴν
νὰ περναίνω τοῦ ἀθλίου βίου μου ;

ΦΛΩΡΕΝΤΙΑ.

Σπαῦσε ! ἡ νύξ ἃς ἦνε προσωπεῖόν σου.
Κατάλληλος ἡ ὥρα . . . Λέων, τήχυνον.
Ζήθι, ὦ Λέων, διὰ τὴν πατρίδα σου,
σὺ ἔχεις κἀν τοιαύτην, ἀλλ' ἐγώ ; — ἐγὼ
βδελύσσομαι ὅτι ὁ Λέων μου μισεῖ.

ΛΕΩΝ.

Διὰ τὴν Κρήτην, διὰ τὴν πατρίδα μας
ἃς ζήσω Φλωρεντία. Ἑλληνεῖς λοιπὸν
ἀν ἦσαι, δείχθητε γενναῖα.

ΦΛΩΡΕΝΤΙΑ.

Λέων, εὐδὸς !

ΛΕΩΝ.

(Ασπασθείς τὴν χεῖρά της ἐτοιμάζεται ν' ἀπέλθῃ.)

Ὡ δὲν θὰ σ' ἐπανίδω πλέον, ἄγγελε ;
Δὲν θὰ σοὶ δεῖξω τὴν εὐγνωμοσύνην μου
τὸν βίον θύων μόνον εἰς ἓν νεῦμά σου ;
ὕγιαίνε !

ΦΛΩΡΕΝΤΙΑ.

Ὡ φρίκη ! Ἐπετάχονα
ἐγὼ τὸν χωρισμὸν σου !

ΛΕΩΝ.

Ἐψίστε θεε,
πρὸς τί μὲ τυραννεῖς τσοῦτον ; Πίθα·
διότι σοῦ λατρεῦω ἓνα ἄγγελον
καὶ φοβηθεῖς τὴν στέρησίν του ἔργινε
ζηλότυπος !

ΦΛΩΡΕΝΤΙΑ (κλονιζομένη.)

Βγήθει ! . . .

ΛΕΩΝ (ἀποχωριζόμενος.)

Οὐδὲ δήμιος

τσοῦτον ἀποτόμως διεχώρσε
τὴν κεφαλὴν μὲ ξίφος ἐκ τοῦ εἴματος·
ὕγιαίν' αἰωνίως ! .. (ἀπέρχεται διὰ τῆς πλαγίας θύρας.)

ΦΛΩΡΕΝΤΙΑ.

Λέων . . . Λέων μου ! . . .

Ἄπληθε! . . . Λέων μετὰ σοῦ ὁ ὕψιστος! . . .

(Στραφεῖται περὶ ἑαυτὴν στυγέλλεται ἐκ φόβου· μετὰ στιγμὴν ἀκούεται στρεφόμενος στρόφιγγι. Ἡ Φλωρεντία κάθηται ἐπὶ τοῦ ἐδωλίου καὶ καλύπτει διὰ τῆς καλύπτρας τὸ πρόσωπον.)

Ὁἶμοι! ποῦ εἶμαι, μόνη, . . . Δυστυχία μου! . . .

(Εἰσέρχεται ὁ δεσμοφύλαξ διὰ τῆς μεγάλης θύρας τρέθων τοὺς ὀφθαλμούς.)

Θεὲ μου, ἀπώλεσθην . . . σκοτοδινώ! . . .

(Πίπτει λειπόθυτος, ἐν ᾧ ὁ δεσμοφύλαξ προβαίνει εἰς τὴν σκηνήν.)

ΔΕΣΜΟΦΥΛΑΞ.

(μὴ παρατηρήσας ἔτι τὴν Φλωρεντίαν)

Παραλογεῖ, ἢ εἶνε ἐγγαστρίμυθος;

Ἄλλὰ . . . τί ὕπνον ἔκαμα βαρὺν! Καλὰ

ποῦ ἐσηκώθην! . . . ὅπου εἶνε, ἔρχεται

ὁ μέγας Ἄρχων, τοῦ δεσμώτου συγγενής.

Καὶ τί θὰ κάμῃ; Νὰ γυρίσῃ δύσκολον

μοῦ φαίνεται τὴν κεφαλὴν τοῦ Λέοντος.

Καὶ ὅμως πρέπει νὰ κοπῇ ἢ γλώσσά του

καὶ τότε ἄς φωνάξῃ ὅσω δύναται

ὅτι τὴν Κρήτην θέλει χώραν γραικικὴν

καὶ . . . τόσα κολοκύθια μὲ τὴν ρίγανιν.

Ἄς λέγῃ . . . Αἶ! καθέναις μὲ τὸν πόνον του.

— Ἄλλὰ τί κόσμος! πῶς γυρίζει! Ἄλλοτε

τῆς Βενετίας ἄνω κάτω ἔκαμε

τὰς νέας τὰς τρελλὰς ὅταν τὸν ἐβλεπον

ἐνόμιζον πῶς εἶχον ἄγγελον ἐμπρὸς

καὶ — «Νά τος . . ὁ Καλλέργης ἐψιθύριζον,
τῆς Κρήτης ὁ ἱππότης, τὶ ὠραῖος . . τί! . . »
Καὶ τώρα τὶ ὠραῖος! — Κόσμος τρογγυλὸς ψειδῆς!
Πότε σὲ σφενδαίνει εἰς τὴν κρηφὴν,
καὶ πότε εἰς τὴν ἐναντίαν ἄβυσσον.

(Πλησιάζει πρὸς τὸν ὑποτιθέμενον δεσμώτην.)

Ποῦ εἶσαι; ποῦ κοιμάσαι;

(διακρίνων τὰ φορέματα καγγάζει.)

Ὦ Διάβολε!

μήπως κοιμῶν' ἀλόμῃ; Τὶ παιγνίδια
καλέ μου νέε; Ἄποκρέω ἔχουμιν;
Νὰ μᾶς γελάσῃ, ἤθελες κ' ἐφόρεσες
αὐτὰ; Ἄς ἴδω εἰς τὸ φῶς πῶς φαίνεται . .

(Ἐν ᾧ ἀνοίγει τὸ μικρὸν τῆς εἰρκτῆς παράθυρον βλέπει ἔξωθεν εἰσερχόμενον τὸν Ἀλέξιον.)

Ὦ νά τα! ἤλθε, φθάνει! Δυστυχία σου
κακόμοιρε! . .

(Εἰσέρχεται ὁ Ἀλέξιος.)

ΑΛΕΞΙΟΣ.

Ποῦ ὁ δεσμώτης; — Διατί
αὐτὸς ὁ γέλως; Ἄλει;

ΔΕΣΜΟΦΥΛΑΞ.

Γεναιότε

καὶ σεῖς ὅταν ἴδῃτε θὰ νομίσετε
πῶς ὄνειρον μὲ μάτια βλέπετ' ἀνοικτά!
Ἴδού! (δεικνύει τὸν ὑποτιθέμενον δεσμώτην.)

Ποῦ ἦρε, ἄρχον, τὰ ἐνδύματα
διὰ νὰ μάθω τὸ κεφάλι ἔσπασα! . . .

ΑΛΕΞΙΟΣ.

(βλέπων τὴν Φλωρ.) Αὐτός; . . . τί βλέπω;
(δρομαίως εἰσέρχεται ὁ Γονζάγος.)

ΓΟΝΖΑΓΟΣ.

Γενναϊότατε, ὁ Δοῦξ
ἐξαίφνης ἐκ τῆς κλίνης ἀνατιναχθεὶς
ζητεῖ τὴν θυγατέρα του καὶ ἐξάλλος
κ' ἐδῶ κατέβη . . . ὦ! ἀναχαιτίσατε
αὐτόν . . . θὰ τρέξῃ ἐκφρων εἰς τὰς ἀγυιάς . . .

ΑΛΕΞΙΟΣ.

Συνέχεια ὀνείρου μὴ παρίστανται
τὰ πρὸ ἐμοῦ;

(Ἐπὶ τῆς εἰσόδου τῆς εἰρκτῆς φαίνεται ἀσκηπὴς καὶ τεταραγμένος ὁ
Δοῦξ.)

ΓΟΝΖΑΓΟΣ.

Ἰδού!

ΔΕΣΜΟΦΥΛΑΞ.

Ὁ ὑψηλότατος . . .

(Ὁ Ἄλέξιος προῦπαντᾷ αὐτὸν εἰς τὴν θύραν. Ὁ Δοῦξ φαίνεται ἔτρα-
μος. Ὁ Δεσμοφύλαξ ποιεῖ τὸ σημεῖον τὸν σταυροῦ ἀπὸ ἐκπληξίν.)

ΔΟΥΞ.

Ἄλέξιε, ἄς τρέξωμεν ἢ κέρη μου,

ἡ Φλωρεντία ἀπωλέσθη!

ΑΛΕΞΙΟΣ.

Ἄγωμεν,

ἀλλ' ἴδε πρὶν ὁ Λέων ποῦ κατέφυγε
διὰ τὰ δραπετεύση! μὲ ἐνδύματα
τὸν βλέπεις γυναικίος;

ΔΟΥΞ.

Ἄ! . φρόσω! . .

ΑΛΕΞΙΟΣ.

Ἰδετε

τοῦ Ἀλεξίου τὸν ἀνεψιόν! — Ἰδοῦ!

(Αἶρει τὸ κλυμα ἀπὸ τῆς Φλωρεντίας λειποθύμοσ ἔτι οὔτης. Ὁ Δοῦξ
ἀφίνει κραυγὴν ἐκπλήξεως καὶ καλύπτει τὸ πρόσωπον.)

ΔΟΥΞ.

Ἡ Φλωρεντία! . . .

ΑΛΕΞΙΟΣ (πλήττων τὸ μέτωπον.)

Παίγιον ὀδυνηρόν!

ΔΕΣΜΟΡΥΛΑΞ (προσπίπτων γουκλιτῆς.)

Προσπίπτω εἰς τοὺς πόδας σας καὶ σὰς ζητῶ
οὐχὶ συγγνώμην . . . τὴν ἀξίαν μου ποιήν,
διότι, καίτοι ἀκουσίως, ἔγεινα
τῶν καθαρῶν παραβάτης! . . . Ἡμάρτων
ἀν ὕπνος . . .

ΑΛΕΞΙΟΣ (διακόπτων αὐτόν.)

Παῦσαι, κτήνος, σ' ἐννοήσαμεν!

ΔΟΥΞ (προσδύλεπων ἐν ταραχῇ τὴν Φλωρεντίαν.)
'Ἐὰν ὑπνοβασία δὲν σὲ ἔφερον
ἐνταῦθα . . .

ΦΛΩΡΕΝΤΙΑ (ἀνεγειρομένη.)

Πάτερ . . . (Ἰούσα περὶ ἐκαστὴν ἐπαναπίπτει ἐπὶ τοῦ ἐδωλίου.)

ΔΟΥΞ.

Εἶσαι ἔνοχος λυιπὸν ;
Ὡ φοίτη ! Λὲν εὐρέθη ἄλλοτε πατὴρ
εἰς θέσιν παρομοίαν . . Τρέμω, συνδρομῆν,
'Αλέξιε . . τὸ στήθος θά διασραγῆ ! . . .

ΑΛΕΞΙΟΣ.

Παραμιθῶ ! . . — 'Αλλ' εἰς τὰ ἔγκατα τῆς γῆς,
ὁ δραπετεύσας ἂν κρυθῆ, θά καταβῶ.

ΔΟΥΞ.

Τυρλὸς νὰ ἤμην ἐπροτίμων σήμερον,
ἢ μᾶλλον τοῦ πατρὸς τ' ὠραῖον ὄνομα
ποτὲ τὴν ἀλοήν μου ἄ; μὴ ἔπληττε,
διότι μένω πλέον πένης, ἄπτοργος ! . . .

— Τί ὄφειλον ; τί ὄφειλον, ἀχάριστε
καὶ μὲ τοιοῦτον χοῆμα μὲ ἀντήμειψας ;
Πρὸς τί τὰς δέλτους τῆς οἰκογενείας μας,
τῆς γενεᾶς τῶν Κορνελίων ἔκαψες
διὰ τοιοῦτου ῥύπου ; ἱερύσουλε !

ΑΛΕΞΙΟΣ.

Εὐρήμει ! . . (ἀκουσθέντος βηματισμοῦ διακόπτεται.)

ΔΟΥΞ (καλύπτων τὸ πρόσωπον.)

Τίς ; .. τὰ πρόσωπα καλήψατε ..

ΓΟΝΖΑΓΟΣ (ἐκ τῆς θύρας.)

Τοῦ Λέοντος ἡ μήτηρ ! . . .

ΑΔΕΙΟΣ.

Εἰς ἐπίκαιρον

στιγμὴν ἐφάνη !

ΔΟΥΞ.

Ἀπισύρατε αὐτήν.

Τὸ πᾶν θὰ ἴδῃ ! . . Ὡ τί ἐπεφύλαττες,

ὁ κόρη, εἰς τὴν πολιάν μου κεφαλὴν !

(Ἐπέρχεται λυσίκομος ἡ Μαρία· ἤδη εἰσδύσαντος τοῦ φωτός τῆς πρώτης καταφάνεται τὸ ὄχιον πρόσωπον τῆς Φλωρεντίας.)

ΔΟΥΞ.

Τίς σ' ἔφερεν ἐνταῖθα ; Τίς σοὶ ἤνοιξε
τὴν φυλακὴν ;

ΜΑΡΙΑ.

Ἡ ἀδειά σου ! . . Ἀπὸ γθές . . .

(Ὁ Δοῦξ πλήττει τὸ μέτωπον ὡς ἐνθυμηθεὶς. Ἡ Φλωρεντία ἀνακινεῖται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους.)

Νὰ ἀποχαιρετήσω ἤλθον τὸν υἱόν !

ΑΔΕΙΟΣ.

Νὰ ἀντικαταστήσῃς ἔφθασες αὐτὸν,

ἀξία αὐτοῦ μήτηρ. — Φίλακες, εἰς τὰ δεσμά !

(Ὁ Γονζάγος μετὰ τριῶν δεσμοφυλάκων περικυλοῖ τὴν Μαρίαν.)

MARIA.

Ἀλέξτε!

ΔΟΥΞ.

Τὶ πταίει αὐτὴ;

ΑΛΞΕΙΟΣ (τῇ Μαρίας.)

Σίγα σύ!

Τὸν Λέοντα ἀνάγκη νὰ διαδεχθῆς,
ἢ μᾶλλον εἰς τὰς χεῖράς, μας ἐνέχυρον
νὰ μείνης γύναι. — Ἄφες, ὑψηλότετε,
τὰ περαιτέρω εἰς ἐμέ!

ΔΟΥΞ.

Ἀλέξτε,

τοὺς Ἐνετοὺς πῶς θ' ἀντικρύσω σήμερον;
Πῶς εἰς τοὺς Κρήτας θὰ δικαιολογηθῶ;
Τὰ πάντα θ' ἀπολέσω ἐν μιᾷ στιγμῇ
θὰ ἀπομείνω ἤδη ἔρημος πατὴρ
ἄνευ τῆς κήρης. Δούξ τῆς Κρήτης Ἐνετὸς
ἄνευ ἰσχύος καὶ περιπαιζόμενος
ὑπὸ τῶν δεσμοτῶν μου.

ΑΛΞΕΙΟΣ.

Γαληνότετε,

Ὁ Λέων ἔτι εἶν' ἐντὸς τῆς πόλεως
καὶ εὐθὺς τὴν κεφαλὴν του σοὶ ὑπὸσχραι.

(Πρὸς τοὺς δορυφόρους.)

Οἱ δορυφόροι ἤδη ἄ; δεσμεύσωσι

τοῦ ἀποστάτου τὸν πατέρα. Δέσμιαι
ἄς ἐγκλεισθῶσ' εἰς τὴν εἰρκτὴν οἱ ἀδελφοὶ
καὶ οἱ φρουροὶ τὰς πύλας ἄς φρουρήσωσι
τοῦ Χάνδακος. Τὶ θὰ κερδήσῃ; Δι' αὐτῶν
θὰ ἀνταλλάξῃ μόνον τοῦ θανάτου του
τὸ εἶδος· στρέβλην ἀντὶ ἀπαγχονισμοῦ.

ΜΑΡΙΑ (ἐκτετακτικῶς.)

ὦ! εἰάν δίκαιος σᾶς ἔπλασε Θεός,
εἰπέτε εἰς τί ἔπταισα κ' αἰχμάλωτον
μὲ κλείετε ἐνταῦθα;

ΑΛΕΞΙΟΣ.

Ἄλλ' ἡμεῖς εἰς τί
ἔπταισαμεν, ὦ γύναι, καὶ τοὺς κλονισμούς
τοὺς ἐνδομύχους τούτους ἤδη πάσχουμεν;

ΔΟΥΞ.

Σπεῦσε! Πολύτιμοι, Καλλέργη, αἱ στιγμαί.
Ἰπάγωμεν! Ἦ τὸν ἀντάρτην σήμερον
μὲ τοὺς δακτύλους ὡς μὲ ξίφη φοβερά
θὰ κερματίσω μίνος, ἢ εἰς κίρακας
τσοσούτων χροῖων ξίφος καὶ εὐγένεια.

ΑΛΕΞΙΟΣ (πρὸς τοὺς φρουροὺς.)

Ὁ Μάρκος μετὰ τῶν υἱῶν του πορευθῆς
εἰς τὰ δεσμὰ. — Οἱ δορυφόροι μετ' ἐμοῦ.

ΔΟΥΞ.

Μεγίστην σύστησιν εἰς πᾶντας σταθὴν!

Τετέλεσται κ' εἰς ἓνα μόνον ἂν γνωσθῆ
τὸ τόλμημα τοῦ ὄντος τούτου τοῦ ποτέ . . .
— Ἐπήγνυται ἡ λέξις εἰς τὰ χεῖλη μου
καὶ φρίσσω πάλιν ὄλος. Ὡ πανάθλιος
ὅστις πλουτήσας πλουτόν πατρικῆς στοργῆς
γυμνός εἰς μίαν μόνον εὐρεθῆ στιγμῆν.

(Ἀπέρχεται μόλις κινουμένη παρακολουθεῖ αὐτὸν ἡ Φλωρεντία.)

ΜΑΡΙΑ (τῷ Ἀλεξίῳ ἀπερχομένῳ.)

Λοιπὸν δεσμία ;

ΑΛΕΞΙΟΣ.

Κ' ἔτι περισσότερον !

ΜΑΡΙΑ.

Δι' ἄλλο δὲν λυποῦμαι, οἴκτου ἄξιοι,
εἰ μὴ διότι ὁ υἱός μου ὤπλιτε
τὴν χεῖρά του κατὰ ἀνάδρων, οἵτινες
δεικνύουσιν τὴν ἰσχὺν των κατὰ γυναικῶν.
Εἰμί δεσμία κ' ἔτι περισσότερον ;
Ἄς σᾶς δικάσῃ ὁ Ὑπέρτατος Κριτής ;
(πίπτει ἡ αὐλαία.)

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

ΕΚΚΗΝΗ Α΄

— 0 —

(Ἡ σκηνὴ παριστᾷ τὴν αἴθουσαν τοῦ Α΄. Μέρους. Ὁ Δοῦξ βαρῦθυμος ἐπὶ ἔδρας. Ἡ Φραγκίσκη εἰς τὸ βάθος τῆς σκηνῆς διακρύβουσα.

ΔΟΥΞ ΦΡΑΓΚΙΣΚΗ.

ΔΟΥΞ.

Νὰ μὴ τὴν ἴδω πλέον. Εἰς τὰς φλέβας μου
ἐχύθη τόσον ῥίγος ὅσον οὐδὲ ἡ χιών
νὰ προζενήσῃ του Βαρρᾶ ἡδύνατο.
Δὲν θέλω νὰ τὴν ἴδω· ὁ πρὶν πλούσιος,
ὁ τῆς φιλοστοργίας Κροΐσος, σήμερον
πτωχότερος τοῦ πτωχοτέρου τῶν θνητῶν
ὅσοι μὲ τοῦ πατρὸς καλοῦνται τ' ὄνομα

κατήντησα· ὁ κόλπος μένει ἔρημος,
ὄν νὰ θερμάνῃ εἰς τὸ γᾶρας ἡλπίζα
τῷ μόνου — οἴμοι — ἡ ἀγάπη τέκνου μου ! . .

(Στηρίζει τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τῆς χειρὸς· μετὰ στιγμὴν δὲ στρέφεται πρὸς
τὴν Φραγκίσκη.)

Καὶ σὺ μισθία μέγαίρα, θαλρούισα
ἐδῶ τί παραμένεις ; Ἔλεος ζητεῖς
ὑπὲρ τῆς . . . — πῶς νὰ τὴν καλῶ εἰς τὸ ἐξῆς ;

ΦΡΑΓΚΙΣΚΗ.

Λυθέντα ! . .

ΔΟΥΞ.

Σίγα ! μήπως ἀκούσῃν μικρὰν
τῆς μεσιτείας σ' ἔδωκεν ἡ ἔνοχος ;

(Ἐγερθεὶς ὀργίλως λαμβάνει ἀπὸ τοῦ ἐνδύματος τὴν Φραγκίσκη.)

Ἄλλὰ δὲν φεύγεις ! Πρέπει, πρέπει αὐθωρεῖ
νὰ μὴ διακοινώσῃς πάντα.

ΦΡΑΓΚΙΣΚΗ (ἐκστατικῶς.)

Σύνελθε,

αὐθέντα, καὶ τὴν κόρην σῶσον· ὕβριζε
τὴν δυστυχῆ Φραγκίσκην κ' ἐκ τῶν οἴκων σου
ἀπόβαλον, ἀλλὰ τὴν Φλωρεντίαν σου,
τὸ μόνον τέκνον σῶσον· θὰ ἀπολεσθῇ.
Πατὴρ δὲν ἔχεις στήθη ;

ΔΟΥΞ.

Ἀποτρόπαιε,

τί λέγεις ; Κ' ἔχεις σὺ καρδίαν γυναικός ;
 ἠσθάνθης σὺ τοιοῦτον φίλτρον πατρικόν ;
 Ἄλλὰ τί δαπανῶμαι εἰς τὰ μάταια !
 Εἶπέ, τὴν γλῶσσαν τὴν βωδὴν σου πρότεινον
 κ' εἰπέ μοι ποῖος σύνδεσμος συνέδεσεν
 ἐκείνην μετὰ τοῦ Γραικοῦ ; Ἵπεκφυγὴν
 μὴ εὖρης ! Ἄλλει, τέλος καθουύχασον
 φυγὴν ἀδερμονοῦσαν !

ΦΡΑΓΚΙΣΚΗ.

Ἵψηλότατε ;

ὀμνύω . . .

ΔΟΥΞ.

ἽΟριστοὺς γυναικείους μὴ εἶπῃς

Εἶπέ, ἡ Φλωρεντία . . .

ΦΡΑΓΚΙΣΚΗ.

Ἵψηλότατε,

εἶνε ἀθώα . . εἶνε — Πλὴν τὸ βλέμμα σας
 αὐθέντα, μὲ φοβίζει — Ἵπυγιάτατε.

ΔΟΥΞ.

Νὰ Ἵσυγάσω, γύναιον ; . . Σὲ συγχωρῶ !
 Δουπὸν δὲν τὸν Ἵγάκα ; Ἵρωμένη του
 δὲν ἔπεν ἡ ἀθλία ;

ΦΡΑΓΚΙΣΚΗ

Σᾶ ; Ἵπάτησαν.

ΔΟΥΞ (διανόπτων αὐτήν.)
οἱ ὀφθαλμοί μου ; . . .

ΦΡΑΓΚΙΣΚΗ.

Φεῦ ! Τὴν παρεξήγησαν !
Φιλανθρωπίας πάθος τὴν παρώτρυνεν
ὅπως ἐκ τοῦ θανάτου σώσῃ τὸν Γραικόν.
Συνεκινήθη ἐκ τῶν στόνων τῆς μητρὸς,
νά σὲ παρακαλέσῃ ἐδειλίατε'
κ' ἐτόλμησε . . . Δὲν θὰ τῇ συγχωρήσατε ;

ΔΟΥΞ.

Ἄλλὰ, δειλίαί, ἔτι δὲν ἐνόησας.
πῶς ἐθεώρουν, πῶς ἐλάτρευον αὐτήν.
Τὴν εἶχον μόνην βακτηρίαν, τῆς ψυχῆς
καὶ τῆς ἀγκάλῃς τῆς ψυχρανομένης μου
ὑπὸ τῶν χρόνων μόνον θάλπος. — Διατί,
ὦ δούλη, εἰς βατάνους τόσας σήμερον
μὲ ὑποβάλλεις ; Διατί δὲν ἀνασπᾶς
ἐκ τῶν στιθῶν μου ταύτην τὴν ὑπόνοιαν ;
Σὺ δύνασαι, σὺ ἢ ποτὲ οὐτιδανῇ
ἐνώπιόν μου, τὴν γαλήνην ἐν ἐμοὶ
νά φέρῃς πάλιν . . .

ΦΡΑΓΚΙΣΚΗ.

Αἰ, αὐθέντα, πρίσεξον
μὴ ἀπολέσῃς πλάσμα, ὃ θὰ πύχοντο
πολλοὶ πατέρες τέκνον νὰ ὠνόμαζον

ἐπὶ στιγμὴν κἀν μίαν . . . Τὴν κατέβαλεν
ὁ πόνος καὶ δὲν ἐγγυῶμαι ἂν ποτὲ
ἐπὶ τοῦ χεῖλους τῆς μειδιάμα φανῆ,
ἂν ἄλλο βλέμμα ἢ τὸ ἐπιθάνατον
ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν τῆς λάμψη τοῦ λοιπιῦ.

ΔΟΥΞ.

Τὸ χεῖλός τῆς τί θέλω πλέον ν' ἀσπασθῶ,
ἀφ' οὗ ἠσπάρθη χεῖλος μισητοῦ Γραικοῦ;
Νὰ συγχωρήσω; Ἄλλ' ἔὰν βεβαιωθῶ
ὅτι ἠγάπα τὸν θανάσιμον ἐχθρὸν
τῆς Ἑνετίας; τότε;

ΦΡΑΓΚΙΣΚΗ.

Ἵψηλότατε
ἢ Φλωρεντία πάτχει' πρόλαβε αὐτήν.

ΔΟΥΞ.

Ἄφ' οὗ τὴν θυγατέρα μου ἀπώλεσα,
ὡς Δουξ ἄς σώσω τὴν τιμὴν μου σήμερον.
Θὰ καλυφθῶσι πάντα, ὅταν ἀναρθοῦν
τοῦ γάμου τῆς αἰ δᾶδες· Ἄν τὴν ἀγαπᾷς,
ὡς λέγεις, σπεῦσε' προδιάθεσον αὐτήν
ὑπὲρ τοῦ Γουλλιέλμου. — Τοῦ λοιπιῦ πατὴρ
καὶ Δουξ θὰ ἤμαι'· μόνον εἰς ἓν νεῦμά μου
θὰ πτήσῃ ἢ δειλαία καὶ τὸ τοῦ Δουκὸς
συμφῆρον θὰ ρυθμίσῃ τὰ τοῦ γάμου τῆς.

(Εισέρχεται εἰς θεράπων.)

ΘΕΡΑΠΩΝ.

Ὁ ἀρχὼν ἀναβαίνει, ὑψηλότατε·

ΔΟΥΞ.

Ὁ Δούξ τὸν περιμένει. (Ὁ θεράπων ἀπέρχεται.)

(Τῇ Φραγκίσκῃ.)

Σὺ ἀνάγγειλον

εἰς τὴν εὐγενεστάτην δούκισσαν εὐθύς
τὴν τελευταίαν προτιαγὴν μου. νὰ δεχθῇ
τὸν ἀρραβῶνα σήμερον, ἢ τοῦ λοιποῦ
ἀπολεκηρυγμένη ἀπὸ τοῦ πατρὸς
ἃς ἐξασκήσῃ τὴν φιλανθρωπίαν της
ἐλευθεροῦσα τοὺς δεσμώτας — Ὑπαγε.

ΦΡΑΓΚΙΣΚΗ (ἀπερχομένη.)

Ὡ θὰ μετανοήσῃς πάτερ ἄττοργε,
ἀλλὰ ἀργὰ θὰ φθάσῃ ἡ μετάνοια. (ἐπέρχεται.)

ΔΟΥΞ (μόνος.)

Ὡ εἰμαρμένη τὴ μοὶ ἐπεσώρευσας
εἰς τῆς ζωῆς τὴν δύσιν, ὅτε ἀθηνῆς
καὶ πεπηγυῖα ἡ καρδί' ἀδυνατεῖ
νὰ ἀποκρούσῃ κεραινώδεις συμφοράς.
(Φαίνεται ἐπὶ τοῦ οὐδοῦ ὁ Ἀλέξιος.)

Ἀγαπητὴ Καλλέργη.

ΑΛΕΞΙΟΣ.

Χαῖρε, φίλε Δούξ.

ΔΟΥΞ.

Νομίζω εἰρωνεῖαν τὸν χαιρετισμὸν
διὰ τοικύτης λέξεως.

ΑΛΕΞΙΟΣ.

Κορνήλιε . . .

ΔΟΥΞ (ἐξακολουθῶν.)

Σὺ ὅστις εἶδες τὴν κίσχυνην τοῦ Δουκῆς
ἐν τῷ προσώπῳ κόρης προσφιλοῦς ποτε,
μὴ μ' ὀνομάζης οὕτω* ἀποκάλει με
πανόθλιον πατέρα.

ΑΛΕΞΙΟΣ.

Τὴν ἀνέμνησεν

σὺ φέρ' ἢ παρουσία μου τοῦ λυπροῦ
συμβάντος, ἀλλὰ συνελθὼν ἀρίθμησαν
πόσοι πατέρες ἔτι δυστυχέστεροι
ὑπάρχουν εἰς τὸν κόσμον ἐνθα ψεύδεται
ὅστις κηρύξει ἑαυτὸν εὐδκίμονα.

ΔΟΥΞ.

Ἔειπα παῦσαι! Ὁμιλίαν ἄλλην. Λέγε μοι
τί νέον; Εἶσαι ἄγγελος ἐνίστε
εἰδήσεων τερπνῶν. Ὁ Λέων . . .

ΑΛΕΞΙΟΣ.

Ἄκουσον

Ἀπὸ τῆς χθίς εἰς ἀναζήτησιν αὐτοῦ
 ἐστάλ' ἡ μήτηρ τοῦ ἀντάρτου φέρουσα
 ἐπιστολάς τῶν καθειργθέντων ἀδελφῶν
 καὶ τοῦ πατρός των. Ὁ Γουζάγος μετ' αὐτῶν
 ὑπάρχει ἀλλὰ μέχρις οὗτου εὗρεθῆ
 ἡ νέα αὐτῆ κρύπτη τῶν ἀποστατῶν
 κρυπτῶν ἄς μείνῃ. Ἐν ἀποτυχίᾳ των
 ἡ φίλαγγξ τῶν γειναίων δορυφύρων μου
 θά πλημμυρήσῃ πᾶν βουνὸν καὶ σκήλαιον.

ΔΟΥΞ.

Ἄλλ' ὁ Καψοκαλύβης, ὁ Σμυρῆλιος,
 καὶ τόσοι ἄλλοι;

ΑΛΕΞΙΟΣ.

Ἄφες πάντας εἰς ἐμέ.

ΔΟΥΞ.

Ἐλθέ νὰ σ' εἶπω ἤδη ἀπεφάσισα
 ὅπως καλύψω ἐνωρίς τὸ τόλμημα
 τῆς ἄφρονος παρθένου τὸν ὑμέναιον
 νὰ ἐπισπεύσω ταύτης μὲ τὸν εὐγενῆ
 καὶ φίλον Γουλλιέλμον. Ἴσως αὖριον
 εἴαν ὁ ἀποστάτης ἐξαφανισθῆ
 τὸν γάμον ἀναγγεῖλω εἰς τὸν Χάνδακα,
 διὰ παιδρᾶς καὶ ἐπιπλάστου ἑορτῆς.
 Ἄλλ' ἀκουσον ἰ Εἴμ'. Ἐνετὸς, Ἀλέξιε,

καὶ θέτω ἤδη πάντ. εἰς ἐνέργειαν
τὰ διδασχθέντα. Πέμψε νέαν ἐντολήν
δι' ἧς νὰ προσκαλέσης εἰς τὸ δεῖπνόν μου
τὸν ἀποστάτην ὅπως φιλιώσωμεν,
Μίαν φιάλην μετ' αὐτοῦ ἐπιθυμῶ
νὰ πῖωμεν.

ΛΑΒΕΙΟΣ.

Φιάλην χρυσήν ; . .

ΔΟΥΞ.

Θὰ ἰδῆς

πῶς ἐκδικεῖται καὶ ἐν ὧρᾳ ἐορτῆς
ὁ Ἐνετὸς Ἀνδρέας ὁ Κορνήλιος.

ΛΑΒΕΙΟΣ.

Ἐπίκαιρος ἡ πρότασίς σου· ἡ στιγμή
ἄξιζει ἕνα χρόνον. Σπεύδω.

ΔΟΥΞ.

(Ἐν ᾧ προπέμπει αὐτὸν βλέπει εἰς τὸ βάθος τὸν Γουλλιέλμον.)

Ἐλθασεν

ὁ Γουλλιέλμος.

ΛΑΒΕΙΟΣ.

Σὰς ἀφίνω· εἶπατε
τὰ μεταξύ σας. (ἀπ' ἄρχεται.)

ΔΟΥΞ.

Χαίρε, ἄρχον φίλτατε!

— Οἶμοι! εἰς ποίαν ἐποντίσθην θύελλαν.
Ὡς Διὸς τῆς Κρήτης βλέπω θύελλαν ἐμπρός,

ἀλλ' ὡς πατήρ; . — "Ἄς μὲ οἰκτείρη ὁ θεός.

(Εἰσέρχεται ὁ Γουλλιέλμος.)

Ἄγαπητέ μοι Γουλλιέλμε, σύγγνωθι,
ἐάν ἐκ νέου σὲ ἐκάλεσα ἐδῶ,

ἀλλὰ ἠσθάνθην πλέον πλησιάζουσαν

τὴν ὥραν καὶ ἣν πρέπει νὰ περιπτυχθῶ

ἐν σοὶ υἱόν μου νέον καὶ διάδοχον.

(Ὁ Γουλλιέλμος ὑπνικίζει εἰς ἔνδειξιν ἀποδοχῆς.)

Ἐκ τῆς μικρᾶς τῆς χθὲς συνομιλίας μας

τὸν πόθον μου διείδες. Σήμερον, ἰδοὺ

τὴν χειρᾶ μου σοὶ δίδω.

ΓΟΥΛΙΕΛΜΟΣ.

"Ἐνα εὐτυχῆ,

προσθέτει εἰς τὸν κόσμον, πᾶντερ, σήμερον.

ΔΟΥΞ.

Εὐδαιμονίαν ἐκλαμβάνω καὶ τιμὴν

τὸν Γουλλιέλμον πρῶτον ἐκ τῶν Ἑνετῶν,

τῆς θυγατρὸς μου ὀνομαζῶν σύζυγον.

ΓΟΥΛΙΕΛΜΟΣ.

"Ἄν δὲν εὐρίσκω λέξεις, ἀνὴρ ἢ γλῶσσά μου

δυσμενῆται ἐκ τῆς εὐγνωμοσύνης μου,

ἀλλὰ εὐρίσκω λόγους, ὅπως σοὶ εἰπῶ
ὅτι μετὰ δειλίας τίτλον δέχομαι
ἀρμόζοντα εἰς εὐπατριδὴν κρείττονα.

ΔΟΥΞ (περιπτυσσόμενος αὐτόν.)

Γιέ μου . . .

ΓΟΥΛΛΙΕΛΜΟΣ.

Πάτερ δὲν προδιθέσασθε
τὴν δεσποσύνην . . .

ΔΟΥΞ.

Τέκνον, δὲν ἐγνώρισας
βαθέως, βλέπω, τὴν ψυχὴν τῶν γυναικῶν.
Ἢ ἀγγελία τῆς μελλούσης ἑσθῆς,
ἢ εἰς τὴν Ἐνεστίαν ἀναχρήσις,
ὀλίγοι λόγοι αἰσθημάτων φλογερῶν
καὶ γίνεται ἡ Φλωρεντία εὐθυμῶς.
Ἄλλὰ ἐν νῆ προσθέσω . . .

ΓΟΥΛΛΙΕΛΜΟΣ.

Πάτερ . . .

ΔΟΥΞ.

Ἐπειδὴ

διὰ τὸν ἀποστάτην τὸ Συμβούλιον
σὲ ἔπεμψεν ἐνταῦθα, εἶνε εὐπρεπὲς
μετὰ τὸν ὀλεθρὸν τοῦ τὴν χαροποιᾶν
ν' ἀακρόβω εἰδῆσιν — Ἵπῆγωμεν.

ΓΟΓΑΛΙΕΛΜΟΣ (καθ' ἑαυτὸν ἐν ᾧ ἀπέρχονται.)

ὦ, ἂν ἐκ τοῦ Γραϊκοῦ ἐγείνου ἤρτηται
 ἢ ταχύτερα πλήρωσις τῶν πόθων μου
 ἄς εὐτυχίσω ἑμαυτόν. Ὁ Ἐνετὸς
 θέλει συμπράξει πλέον μὲ τὸν ἐραστὴν
 καὶ ὁ πρὸς ἀμφοτέρους ἀθιστάμενος
 δις εἶνε μισητὸς δις πλέον δυστυχής.

(Ἀπέρχονται.)

ἜΚΗΝΗ Β΄

ooo ooo

(Παριστᾶ ἀκρόρειαν τῆς Ἰδῆς. Ὀπλιταὶ τινε. Κρήτες περιφέρονται
 μεταξύ αὐτῶν διακρίνονται ὁ Ψαρομήλιγγος, ὁ Λέων, ὁ Κα-
 ψοκαλύβης κ.λ.π.)

ΛΕΩΝ.

Εἴμεθα μὲν οἱ ὄνειροπολήσαντες
 τῆς Κρήτης τῆς δυσμοίρου τὴν ἀνάστασιν.
 Ἐσώθην, σ' ἐπανεῖδον, Ψαρομήλιγγε,
 σᾶς ἐπανεῖδον, ἀδελφί μου, ἀλλ' οὐδὲν,
 ὡς βλέπω κέντρον. Μόνοι! τῶν ἀποστατῶν
 ἐγαλαρώβ' ἢ φάλαγγ'. Ἐσατερήθημεν
 τοῦ Σμυριλίου, ὁ Μελισσῆνός ἀπὸν,
 κ' ἡμεῖς πλησίον κατασλόπιον εἴμεθα.
 Οἱ διελθόντες πρὸ ὀλίγου ὕποπτοι

μ' ἐφάνησαν. Τοῦ Ἀλεξίου ὁ χριστὸς
τῇ τελευσφόρῳ εἶνε ξίφος τῶν ἐχθρῶν.

ΨΑΡΟΜΠΛΙΓΓΟΣ.

Λοιπὸν ἐνταῦθα, Λέων, τί προσμένομεν ;
Νὰ ἐνωθῶμεν πρέπει μὲ τὰ λειψάνα
τῶν ἀδελφῶν μας καὶ εἰς τὴν ἀνάττασιν
νὰ ἐργασθῶμεν πάλιν τῆς πατρίδος μας.
Μὴ ἀπελπίζου· ἡ Ἑλλὰς ἀκόμη ζῆ
καὶ βασιλεὺς εἰς τοῦ Βοσπόρου τὰς ἀκτάς.
Τὸν θρόνον, Λέων, τοῦ προγόνου σου Φωκᾶ
κατέχει ἐστεμμένος Ἕλληνας σήμερον.

ΛΕΩΝ.

Τὴν Κρήτην ὅμως δούλην εἰς τοὺς Ἑλετοὺς
εἰς τῶν ἐκγόνων παραδίδει τοῦ Φωκᾶ.

ΨΑΡΟΜΠΛΙΓΓΟΣ.

Θὰ δώσῃ δίκην, Λέων, ὁ Ἀλέξιος.
Τὴν Κρήτην δὲν θὰ τυραννήσῃ διαρκῶς.
Δὲν ζῶσιν οἱ προδόται· ἀποθνήσκουσι
μὲ ἀγωνίαν τῆς φυγῆς ὀδυνηρὰν
τὸν ἠθικόν, τὸν ἐν τῷ βίῳ θάνατον.

ΛΕΩΝ.

Ἑλλὰς, ἂν πάντες σὲ ἠγάπων, ὡς ἡμεῖς,
εἰάν προδότας, ὡς αὐτὸν, δὲν ἔτρεφες,
θὰ ἦσο πάλιν τοῦ νοῦς παράδεισος,

γῆ τῆς ἐλευθερίας, τοῦ ἀνθρωπισμοῦ.

Ἄλλὰ . . . οὐαί μοι, ὡς Καλλέργης τί λαλῶ, . . .

ΨΑΡΟΜΗΛΙΓΓΟΣ.

Δακρύεις :

(Ἐν ᾧ βηματίζει βαρυαγγῆς ὁ Λέων, ἀκούονται μακρόθεν φωναί.)

ΦΩΝΑΙ

Εἰς τὰ ὄπλα! . . .

ΛΕΩΝ.

Ψαρρόμηλιγγε,

αἱ προμαντεύσεις θὰ ἐπαληθεύσωσι.

ΨΑΡΟΜΗΛΙΓΓΟΣ.

Ἡμέρει, εἶνε φίλος.

ΦΩΝΑΙ (μακρόθεν.)

Ὁ Συμυρίλιος!

(Εἰσέρχεται δρόμῳ ὁ Συμυρίλιος.)

ΣΜΥΡΙΑΙΟΣ.

Σᾶς ἐπανεῦρον!

ΛΕΩΝ (ἀσπαζόμενος αὐτόν.)

Ἄδελφέ!

ΨΑΡΟΜΗΛΙΓΓΟΣ (ἐπ' ἱστίου.)

Συμυρίλιε!

ΣΜΥΡΙΑΙΟΣ.

Σωτήρ σας ἤδη γθάνω . . . Ἐπροδίδομεν

ΛΕΩΝ.

Μᾶς διώκει μετ' ἐπιμονῆς
ἡ ἀπαισία Μοῖρα.

ΣΜΥΡΙΑΙΟΣ.

Λέων, ἔρχεσαι
ἡ μήτηρ σου.

ΛΕΩΝ.

Ἐδῶ ἐκείνη;

ΣΜΥΡΙΑΙΟΣ.

Ἄπο σοῦ
μικρὸν ἀπέχει. Φέρει γράμματα πρὸς σὲ
καὶ ἐπιμένει τὸς κρημνοὺς νὰ ἀναβῇ!

ΛΕΩΝ.

Ταλαίπωρέ μου μήτηρ.

ΨΑΡΟΜΗΛΗΓΟΣ.

ὦ τετέλεσται,
πατρίς μου Κρήτη — Δὲν ἐπρόφερόν ποτε
τὴν λέξιν ταύτην ἀπελπιστικώτερον.

(Ἡ Μαρία πελοιδιὴ καὶ ἀσθμαίνουσα εἰσέρχεται καὶ πίπτει παρὰ τοὺς
πόδας τοῦ Λέοντος, ὅστις τὴν ἀνεγείρει κατασπαθεῖς αὐτήν.)

ΜΑΡΙΑ.

Ἀγαπητέ μοι Λέων!

ΛΕΩΝ.

Μήτηρ, ἐ. τροπή !

ΜΑΡΙΑ.

Υἱέ μου, σ' εὖρον . . ἄς ἐκπνεύσω παρὰ σοί !

ΛΕΩΝ.

Γονυκλίσαις σ' ἔμαθον οἱ Ἐνετῆ ;

Τοῦ Λέοντος Καλλέργου μήτηρ λέγεσαι.

ΜΑΡΙΑ (αἰδοῦσα αὐτῇ τινὰς ἐπιστολάς.)

Ἄλλ' ἢδ' ἐκέτις εἶμαι. Λέων μου, ἰδὲ

τὴ γράφει ὁ πατήρ σου, τὴ οἱ ἀδελφοί,

οἱ στένοντες εἰς τὰς εἰρητὰς τοῦ Χίνδακος.

Ἴδὲ με τρέμω, Λέων . . τρέμω διὰ σέ ! . .

(Ἐν ᾧ ὁ Λέων διεξέρχεται τὰς ἐπιστολάς ἡ Μαρία πλησιάζει πρὸς τοὺς ἄλλους ἀποτῆρας ἡδὴ ἐσκευμένους πάντας.)

Προσθέσατε καὶ σεῖς τὰς παρακλήσεις σας

καὶ σώσατέ τον μετ' αὐτοῦ σωζόμενοι.

Τοῦ Ἀλεξίου πᾶταν ἐπλημμύρησαν

οἱ δρυφῆροι τὴν ὠραίαν Κρήτην μας,

ἀλλὰ σὺτὸς ἐκάμωθη καὶ τὰς χεῖράς σας

προτεῖν' οἱ Κρητῆς πάλην νὰ ἐνώσητε.

ΨΑΡΟΜΗΛΙΓΓΟΣ.

Τοῦ Μάρου τοῦ Καλλέργου οὕτως ἡμιλεῖ

ἡ σὺχος ; Ἄλλὰ πρὸς πούους ; Ἴδεμας.

ΜΑΡΙΑ.

Ὁ Μάρκος κινδυνεύει κα' ἂν αὔριον
 εἰς τὴν εἰρηκτὴν ἀκόμη μείνῃ, ὄρανόσ
 ὁ Λέων μου θὰ μείνῃ, ἀπροστάτευτος
 ἐγὼ καὶ τόσα τέκνα γυμνητεύοντα
 ἐν ᾧ ἂν τείνῃ χεῖρα φιλιώσεως
 θὰ εὔρη τρόπον ὅπως ἄλλοτε θραυτῶς
 τὴν Ἑνετιανὴν πλῆξῃ κατὰ πρόσωπον.

— Δὲν μὲ λυπεῖσαι, Λέων; Θέλεις νὰ πληχθῇ
 εἰς τὴν Πλατεῖαν τοῦ Δουκὸς ἀνιλεῶς
 τὸ στήθος τὸ θηλάσαν σε; Γιέ μου . . . ἄ! . . .

ΛΕΩΝ (τῷ Φαροῦν Σμουρ κ.λ.π.)

Τὶ νὰ πᾶς εἶπω πλέον, Εὐγλωττότερον
 λαλοῦσιν αὐταὶ αἱ γραμμαί! (τοῖς δίδει τὰς ἐπιτολάς.)

Ἢ σύγκρουσις
 τῶν καθηκόντων θεελλώδης ἀρχεται.
 Οἰκτεῖρατέ με, ἀδελφοί μου φίλτατοι.
 (Ἐν ᾧ οἱ ἄλλοι διεξέρχεται τὰς ἐπιτολάς.)
 Λοιπὸν, καλὴ μου μήτηρ, πάντες δέσμινοι;

ΜΑΡΙΑ.

Δέσμινοι μόνον; ἴσως αὔριον νεκροί
 Πλὴν νὰ τοὺς σώσῃς, Λέων, μόνος δύνασαι.

ΛΕΩΝ.

Μὴ ἐξακολουθήσῃς, μήτηρ, ἐννοῶ.
 Νὰ τὰ πρὶ ἴδῃς ἕμεις ἔπειτ' ἐνωρὶς

πρὶν τὸν Καλλέργην ἀποκτήσης σύζυγον.
 Δὲν εἶχες μάθει ὅτι τ' ὄνομα αὐτὸ
 εἶνε ἀγῶων, μαρτυρίων σύνθημα ;
 Τῶν Καλλεργῶν τίς ἔγεινεν ὑπέργηρος ;

ΜΑΡΙΑ.

Οὕτω λαλῶν μοι, ὑπογράφεις ἀπαθῶς
 τὸν θάνατόν μας. Σκέψαι ἂν δὲν δύνασται
 τὴν Κρήτην ἢ ἀναστήσης σῶσον τοὺς γυνεῖς,
 τοὺς ἀδελφούς σου Λέων, σῶσον ζῶν καὶ σὺ
 Ἐλθὲ, σὲ ἀμνηστεύει ὁ Ἀλέξιος.

ΛΕΩΝ.

Πρώτην φοράν ἢ τοῦ Καλλέργου σύζυγος
 ἀπεσταλμένου ἐλτελεῖ καθήκοντα.

ΜΑΡΙΑ.

Τοῦ καθειργμένου εἶμαι σύζυγος Κρητὶς,
 μήτηρ υἱῶν πασχόντων. Δὲν λυπεῖσαι σὺ
 τὰ στίθῃ ταῦτα ἀπ' ὧν ἤντλησες ζωὴν ;
 Τὰ δάκρυά μου Λέων . . .

ΨΑΡΟΜΗΛΙΓΓΟΣ (βλέπων μακρῶν.)

Λέων ! Ἐνετὸς
 ἐφάνη.

ΛΕΩΝ.

Μῆτερ, βλέπεις ; Σὺ εἰς κίνδυνον
 μᾶς φέρεις μέγαν.

MARIA.

Λέων, ἂν ἐγνώριζες
πίσους ἐχθροὺς καὶ κατασκόπους κρύπτουσι
τὰ μέρη ταῦτα!

ΛΕΩΝ. (στρέφων περίλυπος πρὸς τὸν Ψαρμηλίη.)

Ψαρμηλίηγε, σιγᾶς;

ΨΑΡΜΗΛΙΗΓΟΣ.

Ἀπελπισία, Λέων. Σὺ δὲν ἤκουσας
ἀπὸ τοῦ στόματός μου ἄλλοτε αὐτὴν
τὴν λέξιν, ὥστε . . .

(Τινὲς Κρητικὸς ἀποστάτης συνοδεύουτιν ἐρχόμενον τὸν Γονζάγου.)

ΣΥΡΙΑΙΟΣ.

Πάντα ἐθολώθισαν.

—...—

ΓΟΝΖΑΓΟΣ. (πορουσιζων αὐτοῖς ἐγγραφόν τι.)

Ὁ Δούξ τῆς Κρήτης πέμπει πρὸς ὑμᾶς ἐμέ.
Κηδόμενος τῶν τέκνων τῶν ἀρίστων τῆς
σᾶς στέλλει ἀμνηστείαν καὶ τὴν χεῖρά του
πρῶτος αὐτὸς προτείνει εἰς διαλαγὴν.
Ἀναχωρῶν ἐκ Κρήτης θέλει νὰ δειχθῇ
πρὸς πάντας τοὺς ἐχθροὺς τοῦ ἀνεξίτητου.

ΨΑΡΜΗΛΙΗΓΟΣ.

Ἀναχωρεῖ ἐκ Κρήτης;

ΣΜΥΡΓΙΔΙΟΣ. (καθ' ἑαυτήν.)

Οικανός καλός.

(Ἐν ᾧ ὁ Ψαρομήλιγγος ὁμιλεῖ κατ' ἰδίαν μετὰ τοῦ Σμυργίλ. καὶ Καλοκαλ.
ὁ Γονζάγος πλησιάζει τὸν Λέοντα σκυθρωπὸν παρὰ τῆ μητρὶ του.)

ΓΟΝΖΑΓΟΣ.

Πρὶν δὲ ἀφῆση τὴν ἀγαπητὴν του γῆν
τῆς Κρήτης, θέλει ν' ἀντικρύσῃ φίλιος
τὸν Λέοντα Καλλέργην· ὅθεν μὲ θερμὴν
τὸν προσκαλεῖ καρδίαν εἰς τὸ δεῖπνόν του.

ΛΕΩΝ.

Βδελύσσομαι τὰ δείπνα ταῦτα.

ΜΑΡΙΑ.

Λησμονεῖς;

τί σ' εἶπον, Λέων; Τὸ ἐπὶ υμῶν φόβου
ὁ θὰ δοθῇ σοι ἅ τὴν καταδίκην μας
μὲ τὴν ἰδίαν ὑπογράψῃς χεῖρά σου.

ΓΟΝΖΑΓΟΣ (πλησιέστερον ἐρχόμενος.)

Ἔχεις ἐν θυμῷ, ὃ νὰ σώτῃς δύνασαι
τὸν ἑαυτὸν σου σώζων. . Δὲν τὸ ἀγνοῶ.
Σκίψαι. . Ἐξημενίσθη πλέον ὁ πατήρ
καὶ πᾶν νὰ πράξῃ, εἶνε ἤδη πρόθυμος
ἂν τείν' ὑπὲρ τῆς εὐτυχίας τῆς. . Ἐλθέ!

ΛΕΩΝ (ἐν ᾧ συναβροῖζονται περὶ αὐτὸν πάντες.)

Εἰς τὰς προτάσεις ταύτας ἢ ὁ ἴδιος

θὴ ἐλθω μετὰ ταῦτα, ὡς ἀπάντησις,
ἢ Ἐνετῶν ἐνταῦθα θὰ καλέσωμεν
νὰ τὴν ἀκούσῃ. — Ἄγε ! ἀφ' ἡμῶν μακρὰν.

(Ὁ Γονζάλο; ἀποχωρεῖ· οἱ ἀποστῆται σχηματίζουσι κύκλον περὶ τὸν
Λέοντα).

ΛΕΩΝ. (τῷ Ψαρμηλί.)

Ἐσκέρθεις ; — Πόσιν ἄνδρες ἤδη εἴμεθα ;

ΨΑΡΟΜΗΛΙΓΓΟΣ.

Ὀλίγοι, Λέων.

ΛΕΩΝ.

Εἰς τὰ στήθη τὰ πυκνά
τῶν Ἐνετῶν μὲ τούτους τοὺς ὀπλίτας μας
δυνάμεθα τὸν ὄλεθρον νὰ σπείρωμεν ;

ΨΑΡΟΜΗΛΙΓΓΟΣ.

Αἱ περιστάσεις ὅπως ἤλθον, μᾶς καλοῦν
εἰς σκέψεις ἄλλας. Ἐπιε πολὺ ἡ γῆ
Κρητῶν γενναίων αἵμ' ἀνωρελῶς. Ἴδὸν
ἐν νέον σχεδὸν μου. Τὸν Ἀλέξιον
νὰ προσεταιρισθῶμεν· πρὶν δ' ὁ νέος Δαυῆ
συνάψῃ σχέσεις καὶ ἐδραιωθῆ, ἡμεῖς
κρυφίως νέον νὰ διοργανίσωμεν
εἰς πόλεις καὶ εἰς ὄρη ἐπανάστασιν.

ΛΕΩΝ

Σμυρῖλις, τί λέγεις ;

ΣΜΥΡΙΑΙΟΣ.

Λέων, σύμφωνος !

Τὸ σχέδιόν μας ἄς μεταρρυθμίσωμεν
Σὺ τώρα σῶσον τόσα ὄντα προσφιλῆ
καὶ τὴν ἀποστασίαν διοργάνισον
κ' ἐντὸς τῶν οἰκῶν τῶν ἰδίων τοῦ Δρυκός.
Ἡμεῖς πλανηται, ἀλλὰ ὀργανίζοντες
ἐκ τῶν ὀρέων πάντα· σὺ ἐκ Χάνδακος
κατασκοπῶν καὶ ἔτριμος τὸ σύνθημα
νὰ δώσης. Οὕτω μόνον θὰ ἐπιτευχθῆ
ὁ ἱερός σκοπός μας.

ΨΑΡΟΜΗΔΙΓΓΟΣ.

Μέχρι τελευταίας

ἄς μᾶς συνδέῃ ὄρκος !

ΛΕΩΝ.

Σᾶς ζηλοτυπῶ.

ἐπὶ ὀρέων ἐπροτίμων καὶ ἐγὼ
νὰ ἤμην· ἀλλ' ἀνάγκη χάριν, μητέρ, σοῦ
τοιούτων ἀδελφῶν νὰ ἀποχωρισθῶ.

ΨΑΡΟΜΗΔΙΓΓΟΣ.

Ἐπὶ ὀλίγον χρόνον

ΔΕΩΝ.

Γένοιτο, Θεέ !

ΣΜΥΡΙΑΙΟΣ.

Τὶ μένομεν ἐνταῦθα ; — Ψαρρομήλιγγε,
συστρατιῶται ! . .

ΛΕΩΝ.

Θὰ μ' ἐγκαταλείψετε ;
ὦ δίλημμα, ὦ ἀγωνία τῆς ψυχῆς.
(περιπτύσσονται ἀλλήλους ἀποχωριζόμενοι.)
Σμυρίλιέ μου χαιρε ! Ψαρρομήλιγγε,
τοῦ Λέοντος ὁ νοῦς θὰ ἦνε μὲ ὑμᾶς.

ΨΑΡΡΟΜΗΛΙΓΓΟΣ.

Ἐνέργεια καὶ μυστικότητα. — Ὁ θεὸς
εἰς τοὺς ἀδικουμένους φθάνει ἔρηθρῶ.
(Ἀπέρχονται πάντες ἐκτὸς τοῦ Λέοντος καὶ τῆς Μαρίας.)

ΛΕΩΝ.

Ἀπῆλθον καὶ ὁ Λέων παραδίδεται
οὐχὶ δεσμώτης πλέον καὶ κατάδικος,
ἀλλὰ — αἰδῶς μεγίστη — φίλος τοῦ Δουκῆς
συνδαιτυμῶν, συμπότης φρογῶν μιστῶν

ΜΑΡΙΑ

Υἱέ μου . . .

ΛΕΩΝ (ὄχι ὦν.)

Δούλου πάλιν μήτηρ ἔγινες.

ΜΑΡΙΑ.

Ἐρμει, Λέων· εἶσαι πάλιν ὁ υἱὸς
τοῦ Μάρκου τοῦ Καλλέργου, εἶσαι πάλιν Κρῆς.

ΛΕΩΝ.

Ἄφες . . Σμυρίλιε . . σταθῆτε· ἔφθασα,
μετανῶ καὶ πάλιν.

ΜΑΡΙΑ.

Λέων, πρὸς θεοῦ
αὐτοὶ ἀπῆλθον . .

ΛΕΩΝ.

Ὅπου εὔρεν ἡ ἀγνὴ
ἐλευθερία ἄσυλον, ἀλλὰ ἐγὼ
ποῦ βαίνω;

ΜΑΡΙΑ.

Τρέμεις, Λέων;

ΛΕΩΝ (συγκεχυμένως)

Τίποτε,
προχώρει, μήτηρ . . .

ΜΑΡΙΑ.

Ἠλὴν μὲ ποίαν δύναμιν;

ΛΕΩΝ.

Ἐγὼ νὰ σ' ἐνισχύσω ὁ ἀποκαμῶν
μὲ τὴν ἰδέαν μόνον ὅτι τοῦ λοιποῦ
θὰ φέρω τὴν δουλείαν, βάρος τῆς ψυχῆς;

ΜΑΡΙΑ.

Πικροὶ οἱ λόγοι . . .

ΛΕΩΝ.

Ἦν ἂν ἦνε ἀλιθὲς
ὅτι τὰ πάντα θεμιτὰ ἂν πρὸς σκοπὸν
συντείλουν μέγαν καὶ θεάρεστον, εὐθὺς
ἂν μεταμρφωθῶ εἰς δούλον πρίσκαιρον.

(Ἐν ᾧ κινῶνται ὅπως ἀναχωρήτωσι καὶ ἐπιφανῆται μακρόθεν, ὁ Γονζά-
γος, κλεῖει ἡ ἀγλαία.)

ΜΕΡΟΣ ΠΕΜΠΤΟΝ.

ΕΚΚΗΝΗ Α΄

(Διΰδρομος ἐν τῷ δουκιᾷ μαγάρῳ. Ὁ Δοῦξ καὶ ὁ Γουλλιέλμος εἰτέρχονται.)

ΔΟΥΞ ΓΟΥΛΛΙΕΛΜΟΣ.

ΔΟΥΞ.

ὦ! συνελήφθη τέλος καὶ ἀνέπνευσα.
Ἡμῆλύνθησαν τοῦ Λέοντος οἱ ὄνυχες
καὶ θὰ παραδοθῆ εἰς δεσμοφύλακα
πιστὸν τῆς Ἐνετίας ὅστις πώποτε
δεσμώτην ἕνα εἶδε δραπετεύσαντα.
Οὗτος καλεῖται θάνατος. — Ἀλλὰ εἰπέ,
τὸν τρόπον τοῦ ὀλέθρου ἐνθουσιωδῶς
βεβαίως ἀπεδέχθη ὁ Ἀλέξις,

ἢ ὄχι, Γουλλιέλμει;

ΓΟΥΛΛΙΕΛΜΟΣ.

Τοῦτο ἤλπιζον

κ' ἐγὼ ἀπροσδοκῆτως ὄμως, παρευθύς
μόλις τῷ εἶπον ὅτι θὰ τῷ δώσωμεν
τὸν τοῦ θαλάτου οἶνον εἰς τὸ δεῖπνόν μας
συνωφρυσώηη καὶ οὐδὲν ἀπήντησε.

ΔΟΥΞ.

Τὶ διὰ τούτου νὰ σημάνῃ ἤθελε;
Παροδικὸν θὰ εἶνε νέφος.

ΓΟΥΛΛΙΕΛΜΟΣ.

Πιθνὸν

ἀλλὰ τὸ βλέμμα ἤτο λίαν σκυθρωπὸν.

ΔΟΥΞ.

Μία φιάλη οἴνου πλήρης τῷ ἀρκεῖ
διὰ νὰ τῷ διαρῆσῃ τὴν φαιδρότητα.
Ἔτοιμαθῶμεν ἤρχισαν νὰ ἔρχωνται
οἱ κεκλημένοι. — Εἶδες σὺ τὸν Λέοντα;

ΓΟΥΛΛΙΕΛΜΟΣ.

Τὸν εἶδον εἰσελθόντα εἰς ἐνύπνιον
νομίζει ὅτι εἶνε πλὴν θὰ βυθισθῇ
τὴν νύκτ' αὐτὴν εἰς ὄναρ ἀτελεύτητον.
Ὁ οἶνος ἠτοιμάσθη ὁ δραστήριος

δι' οὗ κινῶ ἢ Ἐνετία τοὺς ἐχθρούς.
τὸν λάκκον ἤδη σκάπτουν.

ΔΟΥΞ.

Ἔτοιμα λοιπὸν;

Πρὸ τοῦ μεσονυκτίου νὰ ἀποσυρθῇ
ἢ Φλωρεντία κ' αἱ θρόνοι αὐτῆς.
Τὶ μετὰ ταῦτα θὰ συμβῆ εἰζεύρομεν
κ' ἢ Κρήτη θὰ ἀκούσῃ πᾶσα. — Τὶ κακόν;
Τοιαῦτα δαίτια δίδουσιν οἱ Ἐνετοὶ
πρὸς τοὺς στενοὺς τῶν φίλους. Γουλλιέλμω μου,
σὺ ὑποδέχου τοὺς συνδαιτομόνας μας
ἕως νὰ εἶπω πρὸς τὴν Φλωρεντίαν μου
νὰ ἐπισπεύσῃ τὴν ἐτοιμασίαν της
διὰ τὸ δαίπνον.

ΓΟΥΔΑΙΦΑΜΟΣ.

Σὺς προσμένωμεν ἐκεῖ. (ἀπέρχεται.)

(Διὰ τοῦ ἀντιθέτου παρακλητοῦ ἐμφαίνει ἢ Φλωρεντία μετὰ τῆς
Φραγκίσκης ὁ Δοὺς πλησιάζει πρὸς αὐτὴν εὐθυσ.)

ΔΟΥΞ.

Ἐλθέ, ὦ Φλωρεντία! περιπτύσσομαι
καὶ πάλιν σὲ καὶ πάλιν σὲ ἀσπάζομαι
καὶ σ' ὀνομάζω κόρη πολυφίλητον.
Εἰς λίθην παραδίδω ὅτι ἔπραξας
πρὶν ἀπολέσω τὴν στοργὴν καὶ καταβῶ

εἰς τὰ φορικτὰ ἐρέβη τοῦ μνημείου μου
 θέλω νὰ ἔλω τέκνον ὅπως τὰ ψυχρὰ
 θερμάνῃ χεῖλη δι' ἐνός του ἀσπασμοῦ.
 Ἄλλὰ σὺ τρέμεις . . Φλωρεντία, δειλιᾷς
 νὰ μ' ἀτενίσῃς ; — Παῦσαι! τὸ παράπτωμα
 σοὶ συγχωρῶ καὶ εἶσαι πάλιν κόρη μου
 καὶ ὄνειρόν μου, μόνη μου χαρά.

(Ἡ Φλωρεντία ἀπέπλῃσται τὴν χεῖρά του, ἐν ᾧ οὕτως περιπτύσσεται αὐτήν.)

ὦ πόσον, πόσον, Φλωρεντία, μὲ λυπεῖς.
 Μετὰ στιγμᾶς ὀλίγας θὰ προσέλθωσι
 προσκεκλημένοι τόσοι εἰς τὸ δεῖπνόν μας.
 Ἄν οὕτως ἔχῃς, θέλεις δειξῆς πρὸς αὐτοῦς
 ψυχρότητα; θὰ δώσῃς, Φλωρεντία μου,
 λαβὴν εἰς ὑπονοίας καὶ ἐπιθυμῶ
 οὐδὲ κατὰ μικρὸν νὰ ὑποπτεύσωσι
 τὰ γεγονότα. Διὰ τοῦτο μεθ' ἡμῶν
 ἀμνηστευθέντα προσκαλῶ τὸν Λέοντα.

ΦΛΩΡΕΝΤΙΑ (μετὰ στενοχωρίας.)

ὦ πάτερ . . .

ΔΟΥΞ.

Φιλιῦται, κόρη, σήμερον
 ὁ Λέων μὲ τὴν Ἑνετίαν καὶ ὁ Δουξ
 τῆς Κρήτης πρῶτος θὰ προπῆ ὑπὲρ αὐτοῦ.

ΦΛΩΡΕΝΤΙΑ.

Ἐπάγωμεν, Φραγκίσκη! Πάτερ, σύγγνωθι,

ἐγὼ θ' ἀποχωρήσω.

ΔΟΥΞ.

Φλωρεντία μου,
νά ἔλθης λέγω . . . τὸ προστάσσω μάλιστα.
Ὁ τι ὁ Δοῦξ νομίζει σύμφορον, οὐδεὶς,
πολὺ δὲ μᾶλλον σὺ θὰ δυνηθῆς ποτὲ
νά ματαιώσῃς. Μὲ τὰς προσποιήσεις σου
ποίας θὰ δώσῃς ὑπονοίας ; Τίς λοιπόν,
τὰς εὐγενεῖς δεσποίνας θὰ ὑποδεχθῇ ;
Σπεῦσε ! ἡ ὥρα, Φλωρεντία, ἔφθασεν
Ἰδοὺ οἱ δαιτυμόνες ἀναβαίνουνσιν.

(Ὁ Δοῦξ ἀπέρχεται. Ἡ Φλωρεντία καθίσταται ἐξαλλος ἐκ χαρᾶς.)

ΦΛΩΡΕΝΤΙΑ.

Ὁ Λέων μου θὰ ἔλθῃ ; θὰ φανῇ λοιπὸν
ἡ προσπλῆξ μορφή του εἰς τὰ μέγαρα,
ἃ χθὲς ἀκόμη φυλακὰς ἐνόμιζε ;
Θὰ ἔλθῃ ; Θ' ἀπνεύσῃ πάλιν τὸν αὐτὸν
ἀέρα μετ' ἐκείνου ; εἰς τὸ ὄμμα του
καὶ πάλιν ἡ μορφή μου θὰ κατοπτρισθῇ ;
Ὁ Λέων . . . πόσοι εἰς τὸ ὄνομα αὐτὸ
συνεκεντροῦντο πόθοι καὶ ἐλπίδες μου.
μοὶ ἦτο ἀρμονία μόν' ἡ προτροπὴ
τῆς ὀλιγοσυλλάβου ταύτης λέξεως.

Πῶς θὰ τὸν ἀντικρύσω ; Πῶς ὁ ἀσπληρὸς
 πατὴρ μου τὴν συγγνώμην παρεχώρησε ;
 Λυιπὸν ἀρῆκε τὴν βρομφαίαν ὁ γλυκὺς
 ὁ ἐκλεκτὸς μου Ἄρης ; ἐγκατέλιπε
 τὸν βίον τῶν ὀρέων τὸν ἐλεύθερον
 καὶ τὸν ἀέρα θ' ἀναπνεύσῃ τὸν βαλὺν
 τῶν αἰθυστῶν μας Ἰνετῶν ὑπήκοος,
 ἄνευ τοῦ ξίφους, τῆς ἐλευθερίας του,
 ὁ ἀετὸς μου ἄνευ τῶν πτερυγῶν του,
 ἄνευ τῆς λύρας ὁ ὑψινοὺς αἰοδὸς
 ὁ μὲ ἀποθειώσας εἰς τὰ στήθη του.
 Ἄς ἔλθῃ πλέον ! εἰς τὴν Φλωρεντίαν του
 ἄς εὔρῃ, φίλην, ἐρωμένην, δούλην του,
 ὅ τι ἐπίθει, ὅ τι ὀνειροπολεῖ
 τὸν ἔρωτα, τὴν ἐλευθέριον Κρήτην του,
 τὰ πάντα, . . μ' εἶνε πιστὸς ὅ τι ἂν παθῇ .
 (βλέπει ἀνησυχῶς διὰ τῆς θύρας.)
 Θεέ μου, θὰ τὸν ἴδω . . Ἐὐτυχία μου.
 (Διερχόμενον τὸν Γονζάγου καλεῖ πλησίον.)
 Γονζάγε !

ΓΟΝΖΑΓΟΣ.

Πῶς ; ἀκόμη δὲν εἰσῆλθετε ;
 Πλὴν περιμέν' ὑμᾶς ὁ ὑψηλότητης
 ἔκ εἰσέλθῃ . . . Δεσποσύνη . . .

ΦΛΩΡΕΝΤΙΑ (τῆ Φραγκίσκη.)

"Ιδε με,

δὲν εἴμ' ὠρᾶ ; Φραγκίσκη, δὲν ἀκούεται
ἡ πᾶλλουσα καρδιά ; . . Τρέμω . . δειλιῶ .

(Ἀκούεται ἔνδον ἤχος μουσικῆς. Ἡ Φλωρεντία συγκινεῖται βαθύως.)

"ὦ ! Πόσά δι' ἐμὲ μεγάλη ἑορτή ; . .

Φραγκίσκη . . σπεύσε . . φθάνω ! παρεφρόνησα

(Ἄτιρ, ναι, ἐν τόχει* μένει ὁ Γονζά, σὺ μόνος.)

ΓΟΝΖΑΓΟΣ (μόνος.)

Πῶ θ' ἀπολήξουν ταῦτα ; Πόσ' ἡ δυστυχῆς
ἐρώσα διαπύρος. Τίς δὲν ἐνόει ;

"Ἄν διὰ δειπνῶν νὰ τὸ κρόψῃ προσπαθῇ
ὁ Δούξ, ἀλλ' ἔχουν ὀφθαλμοὺς οἱ ἄνθρωποι
καὶ ἔνα διαγνώσουν κόρης ἔρωτα
διὰ τῶν ὀφθαλμῶν τῆς δὲν βραδύνουσιν.

Ἄπάντων τῶν παθῶν τὸ σκοτεινότερον
διὰ φλογῶν μυριῶν φωτε νόστρον
εἰς τοῦ ἐρώντος φαίνονται τὸ πρόσωπον.

Πῶ θ' ἀπολήξουν ταῦτα ; Ἄψ' εὖ ἔθεσάν

οἱ ἄνθρωποι θεσμοὺς καὶ εἰς τὸν ἔρωτα

ὦ ! σὲ λυπεῦμαι Φλωρεντία. Στέφανος

δὲν θὰ κοσμήσῃ τὸ λαμπρὸν σου μέτωπον

εἰμὴ ὁ τελευταῖος. Ἔστω ἔλεως

πρὸς σὲ ὁ πλάστης, κέρκ, ὁ ὀπλίσας σε

δι' ὀπλου προκαλοῦντος βέλη καὶ πλάγας.

Θὰ μαρτυρήσῃς ὅπως οἱ ἔγκλειστοί τες

εὐαίσθητον καρδίαν καὶ ψυχὴν ἀγνήν.

Ἦ γὰρ δὲν εἶναι τῶν ἀγγέλων οἴκητα.

(Διερχομένη ἡ Φραγκίσκη ἵσταται μόλις ἰδούσα τὸν Γονζάγον.)

ΦΡΑΓΚΙΣΚΗ.

Γονζάγε, δὲν μοὶ ἐξηγεῖς, τί γίνεται;

ΓΟΝΖΑΓΟΣ.

Ἄλλ' ἡ ὑψηλοτάτη; . .

ΦΡΑΓΚΙΣΚΗ.

εἰς τὴν αἴθουσαν

εἰσέρχεται τοῦ δεῖπνου. Ἄλλ' εἰπὲ πρὸς τί

ἔτοιμασίαι τόσαι; Ὁ Ἀλέξιος

ἔχει βαρὺ τὸ ὄμμα· χρυσοστόλιστος

ὁ Λέων καὶ ἡ Φλωρεντία τὴν στολὴν

ἐκείνην ἐνεδύθη τὴν βαρύτερην.

ΓΟΝΖΑΓΟΣ.

Ἄς ἴδωμεν! συμβαίνειν τίςτις ἔκτακτα

εἰς τοῦτόν μας τὸν κόσμον, ὥστε σύνθεσ;

τὸ ἔκτακτον θὰ καταντήσῃ νὰ γενῇ.

ΦΡΑΓΚΙΣΚΗ.

Ἄς κάμω τὸν σταυρὸν μου; φίλοι ἔγειναν

εἰς μίαν πάλιν ὄραν!

(Ἀκούεται ἴσως μουσική.)

ὦ! ἐλάθησαν

ΓΟΝΖΑΓΟΣ.

Τὶ σκέπτεσθαι τοιαῦτα; Ὅλα γίνονται
 εἰς τὸν μεγάλον κόσμον ὅπως λέγουσιν
 Ὡστε . . . ὁ οἶνος ζήτω! ζήτω ὁ χυρὸς.

(Ἀπέρχονται ἐν ᾧ παιανίζει μακρόθεν ἡ μουσική.)

ἙΚΚΗΝΗ Β'

οὐδ' οὐδ'

(Σκοπόιον. Τὴν προεβόουσαν θέσιν κατέχει ὁ Δουξ, μετ' αὐτοῦ δεξιόθεν
 ὁ Ἀλέξιος, ἡ Φλωρεντία, ὁ Λίων, ἡ Μαρία, καὶ τινες Κρηταὶ ἐκ τῶν
 Ἐνετοσφρόνων. Ἀριστερόθεν τοῦ Δουκὸς ὁ Γουλιέλμος, Ἐνεταίτινος,
 ἱσπότης κλπ. Ὁ Ἀλέξιος ἀπὸ ἀρχῆς τοῦ δείπνου φαίνεται κλι-
 θρωπότατος.)

ΔΟΥΞ

Ἴδῃτε! Λέν σᾶς φαίνεται περίεργον;
 ὁ οἶνος τῆς Κισσάμου βλάπτει φαίνεται
 τὸν φίλτατόν μας ἄρχοντα Ἀλέξιον,
 διότι μόλις ἔφευξ τὸ στόμα του
 ἐπὶ τοῦ ποτηρίου ἐσκυθρώπατε,
 καὶ — μὰ τὸν πόδα τοῦτον τῆς τρυγῆς μου —
 ἐάν δὲν ἦτο γέρωι θὰ εἰόμιζον
 ὅτι εἰς οἴστρους φέρεται πικητικὸς
 καὶ ὅτ' ἡ κεφαλή του εἶνε ἔγκλιος
 ὡραίου παρσινίου ἄσπρατος.

ΛΑΒΕΙΟΣ.

Ἄλλὰ

δὲν ἔπιον ἀκόμη. Ἐγὼ παρ' ἐμοὶ
 τισούτους ἄλλους οἵτινες δὲν φαίνονται
 νὰ ἔχουν ὅσον πλείονα φαιδρότητος.
 Ἰδοὺ ὁ Γουλλιέλμος μένει σιωπῶν.
 Ἄς παιανίσῃ ἡ μουσική, ἢ κάλλιον
 τὰ ᾄσματα νὰ ἔλθουν εἰς τὸ τέλος—Σὺ,
 πολλὰ γνωρίζεις, Γουλλιέλμε. Λέγε μας,
 πῶς σοὶ ἐφάνῃ ἡ Κρήτη. Εἶσαι νέκλυς
 ἐνταῦθα καὶ νὰ εἶπῃς ἔχεις συνεπῶς
 ποικίλας ἐντυπώσεις.

ΓΟΥΛΛΙΕΛΜΟΣ.

Ἀλιθῶς καλὴ
 ἡ Κρήτη εἶνε. Ἀμπελοὶ ἀπέρανται,
 ἀλλὰ δαρνῶνες σπάνιοι τυροὶ πολὺς
 καὶ γάλα καὶ ἀγάλα ζώων εὐτραφῶν.

ΛΕΩΝ.

Μόνον αὐτὰ, ὦ εὐπατρίδα, ἴδατε ;
 Περίεργον! ἡ Κρήτη ἴσως ἤλλαξε.
 Ἐουλάχιστον ὡς λέγουσι ἦτο γρόμμος
 ἡ Κρήτ' εἰς πάντα . . . ἴσως νέφη ἔπεσαν
 οὐχὶ ἀκρίδων, ἀλλ' ἐντόμων ἀφανῶν
 εἰς τὴν πατρίδα τοῦ Διὸς τῆς Κρήτης.

ΔΟΥΞ (καγχάζοντι)

Να),

φαντάσθετε ὅτι εἴμεθα ἀπόγονοι
τοῦ Κρητικοῦ Διὸς καὶ ὁ Κρηνήλιος,
ὁ Δούξ τῆς Κρήτης, ὅτι ἔχει τὴν τιμὴν
να ἴνῃ εἰς τῶν διαδόχων τοῦ Διὸς,
τοῦ μακρῆρου τούτου συμπολίτου μας.

(Ἴν' ἢ ἀνακαγχάζουσι πάντες, ὁ Λέων βλέπει μετὰ πικρίας τὸν Ἀλιέξιον,
βορβορυμῶντα εἰς ἄκρον.)

ΦΟΥΛΑΙΕΑΜΟΣ.

Εἰπῆτέ μοι τῶ ὄντι, φίλοι, ἐπειδὴ
περὶ Θεῶν ὁ λόγος εἶπε, διατί
ὁ Παῦλος τισὴν κατὰ τῶν Κρητῶν γορῆν
ἐξήμεσε; ἐγὼ — καὶ ἄς μὲ συγκωροῖ
ὁ ἅγιος ἔ εἶνος — δὲν εὐρίσκω διατί
ἀργούς τοὺς Κρητας εἶπε. Τὰς γαστέρας τῶν
δὲν βλέπω ἐν ἀργίᾳ, (βλέπει τιὰς παρακαθημένους Κρητας.)
ἢ λαυθάνομαι;

ΛΕΩΝ.

Δὲν ἀπαντᾷς ὦ Θεῖς; Ἀποτεινοῦσι
πρὸς σὲ τὸν λόγον οἱ ἱππῶται Ἑνετοί.
Ἀλλὰ σὺ μένεις ἀληθῶς ἀργός
τοῦ Παύλου τὴν ἰδέαν ἐπιθεσικῶν.

ΔΟΥΞ.

Αὐτὰ ἀρετὴ! Βλέπω; δὲν εὐχαριστοῦν

τούς δαιτυμένους πάντας. Εἰς τὰ γεύματα
ἐν μισοὶ πρέπει νὰ ὑπάρχη πάντοτε,
ἢ εὐθυμία* διὰ τοῦτο ἄλλοτε
οἱ Ἕλληνες ἐπέκρινον εἰς τὰ δειπνὰ των
ἀστείους παρασίτους.

ΛΕΩΝ (αἰρνῶν οἶον τῷ Ἀλεξίῳ.)

Γεννῶν τ. τε

Καλὴ γὰρ!

ΔΟΥΞ.

Τὶ νὰ εἶπω : Οἱ σιωπηλοὶ
συνδαιτυμένους πάντοτ' ἐθυμίζουσι
τὰ γεύματα τῶν Αἰγυπτίων, οἵτινες
εἶχον μουρμύρας καὶ νεκροὺς πλησίον των.

ΑΦΩΝ.

Δὲν πίνας θεῖς : Ἄς μὴ θροιάσωμεν
πρὸς τοὺς νεκροὺς τῶν Αἰγυπτίων.

ΔΟΥΞ (ὀφθαλμὸν τὸ ποτήριον.)

Πίστε !

Τῷ θερ' ἰοντι.)

Ἐκ τῆς χρυσῆς σφίγγης τοῦ Ἰνδατικῆ
ἐκείνου οἴνου ὃν μᾶς ἐπεμψάν προχθές,
τὸ κύπελλον τοῦ Λέοντος πληρώσατε.

Ἐκ μέρους, Δίῳν, ἡδὴ τῆς Ἰνδατικῆς
δημοκρατίας ὑπὲρ τοῦ προπίνουμεν.

(Ἡ δὲ θεράπων φέρει τινὰς φιάλας, ὧν μίαν χρυσῆν εἶδει τῷ Δουλί, ὅτις πληροῖ τὸ ποτήριον τοῦ Λέοντος καὶ προσποιεῖται ὅτι πληροῖ καὶ ἑταρόν τι παρακείμενον.)

Πῶς σὺ,

Ἄλεξι, δὲν πίνεις; Ζάλη οἴνου τὸν κρατεῖ.

Προπίωμεν! Τὰς σχέσεις χαιρετήσωμεν,

ἀ; ἡ πατὴρ συνάπτει μὲ τὸν Λέοντα.

— Λέων Καλλέργη, εἰς ὑγίαν σου!

ΛΕΩΝ.

(Πρὸς τὸν Ἄλεξ. ὡν καθήμενος.)

Καὶ σὺ,

ὦ θεῖε; (Θέτει τὸ ποτήριον ἐπὶ τῶν χειλέων.)

ΑΛΕΞΟΣ (ἀνατινασσόμενος τῆς ἑδρας του.)

Λέων, πίνει, δολιχότριον!

ΔΟΥΣ. (ἐκπληγθεὶς.)

Ἄλεξι!

ΓΟΥΔΑΙΚΑΜΟΣ. (ἐπ' ἑστη.)

Ἄπότη!

ΦΛΩΡΕΝΤΙΑ.

ὦ ἄνθρωποι!

ΛΕΩΝ.

Οὐδὲν κινῶν εἰς δεῖπνον εἶμαι ἔνετόν.

(Πάντες καταπαληγμέοι· ἡ Μικρία πίπτει ὡς κερασνόπλητος παρὰ τὸν Λέοντα.)

ΦΛΩΡΕΝΤΙΑ.

(Δορυβάνουτα ἐν τῷ ποτήριον τοῦ Λέοντος.)

Ἐπόλιπτον ὑπάρχει; . . . Εἶνε δι' ἐμέ.

(Διὰ ταχείας κινήσεως πίπει τὸ ὑποληφθὲν, ἐν ᾧ πάντες ἀνατινάσσονται ἐκ τῶν ἐδρῶν των.)

ΔΟΥΞ. (σπεύδει παρὰ τῆς Φλωρεντίας.)

Μὲ, Φλωρεντία . . .

ΦΛΩΡΕΝΤΙΑ.

Ἐρθασες ἀρχά!

ΔΟΥΞ. (πλήττων τὸ μέτωπον.)

Θεέ!

(τῷ Ἀλεξίῳ) Ἴδού τὰ τρόπαιά σου, γενναϊότατε.

ΑΛΕΞΙΟΣ.

Ἴδού αἱ ἀμοιβαί σου, γαληνότατε!

(Πάντες ἐγείρονται ἐκ τῆς τραπέζης· ἐν τῇ ταραχῇ ταύτῃ ἡ μὲν Φλωρεντία μεταφέρεται ἐπὶ μεγάλης ἔδρας δεξιῶθεν τῆς τραπέζης, ὁ δὲ Λέων ἐπὶ τῆς ἀριστερῆς. Οἱ Ἐνετοὶ καὶ αἱ Ἐνεταὶ συναθροίζονται περὶ τὴν Φλωρεντίαν, στηριζομένην καὶ ἐπὶ τῆς Φραγκίσκης, οἱ δὲ ἐνετόφρονες Κρηῖτες περὶ τὸν Λέοντα.)

ΔΟΥΞ. (γονυκλινῆς παρὰ τὴν Φλωρεντίαν.)

Συγγνώμην!

ΜΑΡΙΑ (ἐρχομένη παρὰ τοῦ Λέοντος.)

Λέων, τέκνον μου ἀγαπητόν!

ΦΛΩΡΕΝΤΙΑ (ἀπαθεύτα τὸν Δούκα.)

Μικράν μου, γέρον!

MARIA (καταπίπτουσα παρ' αὐτῆς.)

Θεομήτορι,

καταγραμμένοι αἰώνως.

ΔΟΥΣ.

Τέκνον μου ! . .

ΦΛΩΡΕΝΤΙΑ.

Μὴ μ' ὀνομάζεις πλέον θυγατέρα σου.
ἐκπνέω Κρήσσα, Ἑλληνίς θὰ ἀναβῶ
Ἐπάνω μὲ τὸν Λέοντα.

ΛΕΩΝ (τῇ Φλωρεντίᾳ.)

Ἄγνη ψυχῇ,

συγχώρησέ τον, διδάξέ τον . . .

ΦΛΩΡΕΝΤΙΑ.

Ἄστοργε,

τὸν τίτλον ἤδη τοῦ πατρὸς ἀντήλλαξες
μὲ τοῦ φονέως . . Λέων, θνήσκω μετὰ σοῦ . .
καὶ σᾶς, εὐγνωμονοῦμεν, δειλαίσι φρονεῖς.
Διὰ θανάτου ἤδη μᾶς ἠνώσατε
διὰ παντός.

ΓΟΥΛΔΙΕΛΜΟΣ,

Αὐτὸν ἠγάπα ; . .

ΦΛΩΡΕΝΤΙΑ. (ἀγωνιῶσα.)

ἰ {

Λέων μου (ἐκπνέει.)

ΛΕΩΝ.

ὦ Φλωρεντία φθάνω . . .
(Ἄνεγείρεται κάτωχρος.) Κατεθράυσατε
μίαν ἐν Κρήτη χεῖρα, ἕνα Ἑλληνα,
ἀλλ' ἀντ' αὐτοῦ εἰς ταύτην ἀπεδόσατε
ἕνα ἀκόμη μάρτυρα . . .

ΑΛΕΞΙΟΣ.

Συγχώρησον,
υἱέ μου . . . (Ὁ Λέων ποιεῖ σημεῖον ἀποτροφῆς.)

ΔΟΥΞ.

Ὁ Καλλέργει παρεφρόνησεν.
Ἐπάρατε Καλλέργει, μὴ ἐφρόνευσας
τὸ μόνον τέκνον! Ἢ ἀρά μου κατὰ σὺ!

ΜΑΡΙΑ (πρὸς τὸν Ἀλέξιον.)

Ἀπάνθρωπε πριλότα, μὲ ἐστ' ἔρησα,
τοῦ προσφιλοῦς μου Λέοντος, τῆς μόντης μου
ἐλπίδος! Ἄς σὲ τιμωρήσῃ ὁ Θεός!

ΑΛΕΞΙΟΣ.

Καὶ σὺ μὲ καταχῆσαι, Λέων;

ΛΕΩΝ.

Συγχωρῶ
τὸν δήμιόν μου· οὕτω μὲ ἐδίδαξεν
ὁ σταυρωθεὶς ἐπὶ τοῦ Γολγοθαῖ Χριστός,

πλὴν τὸν προδότην, τὸν κατάπτυστον ἐχθρὸν
τῆς Κρήτης, τῆς Ἑλλάδος πτώω ἐκψιγῶν.
(Ἐπαγαπίπτει ἐπὶ τῆς ἕδρας ἀγωνιῶν.)

ΛΛΕΞΙΟΣ,

(ἐν ᾧ ὅλοι ποιοῦσι σημεῖα ἀποστροφῆς κατ' αὐτοῦ.)

Καὶ σεῖς ἀκόμη, Φράγκοι; Πάντες κατ' ἐμοῦ;

Ἄς δώσω πέρας εἰς τὴν ἑσπέρην ἐγὼ.

(Ἦδη τυρρέουσι πολλοὶ Κρήτες, δορυφόροι Ἑνεταί, θεράποντες, κλπ.)

(πρὸς τοὺς Κρήτας δορυφόρους.)

Συμπαιγιάται, τὴν σημαίαν φέρετε

τῆς Κρήτης, ἣν ἐκράτει χθὲς ὁ Λέων μου!

ΔΟΥΞ.

Ἐξεμωράθη πλέον.

ΓΟΥΛΑΙΕΛΜΟΣ.

Παρεφ' ἔστηεν!

ΛΛΕΞΙΟΣ,

Ἄνελαιῦν τὰς τρένας, Φράγκε, σήμερον.

Ἦγείρομαι ἐκ τοῦ λιθάργου καὶ οἰκτροῦν

τὴν θέσιν τοῦ Καλλέργου βλέπω. Ἄπορῶ

πῶς ὁ Καλλέργης, τοῦ Φωκᾶ ὁ ἔκγονος

ἔγεινε Φράγκων πειρατῶν ὁμότιμος.

(ρίπτων τὴν σπάθην χαμαί.)

Τὴν σπάθην ἀποβάλλω τὴν Ἑνετικὴν.

Ἄγχει εἰς δακτύλους

ΓΟΥΛΛΙΕΛΜΟΣ.

'Απρονόητε !

ΔΟΥΞ.

Τὴν κεφαλὴν τοῦ θραύει μόνος.

(Εἰς τῶν δορυφόρων φέρει τὴν σημαίαν τῶν ἀποστατῶν ἀνευ τοῦ ἱπποῦ
ὡς ἔφερον αὐτὴν ὁ Ἀλέξιος ἐν τῷ Α΄. μέρει.)

ΑΛΕΞΙΟΣ.

Φέρετε

νὰ ἀσπασθῶ τῆς Κρήτης τὴν αἰμόφυρτον
σημαίαν. Γέρων ἤδη καὶ ἐπάρατος
συγγνώμην Κρήτη, ὡς ἐπαίτης ἐρίζω.

(Ὁ Λέων ἀγωνίων ζητεῖ νὰ περιπτ χθῆ τοὺς περὶ αὐτὸν Κρήτης καὶ τὴν
μητέρα του.)

'Εκπνέει, Κρήτες ! Εἰς τῆς τελευταίας τοῦ
προσέξατε θελήσεις !

ΛΕΩΝ.

Πάτερ . . ἀδελφοί !

'Α ! σὺ μόνη, μόνη ; . . .

ΜΑΡΙΑ. (ἐπαναπίπτουσα λειπόθυμος.)

Λέων.

ΛΕΩΝ. (πρὸς τοὺς περὶ αὐτόν.)

Κλαύσατε.

'Εν' ἀδελφόν σας . . Μίαν πάντες ἔχομεν
μητέρα . τὴν Ἑλλάδα ! .. Ἀγκαπᾶτέ την. (ἐκπνέει.)

ΛΛΕΞΙΟΣ (καλύπτων τὸν Λέοντα διὰ τῆς σημαίας.)

Λέων Καλλέργη, ἐπὶ σοῦ ἡ ἱερά
σημαία τῆς πατρίδος! Ἕλληνας γνήσιος
ὑπῆρξες ὅσον ἀσυνείδητος ἐγώ.

Πάντες σὲ κλαίουσι, Λέων καὶ ἡ μνήμη σου
θὰ ζῆσιν μετὰ τῶν Ἑλλήνων πάντοτε

Συγγνώμην Κρήτη . . Λέων . . ἡμᾶςτον ! . Θεέ . .

(καταπίπτει παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Λέοντος, ὡς κεραιὸν ὀπληκτοῦ.)

(Πίπτει ἡ αἰλαία.)

ΤΕΛΟΣ

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ.

Τῶν Φιλομούσων Κ. Κ. Συνδρομητῶν.

Π. Δ. Παππαδάκης
 Κ. Α. Μιχαλόπουλος.
 Θ. Γ. Ἀλεξόπουλος
 Α. Γ. Καλθοκορέσης
 Ε. Γ. Παῖκος
 Δ. Γ. Ῥωμάνος
 Δ. Ξαθῆς
 Δ. Ε. Καλλάρης
 Χ. Α. Ψαρόπουλος
 Σ. Μάντζαρης
 Μ. Γ. Απστολίδης
 Α. Μαρουλιανός
 Α. Δελασούδας
 Ι. Σαλάγας
 Τ. Δ. Ζερβός
 Ι. Πρίντζης
 Η. Α. Κρίνος
 Κωστής Μ Ζένιος
 Ιωάννης Κουέρτσας
 Α. Μ . . .
 Α. Καραθανασόπουλος
 Ν. Μπαλής
 Ιωάννης Κεχχιγιάς
 Α. Ξανθάκης
 Η. Β. Καλούδης
 Κ. Γ. Ράλλης

25 Δ. Α. Βρυγούκλης
 Γ. Α. Γε. άδης
 Ιων. Ε. Ίωαννου
 Γ. Ν Ταβερνακλάκης
 Φ. Βουτσινᾶς
 Σ. Ξίντας
 Α. Η. . .
 Α. Δουδέσχος
 Ιάκωβος Δαπύλας
 Α. Ι. Πατρινός
 Michelange Botfaro
 Γ. Σ. Δαγροθέτης
 Γ. Χ. Νικολαΐδης
 Π. Κυλιμάσης
 5 Ι. Κυρμεγάλος
 Θ. Π Θεοδώρου
 Γ. Μάνθης
 Γ. Ι. Ἄνδρουλῆς
 Ξ. Γρηγορίου
 Ν. Μανιάκης
 Γ. Μαθιουδάκης
 Μ. Κορές
 Η. Αλατζᾶς
 Σ. Δημητράκópουλος
 Χ. Χ. Ανδρέου
 Themistocle Mirtsos

3

5

Μ. Προχέρης
 Γ. Π. Πατσουδάκης
 Γ. Μ. Ραγόπουλος
 Κ. Φιλίππου
 Δ. Μιλιόρδος
 Π. Αναγνωστόπουλος
 Β. Εύθυμιου
 Αλ. Αποστόλου
 Η. Διαμαντόπουλος
 Ε. Σουρίας
 Β. Γ. Ελευθεριάδης
 Γ. Χ. Παπαγιαννόπουλος
 Α. Μπαλής
 Γ. Ελευθεριάδης
 Δ. Β. Αθηναίος
 Ν. Φαρμακίδης
 Αν. Καραβατσέλος. Τυπογράφ
 Σταμ. Σταυρινός »
 Νικόλαος Λουμίδης »
 Έμμαν. Καραβατσέλος »
 Δ. Ελευθεριάδης
 Ι. Βλυτιδης
 Α. Βρετόγιας
 Γ. Α. Κρείος
 Εύθ. Π. Βλαχούτσικος
 Κ. Ε. Ιωάννου
 Γ. Ι. Περαιτικός
 Αριστ. Βαρθής
 Φ. Φραγκούλης
 Λ. Ραφαήλ
 Κ. Κωνσταντούρος

Θ. Παππάς
 Γ. Μυροπούλης
 Π. Γ. Ζερβός
 Γ. Α. Κορέσης
 Ν. Κ. Σπαθής
 Ν. Π. Ψαρόν
 Ν. Μ. Αρνακόλας
 Δ. Αδαμίδης
 Γ. Κοντολέων
 Σ. Γ. Πλυτάς
 Ν. Κ. Χούμης
 Κ. Στεφάνου
 Σ. Ν. Κόκλας
 Βιλοπ. Κ.
 Κ. Μήτσος
 Ν. Ζαννάκης
 Γ. Παιτούνας
 Γ. Β. Αθηναίος
 Ν. Ποριώτης
 Κ. Καλημασίης
 Α. Νουστράκης
 Ε. Μαριδάκης
 Σ. Γρεζος
 Στρογγύλης
 Π. Παπαδάκης
 Ι. Παναγιόπουλος
 Λ. Μεσσινέζης
 Ν. Απέργης
 Ν. ε. Ξιμής
 Ν. Αναστασόπουλος
 Ιωάννης Μάκρος Τυπογράφος.

